

Digital Object
National Assembly Library

รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา

ครั้งที่ ๘/๒๕๒๕ (สมัยสามัญ)

วันศุกร์ที่ ๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๒๕

ณ ห้องประชุมรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๕ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๔๓๓ คน

ประธานรัฐสภา : บัดนี้ไม่มีสมาชิกมาประชุมครบองค์ประชุมแล้ว ผมนขอเรียก

เปิดประชุมคร้บ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ยังไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒/๒๕๒๕ (วิสามัญ สมัยที่สอง) เมื่อวันศุกร์ที่ ๘ มกราคม ๒๕๒๕ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้วางไว้เพื่ัก่านสมาชิกตรวจดู ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๒๕ แล้ว จะมีท่านสมาชิกท่านใดขอแก้ไขเพิ่มเติมใหม่คร้บ

(ไม่มีสมาชิกขอแก้ไขเพิ่มเติม)

ประธานรัฐสภา : ถ้าไม่มีสมาชิกท่านใดขอแก้ไขเพิ่มเติมก็ถือว่าที่ประชุมได้รับรองรายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๒/๒๕๒๕ (วิสามัญ สมัยที่สอง) เมื่อวันศุกร์ที่ ๘ มกราคม ๒๕๒๕

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ยังไม่มีคร้บ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ค้างพิจารณา

๔.๑ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช . . .

ซึ่งหม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช กับคณะเป็นผู้เสนอ ที่ประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๒๕ สมัยสามัญ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน มีมติให้เลื่อนการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปพิจารณาพร้อมกับเรื่องตามระเบียบวาระที่ ๔.๖ คร้บ เพราะฉะนั้นก็จะดำเนินการประชุมต่อไป ในระเบียบวาระที่ ๔.๒ คือร่างพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์

การเกษตร (ฉบับที่ . . .) พ.ศ. . . . ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ในการพิจารณาเรื่อง
 ที่ประชุมได้เสนอให้รวมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับพร้อมกันประเพณีวาระที่ ๕.๓
 และ ๕.๔ เพราะเป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกัน โดยมีผู้รับรองตาม
 ข้อบังคับ การพิจารณาระเบียบวาระที่ ๕.๓ ๕.๓ และ ๕.๔ ร่วมกันนี้ ได้เลื่อนมาจากการ
 ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ครั้งที่ ๖/๒๕๒๕ (สมัยสามัญ) เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๘ มิถุนายน
 ๒๕๒๕ ต่อไปนั้นก็เป็นการอภิปรายต่อ ท่านผู้ใดจะสนใจอภิปรายในเรื่องนี้บ้างไหมครับ
 เชิญท่านรัฐมนตรีครับ

นายสมหมาย ชุนตระกูล (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) : ท่านประธาน
 รัฐสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ในการประชุมร่วมของรัฐสภาในวันศุกร์ที่ ๑๘
 มิถุนายน ที่แล้วมานี้ ได้มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและ
 สหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ . . .) พ.ศ. . . . ในวาระแรก และได้มีท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
 ได้อภิปรายและตั้งข้อสงสัยเกิดหลายประการด้วยกัน ซึ่งรัฐบาลยังมีได้มีคำชี้แจง กระจ่าง
 จะขอถือโอกาสสั้นชี้แจงประเด็นต่าง ๆ ที่มีท่านสมาชิกอภิปรายและได้ตั้งข้อสงสัยไว้ เพื่อ
 ประโยชน์ในการพิจารณาของสภานี้ต่อไป ในประเด็นต่าง ๆ ที่กระผมได้รวบรวมมาน่าจะ
 มีดังต่อไปนี้ คือ

ประเด็นที่ ๑ ได้มีท่าน สมาชิกผู้มีเกียรติสงสัยว่า ในการแก้ไขเพิ่มเติมร่าง
 พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตร ๆ ครั้งนี้ ได้มีการตัดคำว่า “กลุ่มเกษตรกรและ
 สหกรณ์การเกษตร” ออกไปจากมาตรที่บัญญัติคำนิยามไว้ เกี่ยวกับเรื่องนี้กระผมใคร่ขอ
 ชี้แจงว่าบทนิยามที่ได้แก้ไขนั้นเฉพาะเกี่ยวกับคำว่า “เกษตรกร” เท่านั้น แล้วบทนิยามคำ
 ว่า “กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์การเกษตร” ก็ยังคงมีอยู่เช่นเดิมทุกประการมิได้มีการ
 เปลี่ยนแปลงแต่ประการใด นอกจากนั้นในบทบัญญัติมาตรา ๑๐ ที่ได้กำหนดให้ธนาคาร
 ให้อาศัยเงินแก่เกษตรกรกลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตร ซึ่งเป็นหลักการสำคัญและ
 เจตนารมณ์ วัตถุประสงค์ของกฎหมายฉบับนี้ก็คงมีอยู่เช่นเดิมทุกประการ

ในประเด็นที่ ๒ ซึ่งก็เกี่ยวกับการแก้ไขให้บทนิยามคำว่า “เกษตรกร” ให้รวม
 ถึงนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการเกษตรกรรมโดยเฉพาะด้วย ซึ่งได้มีท่าน

สมาชิกผู้มีเกียรติ ได้กล่าวไว้ว่าไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรดั้งเดิม ซึ่งมีเจตนาที่จะให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกรในกลุ่มเกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตรเป็นสำคัญ ในประเด็นนี้กระผมใคร่จะขอเรียนชี้แจงว่า ตามข้อความที่ปรากฏในร่างที่เสนอนั้นอาจจะทำให้มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนได้เนื่องจากร่างได้เขียนข้อความไว้กว้างแต่โดยแท้จริงแล้ว วัตถุประสงค์ของการแก้กัญนิยามให้หมายรวมถึงนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการ ทางการเกษตรโดยเฉพาะนั้น ก็เพื่อให้ครอบคลุมถึงการประกอบกิจการทางเกษตรกรรมในรูปแบบอื่น ซึ่งมีบุคคลซึ่งเป็นเกษตรกรรวมตัวกันตั้งเป็นนิติบุคคลขึ้น สรุปลงแล้วก็คือวัตถุประสงค์นี้ก็ยังที่จะประสงค์ที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้มีการช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกรนั่นเอง ทั้งนี้เท่าที่กระผมขอถือโอกาสนี้เรียนว่า ได้มีกรณีที่ธนาคารได้เคยให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่นิติบุคคลไปแล้ว ตามที่ได้ขอแก้ไขมีเพียง ๒ ราย และใน ๒ รายนั้นก็ได้พิจารณาที่จะรักษายึดหลักการเจตนารมณ์ของกฎหมายเดิมที่จะให้ช่วยเหลือแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์เพื่อการเกษตรเป็นสำคัญ ในการที่ได้อนุมัติให้มีการช่วยเหลือทางการเงินแก่นิติบุคคลทำนองที่ว่านี้แล้ว ความจริงคณะกรรมการก็ได้กำหนดเป็นข้อบังคับขึ้นว่า นิติบุคคลนั้นจะต้องมีผู้ถือหุ้นที่มีสัญชาติไทยทั้งสิ้นเป็นประการแรก และผู้ถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต้องเป็นเกษตรกร และเกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๕ แต่ละครายต้องถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒ ของทุนจดทะเบียนทั้งหมด นอกจากนี้เกษตรกรที่ถือหุ้นจะต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒ ของทุนจดทะเบียนทั้งหมด และต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า ๒๕ รายตัว ซึ่งจากข้อบังคับนี้จะเห็นได้ว่ามีเจตนาที่จะคงรักษาลักษณะเดิม วัตถุประสงค์เดิมไว้ในการที่จะให้กิจการของธนาคารนี้อำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกรเป็นสำคัญ ธนาคารเห็นว่าการให้เงินกู้แก่นิติบุคคลโดยมีข้อกำหนดว่าผู้ได้รับประโยชน์ หรือส่วนได้เสียจริง ๆ คงต้องเป็นในรูปเกษตรกรกลุ่มนั้นเอง ธนาคารได้พิจารณาเห็นว่าอาจจะเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมให้เกษตรกรที่รวมตัวกันดำเนินการในเชิงธุรกิจเป็นนิติบุคคลได้พัฒนาต่อไป อย่างไรก็ตามกระผมคงเห็นว่าธนาคารนี้ควรจะต้องยึดถือวัตถุประสงค์เดิมในการก่อตั้งที่จะให้กิจการของธนาคารนี้อำนวยความสะดวกให้แก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์เพื่อการ

เกษตรหรือช่างเติมเม็ดเติมหน่วยและโดยเครื่องวัด และเห็นว่าถึงแม้ว่าจะมีกฎหมายเปิดทางให้เช่นนั้นแล้วก็ตามที่จะเป็นไปได้ ที่จะให้ดูแลให้ฝ่ายจัดการฝ่ายบริหารของธนาคารไม่นำทรัพย์สินของธนาคารที่ได้มาจากกรรมมาดำเนินกิจการนี้ถูกแบ่งไปในทางที่จะลดจำนวนเงินความช่วยเหลือที่จะให้แก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตร ซึ่งเป็นผู้ที่ควรจะได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตามกระผมเชื่อว่าเรื่องนี้ น่าที่จะพิจารณาแก้ไขกันได้ในชั้นกรรมาธิการ

ประเด็นที่ ๓ ก็คือว่า ในร่างที่เสนอต่อรัฐสภาฯ นี้ ได้มีข้อกำหนดที่จะสามารถให้ผู้ฝากเงินมิใช่เกษตรกรได้กู้ยืมเงินไป ไม่เกินวงเงินที่ฝากไว้ รวมทั้งการค้ำประกันให้แก่บุคคลดังกล่าวด้วย เกี่ยวกับเรื่องนี้กระผมใคร่ขอประทานชี้แจงว่า การแก้ไขในเรื่องนี้มีเจตนาที่จะระดมเงินที่จะนำมาใช้ในกิจการของธนาคารเป็นสำคัญ โดยเฉพาะเห็นเป็นการจำเป็นที่จะมีสิ่งที่จะช่วยให้บุคคลทั่วไป ได้มาฝากเงินแก่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรนี้ กระผมใคร่ขอถือโอกาสนี้ยกตัวเลขมาแสดงสักเล็กน้อย คือ ปัจจุบันนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือ ธ.ก.ส. นี้มีแหล่งที่มาของเงินที่สำคัญที่สุดก็ยังคงเป็นเงินลักษณะเงินฝากอยู่ และเงินฝากนั้นก็แบ่งได้เป็นว่าเงินฝากออมทรัพย์ เมื่อสิ้นปีที่แล้ว เดือนธันวาคม ๒๕๒๔ นะครับ มีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ อยู่ ๕๔๖ ล้านบาท เงินฝากประจำอยู่ ๒,๒๕๕ ล้านบาท และเงินฝากธนาคารพาณิชย์ ๗,๘๐๐ ล้านบาท รวมทั้งสิ้นเงินที่ธนาคาร ธ.ก.ส. นี้ได้ระดมมาเพื่อใช้ในกิจการนี้ ในรูปเงินฝากนั้นจะเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๐,๖๔๙ ล้านบาท ซึ่งจะเห็นได้ว่าการระดมเงินมาใช้ในกิจการของธนาคารในรูปเงินฝากนั้นยังมีความสำคัญอยู่ ซึ่งขอที่ธนาคารจะหาทางที่จะเพิ่มพูนเงินที่จะชักจูงให้มาฝากกับธนาคารนี้ให้มากขึ้น อย่างไรก็ตามกระผมก็เห็นว่าในการที่จะระดมเงินมาใช้เป็นรูปเงินฝากนี้ ที่หวังได้มากที่สุดขณะนี้ก็คือ จากธนาคารพาณิชย์ซึ่งเงินที่มาจากธนาคารพาณิชย์นี้กระผมใคร่จะขอเรียนแก่ในภูมิหลังให้ ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายทราบสักเล็กน้อยว่า ได้มีข้อตกลงระหว่างกระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย และสมาคมธนาคารไทย ซึ่งเป็นสมาคมรวมของธนาคารพาณิชย์อยู่ว่า บรรดาเงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์ ระดมได้มานั้นทั้งหมดจะเป็นเท่าไรก็ตาม ธนาคารพาณิชย์จะนำมาใช้

ปล่อยเครดิตให้แก่ภาคเกษตรกรรมนี้ ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๓ ของเงินฝากทั้งสิ้น นั่นเป็นหลักการใหญ่ว่าร้อยละ ๑๓ นี้ ธนาคารพาณิชย์จะต้องให้กู้ยืมในรูปต่างๆ แก่ภาคเกษตรกรรมของประเทศ ทั้งนี้เงื่อนไขว่าธนาคารพาณิชย์ทุกธนาคารอาจจะไม่มีความสามารถที่จะให้กู้ยืมเงินตามจำนวนเงิน หรือปริมาณที่ได้มีข้อตกลงไว้นี้ ก็มีข้อตกลงกันอีกชั้นหนึ่งว่า ถ้าธนาคารพาณิชย์ใดไม่สามารถจะให้กู้ยืม หรือให้เครดิตต่าง ๆ แก่ภาคเกษตรกรรมนี้ได้ตามปริมาณตามที่ได้มีข้อตกลงไว้ ธนาคารพาณิชย์นั้นจะนำเงินมาฝากกับธนาคาร ร.ก.ส. เพื่อธนาคาร ร.ก.ส. นี้ ได้นำมาใช้ปล่อยเป็นเครดิตให้แก่ภาคเกษตรกรรม

สรุปแล้วว่าตัวเลขที่กระผมเรียกแล้วเมื่อกันว่ามีจำนวนเงิน ๗ พันกว่าล้านบาทนั้นก็จะเป็นตัวเลขที่นึกถึงจากมีการตกลงที่กระผมได้เรียนนี้ และเงินนั้นจะเป็นเงินที่เพิ่มพูนขึ้นทุก ๆ วัน ทุก ๆ ปี คือเงินฝากธนาคารพาณิชย์เดียวกันรวมแล้วเป็นถึง ๓ แสนล้านบาท ทั้งระบบนะครับ ฉะนั้นการที่จะได้เงินเข้ามาใช้ในการนี้ถึง ๑๓ เปอร์เซ็นต์ก็จะเป็นจำนวนไม่ใช่น้อย และถ้าหากว่าธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถทำกิจการนี้ได้ ก็ต้องมาฝากกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ฯ นี้ ก็เป็นในรูปที่ธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ นี้จะนำมาใช้ในกิจการของตนเอง เงินส่วนนี้ก็จะเป็นน้ำบ่อน้อยและก็เป็นน้ำบ่อห้วยที่มีความต่อเนื่องกันแล้วก็มีปริมาณมากด้วย อย่างไรก็ตามในฐานะธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ จะต้องดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์เพื่อการเกษตรนี้ก็เป็นจะต้องหาทรัพยากรโดยความชวนชวยของตนเองด้วยเช่นกัน ไม่ใช่จะอาศัยเงินที่ธนาคารพาณิชย์จะมาให้ เพราะเงินที่จะมาฝากกับธนาคารพาณิชย์นี้อย่างที่กระผมเรียกแล้ว คัดค้านธนาคารพาณิชย์สามารถให้กู้ยืมเองได้ก็ไม่จำเป็นต้องมาฝาก ร.ก.ส. นี้ เพราะฉะนั้นก็หมายความว่าเป็นผู้ที่จะรองรับมากกว่า ในกรณีที่ธนาคารพาณิชย์ไม่สามารถดำเนินการเองได้ การที่จะหวังว่าจะมีเงินเข้ามาเป็นจำนวนมากแน่นอนทุกปีก็คงจะหวังได้ยาก ฉะนั้นก็มีความจำเป็นที่ธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ นี้จะต้องช่วยตัวเองชวนชวยที่จะหาเงินฝากเข้ามา ที่เงินฝากเข้ามาในรูปจากประชาชน นอกจากเกษตรกรแล้วที่เสนอเข้ามาแล้วนั้นก็เป็นการหนึ่งที่จะจูงใจให้มีการฝากเงินต่อธนาคาร โดยผู้ที่ฝากนั้นโดยปกติจะฝากในรูปเงินฝากประจำ ที่เงินฝากประจำนี้ถ้าหากว่าลอนก่อนกำหนด ผู้ที่ฝาก

จะเสียประโยชน์ในการคิดดอกเบี้ยอาจจะต้องไปก็เป็นการปฏิบัติทั่วไปว่าในกรณีที่มีผู้ฝากเงินจำเป็นจะต้องใช้เงินที่ฝากไว้มาเป็นการชั่วคราวก็เป็นการปฏิบัติทั่วไปของธนาคาร ผู้ฝากนั้นอาจจะกู้เงินจากธนาคารได้ โดยใช้เงินที่ฝากประจำไว้แน่นอนเป็นหลักประกันนั้นก็ยังมีปัญหาว่าเงินที่จะใช้เป็นหลักประกันหรือกู้ยืมไปนี้ ในแง่ธนาคาร ก็อาจจะกำหนดได้ว่าอาจจะไม่ให้กู้ยืมไปเติมก็ได้ ซึ่งอันนี้ก็เป็นหลักปฏิบัติทั่วไปไปนะครับ แล้วกรณีนี้ก็มีตัวอย่างทางฝ่ายบริหารของธนาคารเองว่าจะให้ ไม่ให้เต็มจำนวน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ก็ค่อนข้างก่อให้เกิดประโยชน์กับธนาคารบ้างในการที่จะระดมเงินมาใช้ ที่คิดอยู่ที่ประมาณ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ จริงอยู่อันนี้อาจจะมีข้อเสีย เงินที่รับเข้ามานั้นก็ใช้ไปในภาคอื่นนอกจากเกษตรกรรม แต่กระผมก็มองเห็นว่าความจำเป็นที่ธนาคารเพื่อการเกษตร นี้จะต้องหาเงินระดมเงินมาเองนั้นก็ยังมีอยู่ และวิธีการนั้นก็ไม่ใช่ว่าจะมีข้อเสียทุกประการเสมอไป กระผมรู้สึกว่าในหลักการนำที่จะเปิดทางให้ธนาคารเพื่อการเกษตร ๆ รับเงินฝากและให้กู้ยืมเงินหรือให้การค้าประกันแก่ผู้ฝากเงินที่ไม่ใช่เกษตรกรก็ได้ เพื่อเป็นทางหนึ่งที่จะระดมเงินทุนออกมา ถ้าหากมีข้อเสียประการใดก็ตามก็อาจจะกำหนดเป็นเงื่อนไขในต้นทางปฏิบัติได้เพื่อมิให้เงินที่เข้ามาในธนาคารเพื่อการเกษตร ๆ นี้ถูกนำไปใช้ในด้านอื่นจนเกินสมควร ซึ่งอาจจะขัดกับวัตถุประสงค์ของธนาคารเพื่อการเกษตร ๆ นี้

ท่านประธานที่เคารพครับ ในการพิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้มีร่างของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ สอนเข้ามา ๒ ฉบับ โดยเฉพาะมีร่างของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ฉบับหนึ่งซึ่งมีหลักการมากกว่าร่างของรัฐบาล โดยเฉพาะเกี่ยวกับการดำเนินงานของธนาคาร ช.ก.ส. เกี่ยวกับเงินทุนราษฎรที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กระผมจึงใคร่ทูลเรียนเป็นข้อสังเกตไว้ในชั้นนี้ ในชั้นนี้กระผมเห็นจะขอเรียนชี้แจงเพียงเท่านี้ก่อนครับ

ประธานรัฐสภา : เชิญครับ

นายประเทือง วิจารณเปรี๊ชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายประเทือง วิจารณเปรี๊ชา จากพิษณุโลก พรรคชาติประชาธิปไตย กระผมได้ฟังท่านรัฐมนตรีได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตร ๆ แต่ว่ากระผมเองยังมีข้อไม่สบายใจอยู่อย่างหนึ่งก็คือ ในการที่ได้ยืนยัน

ว่า การที่แก้พระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อเป็นการระดมเงินฝากและจะไม่ให้ส่วนที่เกษตรได้เข้าไปกั้นนั้นถูกเฉลี่ยออกไปจากจำนวนที่ได้ออกไปหมายไว้ แต่ว่าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรนั้นก็ไม่มีวัตถุประสงค์ กระผมก็ได้เคยกราบเรียนว่า ในการแก้พระราชบัญญัติฉบับนี้อาจจะไปผิดวัตถุประสงค์เนื่องจากไม่ปรากฏชัดนัก แต่ท่านก็บอกว่า เป็นการเขียนในลักษณะที่แก้ ซึ่งเขียนไว้อย่างกว้าง ๆ ทางที่เขียนไว้อย่างกว้าง ๆ นั้นทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ก็อยากจะให้เป็นธนาคารเพื่อรองรับนโยบายของรัฐบาลอย่างที่กระผมเคยกราบเรียนแล้วว่าเป็นการที่จะช่วยเกษตรกรทั้งหลายได้ได้ถอนหนี้สินด้วย เพราะว่าปัจจุบันนี้เราต้องทราบกันอยู่แล้วว่าเกษตรกรทั้งหลายนี้เป็นหนี้สินกันอยู่มาก และทั้งหวังรัฐบาล รัฐบาลก็มีหน่วยงานที่จะให้ฟังได้ก็คือ ธนาคารเพื่อการเกษตร ๆ แต่การที่ได้เข้ามาฟังธนาคารเพื่อการเกษตร ๆ นั้นก็เป็นบทฟังที่ ได้รับการเพิ่มเติม มันก็จะไปช่วยหนี้ไปหาใคร รัฐบาลเองก็ยอมรับในปัญหาเรื่องนี้ ถึงกับตั้งสำนักงานรับเรื่องราวร้องทุกข์หรือสำนักงานช่วยเหลือชาวบ้านที่เราเรียกว่า ก.ชน. ปัญหาของ ก.ชน. ส่วนใหญ่ที่มาร้องเรียนนั้นก็คือ ปัญหาเรื่องทรัพย์สินหรือที่ดินของเขานั้นจะติดอยู่กับใคร เนื่องจากเกิดจากการขายฝาก เกิดจากการจำนำเกิดจากการจำนองอะไรก็ตามทีเถอะ แล้วไม่สามารถที่จะไถ่ถอนอันนี้ได้ ทำให้ไม่สามารถไถ่ถอนอันนี้ได้เนื่องจาก ดอกเบี้ยที่เขาจะต้องเสียนั้นมีแพงเกินกว่าที่จะรับไว้ เมื่อมันแพงเกินกว่าที่จะรับก็ไม่สามารถที่จะหาเงินไปไถ่ถอนทั้งเงินต้นด้วยทั้งดอกเบี้ยด้วย ซึ่งหาเงินเข้าไปมันก็มีมากขึ้น ๆ รัฐบาลก็ประกาศอย่างแน่ชัดว่าจะต้องช่วยโดยใช้หน่วยงานของ ธ.ก.ส. นี้เข้าไปช่วย ก็เคยมีเกษตรกรหลายรายที่มีภาระหนี้สินเหล่านี้ได้ยื่นเรื่องราวมาถึงคณะ ก.ชน. ก.ชน. ก็มีความเห็นว่าควรจะเรียกเจ้าหน้าที่มา เจ้าหน้าที่ก็ยอมให้ไถ่ถอน ยอมให้ไถ่ถอน แต่ปัญหาเรื่องเงินนั้นจะต้องนำหลักทรัพย์ที่เป็นหน้อยนั้นมาเช็กกับ ธ.ก.ส. ธ.ก.ส. ก็เกิดไปตีราคาให้ต่ำกว่าที่ผู้ขายมาอีก จะต้องไปหาที่อื่นมาเพิ่มจะไปหาที่ไหนได้ ที่นี้ถ้าหากว่าได้เกิดร้องเรียนถึงระดับผู้บริหารซึ่งมีระดับสูงขึ้นไป ก็บางทีก็ผ่อนคลายเป็นได้ อันนี้เป็นเรื่องที่ ธ.ก.ส. จะต้องนำไปแก้ไข เพราะในระดับเจ้าหน้าที่ที่ไปกำหนดการตีราคานั้น ถ้าหากว่าไม่ยอมเสียเบี้ยยรายทางให้ตาม

ที่เรียกครั้งแรกแล้วก็ ไม่สามารถที่จะใส่คอนเทนเนอร์ได้ ไม่สามารถจะกำหนดราคาที่ว่า ราคาชิ้นตัวจะให้เท่าไร ขึ้นสูงให้เท่าไรจึงจะเพียงพอกับการใส่คอนเทนเนอร์ได้ อันนี้เป็นโครงการแรกที่ธนาคารนี้ ไม่สามารถที่จะสนองนโยบายรัฐบาลได้ ทั้งนี้เมื่อเกิดการแก้ไขขึ้นมา ให้ผู้ฝากซึ่งมีใช้เกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตรสามารถกู้ได้ตามวงเงินที่เข้ามาฝาก กระผมก็เกรงว่าจะมีนิติบุคคลใดก็ตามที่เข้าไปดำเนินงานในเรื่องการเกษตรนี้สามารถที่จะเข้าไปคุมเกษตรกรทั้งหมดได้ก็ โดยเป็นผู้จาก ช.ก.ส. เสียเอง แล้วก็ให้เกษตรกรทั้งหลายเหล่านั้นมากู้ต่อกันนิติบุคคลซึ่งมีเงินฝากอยู่ในธนาคารนี้ แล้วสามารถกู้ไปได้ ก็จะเกิดการกู้ได้ง่ายกว่าโดยตรงที่จะมากู้จากธนาคาร ก็จะทำให้เกษตรกรเหล่านั้นจะต้องเป็นหนี้นิติบุคคลซึ่งระดมเงินฝากอันนี้เข้าไปฝากไว้ในธนาคาร แล้วก็ยังมีหลักประกันอยู่ แล้วเกษตรกรเหล่านั้นก็จะต้องเป็นหนี้กันอยู่ตลอดไป ไม่สามารถที่จะเป็นอิสระของตัวเองได้เลย เพราะฉะนั้นฐานะของเกษตรกรที่เราหวังว่าหรืออย่างที่เคยพูดไว้ว่าทุกข์ของชาวนา คือทุกข์ของชาติ นั้นจะต้องเป็นทุกข์กันไปทั้งชาติ ไม่สามารถที่จะแก้ได้เลย การที่จะแก้ได้อย่างน้อยจะต้องให้เขาหมดภาระจากหนี้สิน ผลผลิตที่ผลิตออกมาได้นั้นจะต้องได้ตามราคาที่เป็นธรรมไม่ขาดทุน แต่ทุกวันนี้ลองมองดูบ้างสิครับว่าสินค้าที่เกษตรกรผลิตออกมาแล้วแล้วยังไม่ได้รับการแปลงรูปนั้นนะขาดทุนทั้งนั้นทำนาก็ขาดทุน ทำถั่วก็ขาดทุนทำข้าวโพดก็ขาดทุน ไม่ว่าจะทำอะไรทั้งนั้นแม้แต่ผลไม้ที่ผลิตออกมาได้ขายกันอยู่ทุกวันนี้ชาวสวนก็บ่นว่าขาดทุน แต่สิ่งที่เกษตรกรทำมานี้ถ้าได้รับไปแปลงรูปต่อไปอีกจากข้าวเปลือกไปเป็นข้าวสารนั้น คนขายข้าวสารเริ่มมีกำไรแล้ว ผลิตข้าวออกมาแล้ววันนี้ไปผลิตเป็นอาหารอย่างอื่น คนที่เอาไปผลิตต่อวันนี้มีกำไรแล้ว เกษตรกรเหล่านั้นยังเป็นหนี้สินกันอยู่ตลอด สิ่งที่จะช่วยได้คือหวังไว้ที่ ช.ก.ส. นี้ แต่ก็ไม่สามารถที่จะรับแก้ได้ พอแก่กฎหมายฉบับนี้น่าจะแก้หนี้กันลงไปตรงนั้นว่า ทำอย่างไรจะให้เกษตรกรนี้ได้รับความสะดวกในการขอใส่คอนเทนเนอร์ ไม่ใช่เข้าไปให้บุคคลที่มีเงินฝากเข้าไปกู้ได้แล้วคนที่เขามีเงินฝากเข้าไปกู้ได้นั้นเขาจะเอาเงินไปให้เกษตรกรกู้เพื่อลงทุนต่อไป เพราะการกู้จากเอกชนด้วยกันมันสะดวกมันง่ายระเบียบแบบแผนมันไม่ต้องยุ่งยากเหมือนอย่างของธนาคาร อันนี้ก็เป็นเรื่องที่น่าวิตกและเป็นเรื่องที่น่าห่วงว่า เกษตรกรเหล่านั้นจะต้องได้รับการช่วยเหลือกันต่อไปอีกอย่างหนึ่งซึ่ง

กระผมอยากจะกราบเรียนก็คือ ในกรณีที่แก้กฎหมายฉบับนั้น นอกจากจะไม่เห็นในตอนนี้แล้ว ก็ทำให้เกิดความเคลือบแคลงสงสัย กระผมอาจจะเป็นคนซงสงสัยแต่ว่าการสงสัยนั้นเกิด จากพฤติกรรรมที่ได้กระทำเหมือนอย่างกฎหมายเมื่อวานนั้นก็เกิดความสงสัยว่ารัฐบาลนี้จะตั้ง เสนอกฎหมายแล้วมีอะไรซ่อนเร้น อย่างไรจะไป โอนที่ของกรมธนารักษ์ให้กับการไฟฟ้าฝ่าย ผลิตฯ ซึ่งฟังดูแล้วมันก็ทะเลาะแย่ง ๆ ซดกกล แล้วยังเห็นพฤติการณ์ในการกระทำของรัฐบาล เมื่อวานนี้ โดยการรู้เห็นเป็นใจของท่านผู้ทำหน้าที่เป็นประธานด้วยแล้ว ก็ยังงงกันไป ใหญ่ว่า เอ๊ะ นี่ทำอะไรมันไม่น่าไว้วางใจหรืออย่างไร บ้านเมืองเรามีอะไรจะพูดกันตรง ๆ ไม่ได้แล้วหรือจึงจะต้องทำอะไรซ่อนเร้น ออกกฎหมายมาในลักษณะซ่อนเร้น จึงทำให้ เกิดความไม่ไว้วางใจ กระผมอยากจะกราบเรียนครั้นท่านประธานครั้นว่า ไหน ๆ ถ้าจะช่วย เกษตรกรกันจริง ๆ เน้นกันลงไปเถอะครั้นว่า ทำอย่างไรจะให้เกษตรกรเหล่านี้ได้รับความ สะดวก ก.ช.น. ที่ตั้งขึ้นนั้นเพราะยอมรับว่าเกษตรกรนั้นมีปัญหาอยู่แล้ว เมื่อมีปัญหาอยู่ แล้วมีหน่วยงานที่จะต้องแก้ไข ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ หวังเป็นที่พึ่งนี้กลับจะกลายเป็น ที่ซ้ำเติมซะครั้น ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังลูกขึ้นมายืนยันว่า ในส่วนที่กลุ่ม เกษตรกรทั้งหลายจะเข้าไปสู่หนี้นั้นก็จะไม่ได้รับการกระทบกระทั่งกัน ไม่ได้ถูกแบ่งส่วน ออกไป แต่ว่าอย่าลืมหนี้ครั้นว่าเขาจะเอาเงินของเขานี้ไปให้กู้ กระผมเชื่อว่าธนาคารเพื่อก การเกษตรฯ ก็คงจะมองเห็นปัญหา เพราะเท่าที่ได้เข้าไปดำเนินการใช้กู้เงินนั้นะที่หนึ่ง) นั้นนะปรากฏว่าจะมีหนี้สูญเป็นจำนวนมาก แล้วก็เรื่องจำนวนหนี้สูญนี้อยากจะให้ท่าน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังลองแถลงให้สหภาพได้รับทราบบ้างว่า ที่หนึ่ง) นั้นธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์ฯ นี้ไม่สามารถเรียกหนี้สูญคืนได้เป็นจำนวนเท่าไร แล้วทำให้ กลุ่มเกษตรกรนั้นล้มละลายถูกฟ้องล้มละลายไปแล้วเป็นจำนวนเท่าใด อันเป็นเรื่องที่ น่าจะให้รายละเอียดให้สหภาพได้วินิจฉัยกัน ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ ปัจจุบันนี้มุ่งเน้นที่ จะขยายบุคลากรของตัวเองเท่านั้น นั่นคือการขยายสาขาออกไปสู่ในระดับอำเภอซึ่งความ จริงแล้วยังไม่มีความจำเป็นถึงขั้นอย่างนั้น เงินที่มีอยู่ไม่จำเป็นที่จะต้องระดมไปในเรื่อง บุคลากร เพราะว่าหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะรับช่วงจาก ธ.ก.ส. นั้นไม่ว่าจะเป็นรูปสหกรณ์ กิติ สหกรณ์เพื่อการเกษตรกิติ กลุ่มเกษตรกรต่าง ๆ กิติจะเดินทางมาติดต่อจังหวัด แม้จะ

ลำบากสักหน่อยก็ไม่ใช่เรื่องที่ข้าจะทักลอบคิดว่าที่จะมุ่งเอาเงินเหล่านี้ไปขยายบุคลากรไปขยายสาขาเป็นจำนวนมากขึ้นไป ซึ่งไม่ได้เกิดประโยชน์อะไรเลยนะครับ เป็นการลงทุนในลักษณะที่ธนาคารก็ยอมรับว่าในการที่จะให้เงินกู้ยืมนั้นนะไม่เพียงพอจะต้องระดมหาทุน แต่ถ้าธนาคารจะมุ่งเน้นในเรื่องนี้ว่ายังไม่มีความจำเป็นที่จะต้องขยายสาขาไปสู่อะไรในระดับอำเภอ ยังไม่จำเป็นที่จะต้องระดมบุคลากรเข้าไปมากอย่างนั้นแล้วการระดมบุคลากรของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ฯ นะถ้าจับตัวให้ดีแล้วก็เป็นเรื่องที่ธนาคารจะจำใจตามองว่าดำเนินการกันเพื่ออะไรด้วยนะครับ อันนี้เป็นเรื่องที่กระผมอยากฝากข้อสังเกตไว้ให้ท่านสมาชิกทั้งหลายในการที่จะรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ว่า ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรนั้นตั้งมาเพื่ออะไร แล้วที่ได้มาขอแก่นั้นนะเพื่อจุดนี้หรือเปล่า อันนี้อยากจะฝากไว้เป็นข้อสังเกต ขอขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : เชิญคุณสมศักดิ์ครับ

นายสมศักดิ์ สุนทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สมศักดิ์ สุนทรเวช อยากกราบเรียนท่านประธานนิดนะครับว่าเมื่อก่อนท่านสมาชิกผู้มีการศึกษาในโลกบอกว่ามีเหตุอะไรเกิดขึ้นมาในสภา อย่างเมื่อวานนี้ ประเด็นที่ท่านสมาชิกอื่น ๆ ที่ท่านไม่ได้ร่วมประชุมกับเราเมื่อวานท่านจะนึกว่าเกิดเหตุร้ายแรงอะไร ความจริงมีเหตุผลพอสมควรท่านนั้นครับ กระผมขออนุญาตเล่าให้ฟังสักนิดจะได้สบายใจทุกคนนะครับก็พิจารณากฎหมายของรัฐบาลนะครับ ฉบับที่สำคัญหรือไม่มีสำคัญไม่ทราบ รัฐบาลไม่ได้บอกล่วงหน้าว่าสำคัญหรือเปล่านะครับ แล้วก็พิจารณากันพูดกันมากครับ แล้วก็เสนอข้ออภิปราย ซึ่งเวลานั้น ๔ โมงกว่านั้นะครับก็ควรจะลงมติได้ว่าเป็นอย่างไร ปรากฏว่าพอเสนอข้ออภิปรายบังก็มีการส่งโน้ตลงใจจากข้างล่าง ท่านประธานกับออกุติเลิกไปเลย ๆ อย่างนั้นเอง ซึ่งฝ่ายค้านก็อยากแทนรัฐบาลอยู่นะครับเมื่อวานนี้ และไม่เห็นไรครับ อยากกราบเรียนท่านประธานครับว่า กฎหมายฉบับนี้คราวที่แล้วก็พูดกันมากนะครับ ที่นั่นเวลาพูดกันเสร็จเรียบร้อยแล้ว แล้วก็มาตรงนั้นมันกระโดดข้ามมาอาทิตย์หนึ่งนี้กระผมอยากเรียนสรุปนิดเดียวท่านนี้เองครับว่า กฎหมายที่ออกมาฉบับนี้มีเหตุ เพราะว่าธนาคารได้ไปทำการผิดพลาด ไปทำงานซึ่งผิดเกินกว่ารอบ

เขตซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ และยังคงาราคาขังอยู่ การเสนอออกกฎหมายฉบับนี้เพื่อช่วยให้คนที่กำเนิดแล้วได้พ้นจากความผิด นั่นประเด็นหนึ่ง ประเด็นที่ ๒ ก็คือว่า จะได้ดำเนินการแก้ไขที่ผิดในวันนั้นแหละครับ ให้มันกว้างขวางต่อไปอีก โดยชนิดที่ว่าไม่อยู่ในขอบเขตที่กำหนดไว้เดิม แต่จะเปิดโอกาสให้กฎหมายร้ายแรงให้ทำไปในสิ่งซึ่งมันไม่ควรจะเป็นอย่างนั้น เพราะฉะนั้นประเด็นที่ค่อนข้างนี้เท่านั้นเองครับ แล้วก็ประเด็นก่อนที่กระผมเรียนไว้ก็คือว่า เรื่องการทำงานที่ว่าทำไม่อยู่ในขอบเขต และไปเอาให้ทางทฤษฎีความคิดแล้วก็ยังคงมีความแบบแลหาข้างเข้าอยู่

กระผมอยากเกริ่นสรุปว่าเรื่องนี้จะจบได้ตรงนี้ไม่ทันนะครับ ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังซึ่งแม้ท่านจะเพิ่งโผล่เข้ามาใหม่แต่ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการคลังมาตั้งแต่ต้นแล้ว รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังจะขึ้นมาสักกี่คนก็ช่าง แต่ประเด็นโดยวิธีของตกลงแบบสุภาพบุรุษว่า ประเด็นนี้จะไม่เป็นอย่างนี้ ประเด็นนี้จะไม่เป็นยกย่างนี้ กระผมเชื่อว่าสมาชิกจะจับด้วยความสะดวกสบาย ส่วนกรมการก็จะว่าอย่างไรจะหกละมั่วว่าคะแนนเป็นเงาของกรมการ แต่กระผมเชื่อว่าถ้ารัฐบาลรับรองอย่างนี้ แนวทางที่ออกมา ก็ควรจะเป็นอย่างที่รัฐบาลรับรอง ท่านประธานกรรมาธิการเดชะศรีให้ท่านรัฐมนตรี สุกี ท่านที่แจ้งจะได้จับได้ เพราะว่าคงไม่มีใครอภิปรายอีกแล้วละครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ท่านรัฐมนตรีจะชี้แจงต่อนี้ ได้ไหมครับ หรือจะรอไปก่อน เชิญครับ

นายเทียม ไชยนันท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตอก) : ท่านประธานที่เคารพ ก็หัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ก็กล่าวพาดพิงมาถึงกระผม ซึ่งในวันนี้ก็เป็นการประชุมคนละสภา แต่ว่ากล่าวพาดพิงมาถึงสภาผู้แทน ฯ เมื่อนานนี้ด้วย ทั้งค้ำจ้ำเมื่อการประชุมควรจะจบลงได้แล้วก็เห็นว่าท่านประธานก็เลิกประชุมเสีย ซึ่งความจริงกระผมเห็นว่ามันเป็นเวลานี้แล้ว และสมาชิกก็มักจะออกไปข้างนอกกันมากขึ้นก็เหลือชั่งก็น้อยลงก็จวนจะเสร็จประชุมได้แล้ว ก็มีผู้เสนอให้นับแต่กระผมเห็นว่ามันเย็นแล้วก็ควรจะเลิกได้แล้ว

กระผมก็ขอเลิกประชุมก็ไม่เห็นแปลกอะไร ซึ่งมันเป็นเรื่องที่ไม่ควรจะมาพูดกันอย่าง
นี้ครับ ท่านนั้นแหละครับ

National Assembly Library

ประธานรัฐสภา : คุณเบ็ญจะควรีย

นายเบ็ญจะ เกสรทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผมขอตั้งท่านหัวหน้าพรรคประชาชนไทยหนองคายว่า ท่านได้อย่างไรครับ
ว่าจะไม่มีผู้อภิปรายครับ กระผมขอยกมืออยู่ข้างหลังนี้ะครับ เพราะฉะนั้นอย่าสรุปครับ
นะครับ ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมเองยังมีข้อสงสัยในการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติ
เพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยขนาคารเพื่อการเกษตร ฯ เพราะว่าถ้าลิมว่าเมื่อเวลาที่แล้วนั้นเรา
มีการอภิปรายกันจึงการเสนอล่างพระราชบัญญัตินั้น เสนอโดยรองนายกรัฐมนตรีหนองคาย
รัฐมนตรีทั้ง ๒ ท่าน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังไม่ได้มานั่งฟัง ไม่ได้รับผิดชอบ
ชก) เพราะฉะนั้นวันนี้ ไม่ใช่พอท่านขึ้นมาอ่านคำที่เขาโน้ตให้ท่านมาแถลง แล้วก็มา
สรุปเป็นหลักการกัน ไม่ใช่ครับ เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญคู่เหมือนกันเกี่ยวกับเรื่องของ
เกษตรกร เพราะฉะนั้นวันนี้ก็เป็นนิมิตหมายอันดีครับ ซึ่งท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ
คลังและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังทั้ง ๒ ท่าน ท่านจะได้มาฟังข้อมูลเพิ่มเติมเมื่อ
อาจจะเป็นข้อมูลใหม่ขึ้นมาบ้าง เพราะฉะนั้นท่านจะได้วินิจฉัยจะได้ชี้แจงต่อสภาฯ เพราะ
เดี๋ยวนี้ประเทศชาติบ้านเมืองของเรามีข้อมูลใหม่คู่แ้ว ๆ นะครับ ท่านประธานที่เคารพ
กระผมขอประธานกราบเรียนตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังชี้แจงนั้น กระผม
เกิดความไม่สบายใจครับ กระผมอยากจะถามท่านครับว่า ร่างพระราชบัญญัติการแก้ไข
เพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยขนาคารเพื่อการเกษตร ฯ นั้น เป็นนโยบายจากท่านหรือเปล่าครับ
เพราะท่านเป็นประธานคณะกรรมการขนาคารเพื่อการเกษตร ฯ เพราะฉะนั้นทางที่ท่าน
ขึ้นมาชี้แจงอย่างแจ่มแจ้งหรืออย่างแน่ชัดนั้น กระผมอยากทราบว่าเป็นนโยบายของกระ
ทรวงการคลังที่จะแก้ไขร่างพระราชบัญญัตินี้หรือไม่ กระผมจำได้ว่าอย่างไรครับ มีสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร ๒ ท่าน เป็นผู้เสนอแก้ไขร่างพระราชบัญญัติขนาคารเพื่อการเกษตร ฯ
ในสภาผู้แทนราษฎร รัฐบาลเป็นผู้ลุกขึ้นมาแก้ไขร่างพระราชบัญญัตินี้ทั้ง ๒ ไปพิจารณาก่อน
รับหลักการ เสร็จแล้วก็ได้นำคืนสู่สภาผู้แทนราษฎรก็เกิดการทักท้วงว่ารัฐบาลไม่ได้ดำเนิน

การทำอะไรเลย ที่ขอไปนั้น สภาผู้แทนราษฎรจึงได้ขยายเวลาให้ใหม่ แล้วก็รีบไปพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เสร็จแล้วรัฐบาลก็เสนอมาก็คือเป็นของรัฐบาลอีกฉบับหนึ่ง และร้องขอว่าเป็นการเกี่ยวกับความมั่นคงเกี่ยวกับเศรษฐกิจ ให้มีการประชุมร่วม กระผมแปลกใจตั้งแต่เมื่อวันนั้นแล้วว่า เมื่อรับจากสภาผู้แทนราษฎรเข้าไปแล้ว ทำไมกลับสู่การประชุมร่วมของกฎหมายนั้น ๒ ฉบับของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ไม่มีใครชี้แจงในวันนั้น เพราะผู้รับผิดชอบไม่ได้มาดราม่า กระผมเห็นใจ รพพช. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังท่านเดวิด ราชการ แล้วก็รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังซึ่งท่านได้ลาออกไปแล้ว ท่านบ่วย เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะถามว่า ในฐานะที่ท่านเป็นประธาน เป็นความริเริ่มจากกระทรวงการคลังหรือเปล่าที่การแก้ไข กระผมทราบมาว่าเป็นเรื่องของธนาคาร ช.ก.ส. ยกวางขึ้นไปให้กระทรวงการคลังเป็นผู้เสนอให้ แล้วท่านจะดูเห็นครับ พอแก้ไขเสร็จ ตลอดจนคำอภิปรายของท่านบอกว่าการแก้ไขนั้นเพื่อจะเปิดโอกาสระดมเงินทุน จึงได้เพิ่มข้อความในมาตรา ๓ คำนิยามนั้นออกไป เพราะฉะนั้นจะไปขัดหลักการนะครับ เจตนาผมเดิมนั้นในมาตรา ๔ ครับ ท่านประธานครับ ในมาตรา ๔ กฎหมายเดิมนั้นจะเขียนไว้ อย่างนี้ ท่านประธานครับ มาตรา ๔ ธนาคารมีวัตถุประสงค์ให้ช่วยเหลือทางการเงินเพื่อส่งเสริมอาชีพหรือดำเนินงานของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรหรือเกษตรกร แต่ด้จะมาดูค่านิยามใหม่ของในมาตรา ๓ คำว่า “เกษตรกร” ของท่าน มันจะแตกต่างไปจากกฎหมายเดิมอย่างมากมาครับ กระผมขอประธานอนุญาตอ่านในกฎหมายเดิมนะครับ “เกษตรกร” หมายความว่า บุคคลผู้ประกอบอาชีพในการทำนา ในการทำไร่ การทำสวน การเลี้ยงสัตว์ การประมง การเลี้ยงไหม และการสาวไหม หรือการทำนาเกลือ แต่เสร็จแล้วร่างที่แก้ไข มาใหม่ นะครับ จะขยายข้อความออกไป เดิมจากนาเกลือ มีการปลูกกล้วยไม้ หรือไม้ดอก การปลูกไม้สน การปลูกสวนป่า หรืออาชีพอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนด อันนี้กระผมไม่ติดใจครับ แต่มีข้อความซึ่งทำให้เกิดไม่สบายใจคือ และให้หมายความรวมถึงนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบอาชีพกิจการดังกล่าวโดยเฉพาะตัวก่อนนี้แหละครับ คือ เป็นการเปิดช่องที่ให้บริการ นิติบุคคล ซึ่งอาจจะมีการถือหุ้นบ้าง หรืออะไรบ้างนายทุนต่าง ๆ เหล่านี้บ้างมี โอกาส นะครับ ที่เขาจะมาดำเนินการใช้ธนาคารนี้ เพราะอย่าลืม

ว่าธนาคารเพื่อการเกษตร ๆ นั้น ดอกเบี้ยต่ำกว่าธนาคารพาณิชย์ครับ (ตลกร้าย) ธนาคาร
 เกษตรเพียงร้อยละ ๑๕ ขณะนี้ร้อยละ ๑๑-๑๕ เท่านั้น แต่ธนาคารพาณิชย์ร้อยละ ๑๕
 ล้ำท่านแก่กฎหมายที่ล๊อคไปละครับ จะมีต้นทุนคล่องตัวง่าย ๆ ครับ เมืองไทยเราที่
 ครับ เข้ามาแย่งในการกู้เงินดอกเบี้ยถูก เพราะฉะนั้นเดี๋ยวนี้ปัญหาเรื่องการระดมเงินทุน
 นั้นท่านก็ชี้แจงมาอย่างชัดเจนแล้วว่ามาจากแหล่งไหน แล้วทำไมวัตถุประสงค์เดิมเรามี
 คุยเพื่อเกษตรกร ธนาคารนี้เพื่อเป็นกลไกของรัฐที่ช่วยเหลือเกษตรกร มันก็ต้องเป็นภาระ
 หน้าที่ของรัฐมาล๊อคครับ ที่จะหาเงินเหล่านั้นมาให้ธนาคารนี้เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร แต่
 ท่านกลับแก้เข้าไปกว้างขวางออกไปอีก นี่ก็กลายเป็นธนาคารพาณิชย์ขึ้นมาอีกแห่งหนึ่ง
 กระทบก็แปลกใจอยากทราบว่าเป็นนโยบายของท่านหรือเปล่า ขอให้ท่านชี้แจงว่ากฎหมาย
 นี้เป็นนโยบายใหม่ครับ ประเด็นนี้เกิดขึ้นมาจากไม่ใช่อีกเดี๋ยวจะเพิกกันไปอีก เพราะ
 ฉะนั้นกระทบขอทราบเรียน กระทบไม่เห็นด้วยครับ กระทบอยากจะมีข้อตกลงวัตถุประสงค์
 เดิมครับ เพราะธนาคารนี้เป็นธนาคารดั้งเดิมของสหกรณ์ฯ รัฐบาลจอมพล ถนอม
 กิตติขจร ปี ๒๕๑๑ มีการแก้ไขเพิ่มเติมเปลี่ยนแปลง เปลี่ยนให้เป็นธนาคารเพื่อการเกษตร
 และสหกรณ์การเกษตร เจตนารมณ์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ใน
 ประเทศที่ยากจนได้มีแหล่งเงินกู้แต่พอท่านแก้ไขเข้ามาท่านจะแก้ไขไปนานาทุนละครับเวลา
 นี้ เอาละไรกันครับรัฐบาลนี้ กระทบไม่เอากว่าจะใช้คำพูดว่า กระทบไม่เชื่อใจรัฐบาล
 นะครับ กระทบไม่เอากว่าจะใช้คำพูดนั้น แต่เจตนารมณ์สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้มีเกียรติ
 จากพิษณุโลก คุณประเทืองพูดชัดเจนครับ แก้ไปหาเพื่อเปิดช่องว่างโอกาสให้แก่ผู้บริหาร
 ธนาคารนั้นได้ดำเนินการได้ แต่วินัยกฎหมายไม่กำหนดให้ท่านยังทำแล้วครับผู้มีฐานะตั้ง
 บริษัทเพื่อเกษตรกรก็ไปแล้ว แล้วบริษัทใหญ่มหาศาลในประเทศไทยค้าประกันเงินกู้
 เกษตรกรเข้าไว้แล้ว ต่อไปนี้ละครับ เกษตรจะอยู่ในลู่ท่านาทุนครับ กระทบกลัวพูด
 คำนึง เพราะฉะนั้นกระทบจึงอยากทราบว่าท่านเป็นประธานธนาคารเพื่อเกษตร ๆ เป็น
 นโยบายกระทรวงการคลังนี้หรือเปล่า กระทบทราบว่าธนาคารเขียนไปยึดใส่มีกให้ ท่าน
 ได้ดูใหม่ครับว่า จะมีอะไรบ้าง แล้วกระทบก็ไม่ทราบว่าการกฎหมาย ๓ ฉบับนี้ของสมาชิกกับ
 ของรัฐบาลนี้ ใครลอกใครครับ มีสมาชิกท่านหนึ่งเหมือนกันเกือบทุกตัวอักษร มีเพิ่มเติม

มากขึ้นไปหน่อยหนึ่ง กระผมจะยกประโยชน์ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รัฐบาลคงจะไป
 ลอกทวงสมาชิกเข้ามา เพราะเขาเสนอก่อน แล้วอีกกันหนึ่งครั้งจะมองเห็นได้ชัดเลอด้วย
 เมื่อก็กทำกันทุกตัวอย่างชัดเจนในข้อ ๖ ซึ่งเพิ่มเติมเข้ามาใหม่ ในมาตรา ๑๐ ที่ขอแก้ไขมาตรา
 ๙ ในมาตรา ๑๐ ข้อ ๖ ให้กู้เงินยืมเงินฝากในวงเงินซึ่งทำนารัฐมนตรีได้ชี้แจงมาแล้ว
 นี้ละครับ จะไปรองรับกับมาตรา ๓ คำนิยามครับ เพราะคำนิยามเดิมเขาชัดเจนอยู่แล้ว
 ครับ แต่แก้คำนิยามใหม่เพื่อจะเปิดโอกาสให้นิติบุคคล นายทุนเท่านั้นที่จะมีบทบาทกับ
 ธนาคาร อีกหนึ่งธนาคารนั้นจะเป็นของนายทุนครับ เพราะฉะนั้นเราต้องยอมรับว่านาย
 ทุนต่าง ๆ ซึ่งเขามีเงินมีทอง เขามีธนาคารพาณิชย์ที่เขาจะใช้ธุรกิจของเขาได้อยู่แล้ว ทำ
 ไม่มาจะต้องให้เขามาเกียดเกียนเรื่องธนาคารซึ่งรัฐยอมรับว่าวัตถุประสงค์จะช่วยเกษตรกร
 ละครับ เพราะฉะนั้นกระผมขอกราบเรียน พระราชบัญญัตินี้มีประโยชน์บางมาตรา มาตรา
 ๔๑ นั้นกระผมเห็นด้วย แต่กระผมไม่เห็นด้วยตรงนี้ครับ แล้ววินิตตทมาจวนนี้ดีครับ เพราะ
 ว่ากระทรวงการคลังมีการเปลี่ยนแปลง กระผมยอมรับนำหลักการในฝีมือของรัฐมนตรีว่าการ
 กระทรวงการคลัง และโดยเฉพาะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังครับ แต่กระผมไม่
 เห็นด้วยครับ ท่านยืนยันใหม่ว่ากฎหมายนี้กระทรวงการคลังเป็นผู้ดำริ แก้ไขมาครับ อย่า
 ให้ผู้บริหารครับที่ละอะ ๆ เดียวนี้ครับ ยกตัวอย่างแต่ยกนี้ ร.ก.ส. ทำหมดทุกอย่าง
 ครับ คำขู่ก็ทำ คำขู่ตุลาการเกษตรก็ทำ ทำทุกอย่าง อ้างเหตุผลเพียงว่าเพื่อควบคุมการ
 ใช้จ่ายเงินของเกษตรกรให้เงินไปตามเป้าหมาย มีไหมครับ ธนาคารนี้ให้กู้เงินแล้วต้อง
 บังคับอย่างนั้น ต้องทำอย่างนี้ กระผมว่ามันกระเดียดเข้าไปเป็นธนาคารคอมมิวนิสต์แล้ว
 นะครับ ซึ่งกำหนดของเขา แล้วมาอ้างว่าเพื่อจะลดต้นทุน ไม่เป็นความจริงครับ กระผม
 ขอประท้วงกราบเรียน เพราะว่าธนาคารนี้ก็ไปเอาจากบริษัทนายทุนนั้นมาลงทะเลเบียนแล้ว
 ก็เอาวัสดุเหล่านั้นมา บุกก็เอามาจากบริษัทเจ๊กได้ ๆ ไข่ใหม่ครับ เพราะฉะนั้นเท่ากับไป
 ช่วยนายทุนต่าง ๆ มาขายสินค้า แล้วก็มีส่วนลด มีเปอร์เซ็นต์ กระผมกราบเรียนอย่างนี้
 ครับว่า สหกรณ์การเกษตรเพชรบูรณ์ได้ของกระผมนั้นได้รับการช่วยเหลือจากเกษตรกรผู้มี
 เรามีวัสดุการเกษตรไปเสนอขายให้ ร.ก.ส. บอกว่าเอาของสหกรณ์ที่ถูกกว่าตลาด เขาบอก
 ให้ส่วนลดเท่าไร มีเปอร์เซ็นต์ให้ ร.ก.ส. ใหม่ อย่างนั้นละครับ แล้วเวลาชี้แจงต่อผู้หลัก

ผู้ใหญ่ก็พยายามยึดหลักการว่าเพื่อควบคุมค่าใช้จ่ายเงิน แต่พร้อมกันนั้นก็เพื่อหาประโยชน์ กระผมกลัวพูดกันยันกันท่านสมาชิกพิษณุโลกได้ว่า ธนาคารนรายเด็กลบจะคุ้มครองตัวเองแล้วครับ พยายามแสวงหาที่สุดที่จะมาพุงฐานะยากได้รายจ่ายของตัวเอง ซึ่งมีพอพุงขั้นเฒ่า ยอมรับใหม่ครึ่งงบอุดหนุนอาคารเพื่อถาวรเกษตรฯ ขาดทุนครับ เพราะฉะนั้น กระผมอยากจะขอเห็นว่า หลักการวัตถุประสงค์เดิมเรามีอย่างไรธนาคารนี้คล้ายปล่อยให้มันเลอะ ๆ ทะอะ ๆ ที่จะเปิดโอกาสให้นายทุนเข้ามามีบทบาทในนี้เลยครับ กระผมอยากจะขอฟังคำชี้แจงจากท่านรัฐมนตรีว่า เป็นนโยบายกระทรวงการคลังหรือไม่ ท่านเป็นคนริเริ่มขึ้นมา ร้างขึ้นมาหรือไม่ หรือว่า ช.ก.ส. จ้ายัดใส่มีคไปให้ ท่านมาแก้โดยไม่ได้ดูแลเหตุผล ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : เชิญครับ

นายดุสิต โสภิตชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อับลราชธานี) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้อง กระผม นายดุสิต โสภิตชา ส.ส. จากอับลราชธานี การที่เพื่อนสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้เสนอกฎหมายเข้าสภาในครั้งนั้นนั้น กระผมถือว่าเป็นนิติมติสำหรับประชาชนซึ่งอยู่ต่างจังหวัด ท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผมไม่อยากจะอภิปรายในตัวบทกฎหมาย แต่กระผมอยากจะอภิปรายในแง่ของนโยบายของรัฐบาลที่มีความจริงใจต่อประชาชนหรือไม่ ทั้งนี้เนื่องจากการอภิปรายของท่านผู้เกี่ยวข้องก็ได้บอกแล้วว่า การที่รัฐบาลเสนอกฎหมายนี้เข้ามาภายหลังจากท่านผู้ทรงเกียรติเสนอเข้ามานั้น ท่านมีความมุ่งหมายอย่างไร หรือหากว่าท่านยังไม่คิดที่จะส่งเสริมเกษตรกรชาวนาชาวไร่ผู้ยากไร้ให้มีใจ ท่านคิดดูซีครับว่า ธนาคารของเอกชนหรือธนาคารพาณิชย์นั้นในประเทศไทยมีอยู่ทั้ง ๑๖ แห่ง ในจำนวน ๑๖ แห่งนั้นไม่มีเงินฝากสด ๆ คุยในไก่มัก ๓๔๒,๐๖๔ ล้านบาท แล้วก็มีทรัพย์สินทั้งหมด ๓๔๘,๕๖๕ ล้านบาท ในขณะที่เด็กร่วมธนาคาร ช.ก.ส. ซึ่งเป็นธนาคารของรัฐบาลถือว่าเป็นธนาคารของประชาชน มีเงินฝากอยู่แค่ ๗ พันกว่าล้านบาท ท่านประธานคิดดูซีครับว่า ความแตกต่างของธนาคารทั้ง ๒ แห่งนี้แตกต่างกันขนาดไหน ธนาคารพาณิชย์เป็นธนาคารซึ่งได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยให้ประกอบธุรกิจเพื่อการค้าเงินโดยตรง กวาคำใด ๆ ก็ตามถือว่าการค้าเงินเป็นการค้าที่มีความปลอดภัย

ที่สุด ท่านประธานครับ เมื่อเงินเช่นนี้เท่ากับรัฐบาลส่งเสริมให้มีการขุดรื้อประชาชน
 เงินของประชาชนที่มาฝากธนาคารพาณิชย์นั้น ธนาคารพาณิชย์ก็นำไปปล่อยเงินกู้ให้แก่ระ
 ชาชน เรียกดอกเบี้ยเข้ามาเพื่อเสริมสร้างฐานะของตัวเอง แล้วดอกเบี้ยซึ่งคิดจากลูกค้าที่
 จากธนาคารพาณิชย์นั้นก็สูงแต่ในขณะเดียวกันเงินกู้ซึ่งธนาคารรัฐบาลก็จะปล่อยให้แก่
 เกษตรกรซึ่งเป็นคนยากคนจนนั้นเป็นเงินกู้ซึ่งน้อยมาก นอกจากนั้นท่านมองไปธนาคาร
 คนยากคนจนอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งไม่รวมในธนาคาร ธ.ก.ส. หรือไม่รวมธนาคารพาณิชย์ นั้น
 นั่นก็คือโรงรับจำนำ โรงรับจำนำทั่วประเทศมี ๓๒๕ โรง ปล่อยเงินกู้ให้แก่คนยากคนจนทั้ง
 หมด ๑ หมื่น ๔ พันล้านบาท และมีข้อกำหนดบอกว่าให้กู้ไม่เกินร้อยละ ๒ พันบาทเท่านั้น
 อันนี้แหละครับท่านจะเห็นว่าองค์กรของรัฐแทนที่จะสนับสนุนให้ประชาชนได้ประโยชน์
 จากรัฐบาล ท่านกลับส่งเสริมให้พ่อค่านายทุนได้ประโยชน์จากรัฐบาลมากที่สุด กระผมได้
 พึ่งท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอธิบายเมื่อกันว่าสมาคมธนาคารแห่งประเทศไทย
 นั้นร่วมกับกระทรวงการคลังได้มีข้อกำหนดบอกว่า คือกระทรวงการคลังได้ขอร้องให้สมาคม
 ธนาคารแห่งประเทศไทยปล่อยเงินกู้ให้แก่เกษตรกรไม่เกิน ๑๓ เปอร์เซ็นต์ คิดดูสิครับว่าเงิน
 ๑๓ เปอร์เซ็นต์ ก็คือเงิน ๑๐๐ บาท ให้ราษฎรเกษตรกรกู้เพียง ๑๓ บาท จากเงินฝากของ
 ธนาคารพาณิชย์ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด ๑๖ แห่ง ๒ แสน ๔ หมื่นล้านกว่าบาทนั้นท่านปล่อยให้กู้
 เพียง ๑๓ เปอร์เซ็นต์ กระผมจำได้ว่าในรัฐบาลของ รพณา หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช
 ท่านได้เสนอให้ธนาคารพาณิชย์ปล่อยเงินกู้ให้แก่เกษตรกรในวงเงิน ๑๕ เปอร์เซ็นต์นั้น ตอน
 นี้เวลาท่างกันเกือบจะ ๑๐ ปีแล้ว ความก้าวหน้าของกระทรวงการคลัง ความก้าวหน้าของ
 รัฐบาลไม่ได้ก้าวหน้าไปเลย ท่านยังมัวแต่คิดหมกหมิ่นอยู่กับระเบียบข้อบังคับหรือผลประ
 โยชน์ของกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น กระผมไม่ทราบว่ารัฐบาลที่ท่านมีวัตถุประสงค์จะส่งเสริม
 เกษตรกรเพียงใด เวลานี้ธนาคาร ธ.ก.ส. ก็เช่นเดียวกัน ธนาคาร ธ.ก.ส. มีเงินให้กู้เพียง
 ๗ พันล้านกว่าบาท พยายามที่จะขยายสาขาไปสู่ทุกตำบล ทุกหมู่บ้าน เป็นเพียงนโยบายที่
 จะเสริมสร้างอิทธิพลของตัวเองเท่านั้น กระผมทราบว่าเวลานี้ถ้าหากว่าชาวบ้านเกษตรกรผู้
 ซึ่งเป็นลูกค้าของธนาคาร ธ.ก.ส. นั้น เห็นรถของ ธ.ก.ส. เข้าหมู่บ้านใด ชาวบ้านอยากจะ
 ดำดินเห็นครับ อันนี้เป็นความจริงครับท่านประธาน กระผมเคยอยู่เคยทำงานธนาคารมาแล้ว

กระผมเคยคลุกคลีกับชาวบ้านเกษตรกรผู้ยากไร้เสียใจ เขานับเสมอว่าธนาคารนั้น คือ
 หน่วยขูดรีดประชาชนคือแหล่งเงินทุนซึ่งเป็นพิษเป็นภัยต่อประชาชน ท่านคิดดูซิครับว่า
 ความทุกข์ทั้งหลายแห่งของเกษตรกรนั้นไม่มีความทุกข์อื่นใดซึ่งมีความทุกข์ยิ่งกว่าการเป็น
 หนี้ของธนาคาร ธนาคารหนึ่งมีอยู่ ๒ วงด วงดหนึ่งมี ๖ เดือน พอสิ้นเดือนมิถุนายน เอา
 ละครับ เกษตรกรก็ตี พ่อค้าก็ตี ต่างก็เดือดร้อนเอาละครับ ฟองวดที่ ๒ พอสิ้นวันที่ ๓๑
 ธันวาคม ของทุกปี ลูกค้าของธนาคาร เดือดร้อน มีการปล้นเงินกู้ได้คืนกันรัยละ ๒๐
 ร้อยละ ๕๐ บาทเพื่อการปิดงวดธนาคาร ดังนั้นละครับท่านประชาชนที่เราพรคบท่านคิดดูซิ
 ครับว่า ทำอย่างไร ถึงจะให้เกษตรกรผู้ยากไร้เสียใจอยู่ในชนบทได้กู้เงินจากรัฐบาลมากที่สุด
 นั่นก็คือการเพิ่มเงินกู้ การเพิ่มวงเงินให้แก่ธนาคาร ร.ก.ส. นั่นก็เป็นภาระหน้าที่ของกระ
 ทรวงการคลังที่จะต้องหาเงินนั้นมา หรือไม่ก็ต้องทำการเปิดประตูกว้างให้เอกชนทั่วไปได้นำ
 เงินมาฝากที่ธนาคาร ร.ก.ส. แต่มีข้อกำหนดว่า ต้องให้เกษตรกรกู้เท่านั้นๆ ต้องให้ลูกค้าของ
 ธนาคารซึ่งเป็นผู้ฝากเงินกู้เท่านั้นๆ แต่เดี๋ยวนี้อีกกำหนดของธนาคาร ร.ก.ส. ไม่แน่นอนลงไป
 ว่าจะให้เกษตรกรกู้เพียงเท่าไร ในการแก้ข้อกฎหมายบางข้อ เพียงแต่บอกว่า ให้ประชาชน
 นำเงินมาฝากธนาคารได้โดยทั่วไป และให้กู้ในวงเงินซึ่งมีเงินฝากค่าประกัน ก็คือว่าใช้ซีซีดี
 โฉน (Seized loan) ใช้ ซีซีดี ค่าประกันในการกู้ก่อนละครับเป็นการที่ว่าข้อกำหนดจำกัดไม่
 แน่นนอน กระผมอยากจะขอเปรียบเทียบให้ดูซิว่า ธนาคารพาณิชย์มีอยู่ ๑๖ แห่ง มีเงิน
 ฝากทั้งหมด ๓ แสน ๙ หมื่นล้านกว่าบาท ท่านปล่อยให้พ่อค้ากู้เสีย ๖๐ เปอร์เซ็นต์
 เอา นำไปฝากไว้ที่ธนาคารชาติเพื่อเป็นหลักประกันเสียอีก ๓๐ เปอร์เซ็นต์ แล้วอีก ๑๓
 เปอร์เซ็นต์ให้เกษตรกรกู้ มันเป็นข้อแตกต่างกันคล้ายมากมากทีเดียวครับ ท่านประชาชน
 ครับ กระผมอยากจะขอวิงวอนฝากให้รัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านรัฐมนตรีว่าการกระ
 ทรวงการคลัง ท่านได้พูดจา ท่านตกลงกับสมาคมธนาคารแห่งประเทศไทยเสียใจว่า ทำ
 อย่างไรเราถึงจะเพิ่มเงินกู้ถึงจะเพิ่มปล้นเงินกู้ให้เกษตรกรมากขึ้น และยังไปกว่านั้นเวลา
 นี้ได้ละครับท่านประชาชนครับ ยังมีภาระเสียเงินค่าปากกูด มีเสียเงินค่าอะไรต่ออะไรจึงป่ามะ
 ซึ่งมันกัตหลักฐานไม่ได้ แต่ก็เป็นที่รักกันในหมู่มุขที่เป็นลูกค้านานาคว่า ผู้ที่กู้เงินจาก
 ธนาคารนั้นจะต้องเสียเงินปากกูด และถึงไปกว่านั้นเวลานี้ทางกฎหมายเขาห้ามอย่างเด็ด

ขาดไม่ให้เปิดธนาคารใหม่ และห้ามมิให้ขยายสาขาถ้าไม่มีความจำเป็น ท่านประธานครว
นี้แหละครับ ธนาคารชาติมีค่านางที่จับบังคับได้ว่า ถ้าหากว่าธนาคารพาณิชย์ได้มีความ
ประสงค์อยากจะทำสาขาใหม่ ต้องปล่อยเงินกู้ให้แก่เกษตรกรท่านนั้น ๆ อย่างจะบอกว่าจะ
ต้องปล่อยเงินกู้ให้เกษตรกร ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ท่านยอมทำได้ เพราะอำนาจ
อยู่ในมือแล้วครับ ค่านางรัฐสูงสุดในประเทศ ทำไมจะต้องให้ธนาคารเพื่อการพาณิชย์หรือ
ธนาคารเอกชนมาถือสิทธิพลเหนือรัฐบาลละครับ นอกจากนั้นกระผมอยากจะขอทราบเรียน
เพิ่มเติมว่า คณะผู้ตรวจสอบบัญชีจากธนาคารชาติกับคณะผู้ตรวจสอบบัญชีหรือผู้ตรวจสอบ
บัญชีของธนาคารเอกชนก็เป็นบุคคลเขาเรียกว่า เปลี่ยนกันไปเปลี่ยนกันมา พอออกจาก
ธนาคารเอกชนก็ไปอยู่ธนาคารชาติ พอออกจากธนาคารชาติก็มาอยู่ธนาคารเอกชน เปลี่ยน
ไปเปลี่ยนมาอยู่อย่างนี้คือคนกึ่งเดียวก็คือคนกลุ่มเดิมเท่านั้น เพราะฉะนั้นเมื่อเป็นเช่นนั้น
ความจริงใจจะมีต่อประชาชนหรือไม่ เมื่อเป็นเช่นนั้นการที่จะมีทำได้ ใต้ใต้ดินก็ย่อมจะ
เกิดขึ้น อันนี้แหละครับท่านประธานที่เคารพครับ กระผมจึงขออยากจะทราบเรียนฝากให้
แก่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังท่านได้ปรับปรุงเสียงใหม่ ท่านได้ปรับปรุงข้อ
ระเบียบขึ้นเสียใหม่ คือให้เพิ่มวงเงินกู้แก่เกษตรกรมากขึ้นนะครับ ทั้งนี้ธนาคาร
ร.ก.ส. ซึ่งกระผมว่าเป็นธนาคารของคนยากคนจน เป็นธนาคารอันสุดท้ายซึ่งพี่น้องคนจน
จะพึ่งพาอาศัย ท่านหันไปที่ธนาคารกรุงไทยซึ่งถือว่าเป็นธนาคารของรัฐ หรือว่าเอาชื่อ
รัฐบาลไปขาย มีเงินฝากอยู่แค่ ๕ หมื่นล้านกว่าบาท และเงิน ๕ หมื่นล้านกว่าบาทที่ท่าน
ปล่อยให้เกษตรกรกู้เพียง ๑๓ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น อันนี้ก็มันน้อยมากครับ เท่ากับมีประโยชน์
น้อยมาก หันมาที่ธนาคารคอมดิน ธนาคารออมสินเป็นธนาคารข้าราชการ พนักงาน
ธนาคารออมสินทำงานแบบเข้าสามเย็นสาม ไม่มีความวิตกทุกข์ร้อนพื้นพื้นคงราษฎร
พี่น้องราษฎรมากู้เงินไม่สนใจ อันนี้ นะครับเป็นธนาคารหนึ่งซึ่งกระผมเห็นว่าจะต้องมีการ
ปรับปรุงนะครับ แล้วธนาคารต่อไปก็คือ ธนาคาร ร.ก.ส. ซึ่งกระผมกราบเรียนท่าน
ประธานไปแล้ว ธนาคารนี้แหละครับเป็นธนาคารซึ่งกระผมเห็นว่าถ้าเมื่อว่ารัฐบาลจะให้
การสนับสนุนโดยเกิดสาขาขึ้นทุกตำบลทั่วประเทศ แม้ว่าจะเป็นส่วนงานเล็กๆ หรือจะ
เป็นสำนักงานใหญ่อยู่ตามอำเภอต่าง ๆ ธนาคารนี้จะให้การบริการต่อประชาชนอย่างยิ่ง ใน

การเปิดธนาคารนั้น ผู้จัดการธนาคารกิตติ คณะกรรมการธนาคารกิตติ ท่านคำนึงอยู่เสมอว่านั่นคือยอดเบี้ยตามมา ๒. ความปลอดภัย การที่ธนาคารเอกชนไปเปิดตามหมู่บ้าน ตำบลต่างๆ นั้นย่อมไม่ปลอดภัยแน่ ที่นี้ก็จะผมจึงขอสนับสนุนให้ธนาคาร ธ.ก.ส. ไปเปิดสาขาอยู่ตามหมู่บ้านตามตำบลต่างๆ กระผมคงยากจะลงดูชี้ว่าใครจะกล้าเปลี่ยนรัฐบาล ใครจะกล้าเปลี่ยนธนาคารของรัฐบาล ถ้าหากว่าผู้ร้ายหรือว่าโจรขโมยจะมาปล้นธนาคารของรัฐบาลแล้วไซ้ไร กระผมเชื่อได้ว่ากันเมืองนี้คงไม่ได้อะไร ถ้าหากว่าไม่มีความจำเป็นยิ่งไปกว่านั้นก็สมควรที่จะเอาไซ้ล้าม ไซ้ผูกถอดตำรวัดติดกับธนาคารเอาไว้เพื่อให้ความปลอดภัย เพื่อให้หลักประกันแก่ธนาคาร ธ.ก.ส. ท่านคิดดูซิครับว่าในประเทศกลุ่มสังคมนิยมทั่วไปหรือในประเทศซึ่งเรียกว่าเป็นประเทศที่มีการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริงนั้น เขามีธนาคารมีสาขาอยู่ทุกหมู่บ้าน ตำบล การติดต่อสะดวกสบายมาก แม้กระทั่งไปรษณีย์ซึ่งถือว่าเป็นสื่อสารมวลชนอย่างหนึ่งที่จะต้องให้ความสะดวกสบายต่อประชาชน ท่านก็ยังมีอยู่ทุกหมู่บ้าน ตำบล เพราะฉะนั้นกระผมจึงขอสนับสนุนร่างพระราชบัญญัติของเพื่อนสมาชิกผู้ทรงเกียรติและอยากจะให้รัฐบาลนั้นนำไปปรับปรุงแก้ไข และกระผมจะขอไปพูดอีกในวาระการแปรญัตติครับ เพราะฉะนั้นสุดท้ายนี้กระผมจึงขอสรุปว่า ธนาคาร ธ.ก.ส. นั้นเป็นธนาคารอันสุดท้ายที่จะให้ที่พึ่งแก่ประชาชน ธนาคาร ธ.ก.ส. คือหลักประกันอันสุดท้ายของคนยากคนจน ธนาคาร ธ.ก.ส. คือเครื่องมือที่จะทำให้รัฐบาล ที่จะทำให้ประเทศชาติอันหยั่งตัวยุติได้อย่างมั่นคงครับ ขอขอบคุณ

นายหอม ทองประเสริฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ระยอง) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายหอม ทองประเสริฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง พรรคกิจสังคม ตามที่รัฐบาลเสนอร่างพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... ให้สภาพิจารณา นั้น กระผมได้พิจารณาแล้วก็มีในบางสิ่งบางอย่างก็น่าจะสนับสนุนแต่ในบางสิ่งบางอย่างก็เห็นเรื่องที่จะต้องคัดค้าน แต่การที่จะคัดค้านหรือสนับสนุนนั้นวันนี้ผมจะไม่พูดถึงนะครับ จะไว้ไปแปรญัตติในชั้นกรรมาธิการ แต่กระผมคงยากจะขอทราบเรียนท่านประธานสภาและท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทราบว่า ธนาคารนี้เป็นธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ฯ ความจริงแล้วเป็นธนาคาร

การเกษตรและสหกรณ์ ไม่ใช่ เพื่อ ถ้า เพื่อ แล้วจะมีปัญหามากมาย อันนี้กระผมอยาก
จะขอให้ท่านสมาชิกสองปีจากราวว่าสมควรจะเปลี่ยนชื่อหรือไม่คะครับ ธนาคารนี้และ
ครับ ความจริงสมาชิกผู้มีเกียรติก็ได้กล่าวมาแล้วว่าเดิมเป็นธนาคารของสหกรณ์ แล้ว
ต่อมาได้เปลี่ยนแปลงเป็นธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ฯ นั้น ความจริงแล้วใน
ขณะนั้นก็ยังมีสหกรณ์ถือหุ้นอยู่ประมาณ ๓๗ สหกรณ์ และเอกชนเพียงไม่กี่คนคะครับ
แต่การดำเนินการของคณะกรรมการหรือของผู้จัดการธนาคารนั้นได้ดำเนินการไปในลักษณะ
แบบธนาคารพาณิชย์ เพื่อต้องการหาผลประโยชน์ให้กับธนาคารมากกว่าที่จะช่วยเหลือ
หรือเกื้อหนุนเกษตรกรที่ยากจน จะสังเกตเห็นได้ว่าในปีหนึ่งธนาคารนี้ได้ปล่อยเงินกู้ไป
จำนวนหมื่นกว่าล้าน แต่ในจำนวนหมื่นกว่าลานั้นทางธนาคารมุ่งปล่อยเงินกู้กับ
เกษตรกรรายบุคคลมากกว่า เมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๒๕ ธนาคารได้ปล่อยเงินกู้กับ
เกษตรกรรายบุคคลมากถึง ๑๐,๓๓๕ ล้านบาท ปล่อยให้สหกรณ์กู้ ๕,๕๕๑ ล้านบาท
แล้วก็กลุ่มเกษตรกร ๕๒๐ ล้านบาท ทำไมธนาคารเพื่อการเกษตรฯ จึงปล่อยให้เกษตรกร
รายบุคคลกู้ไปมากมายคะครับเป็นเรื่องที่น่าสังเกต แต่ปล่อยให้สหกรณ์เพียง ๕ พันกว่า
ล้านแล้วก็กลุ่มเกษตรกร ๕ ร้อยกว่าล้าน เพราะผลประโยชน์มันต่างกันคะครับ ผลประโยชน์
ที่ทางธนาคารจะได้จากเกษตรกรรายบุคคลนั้นได้มากกว่า จะได้ถึง ๕ เปอร์เซ็นต์ แต่ถ้า
ปล่อยให้สหกรณ์กู้หรือกลุ่มเกษตรกรนั้นจะได้เพียง ๑ เปอร์เซ็นต์ เพราะฉะนั้นคือผล
ประโยชน์ ในปีที่แล้วนี้ทางธนาคารขุดออกมาแล้วปรากฏว่ามีกำไรสุทธิถึง ๘๘ ล้านบาท
แล้วทำให้มีกำไรสะสมรวมกันแล้วประมาณถึง ๔ ร้อยกว่าล้าน ในจำนวนกำไร ๘๘ ล้าน
นั้นเป็นเงินโบนัสของกรรมการเสียตั้ง ๒ แสน ๗ แสนบาท และเป็นโบนัสของ
เจ้าหน้าที่ประมาณถึง ๗ ล้านกว่าบาท นี่แสดงว่าธนาคารนี้มุ่งหาผลประโยชน์ให้กับคณะ
กรรมการและเจ้าหน้าที่ของธนาคารเป็นประการสำคัญ จะสังเกตเห็นได้จาก นอกจาก
จะปล่อยเงินกู้แล้ว ในด้านการกู้เงินของ ธ.ก.ส. นั้น ถ้าเกษตรกรรายบุคคลไปกู้จะมีแผน
กู้ไว้เสร็จว่า กู้ไปทำอะไร ถ้ากู้ไปซื้อปุ๋ย หรือซื้อวัสดุการเกษตรอย่างอื่นใดก็ตาม เขาก็
จะหักยอดเงินกู้ไว้นั้น แล้วก็ไปจัดหาที่มาให้ แทนที่เกษตรกรจะซื้อเองโดยตรงเพื่อจะ
ได้ไปต่อรองกับลูกค้าได้บ้าง ไม่มีโอกาส เพราะฉะนั้นในการที่เจ้าหน้าที่ของ ธ.ก.ส.

ไปซื้อนั้น ท่านทราบไหมครับว่า เขาจะซื้กันโดยวิธีชื้อยุติธรรม กระทบก็ไม่แน่ใจว่ามันจะเป็นอย่างนั้น จะต้องมีการแอบแฝงด้วยเงินต่อเงินอย่างหนึ่งอย่างใด อย่างนั้นเขาไม่ทำอย่างนั้น เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าทางรัฐบาลยังยอมให้ทาง ช.ก.ส. หรือพนักงาน ช.ก.ส. ได้ดำเนินการอยู่แบบนั้นครับ การแก้ปัญหาคือความยากจนของเกษตรกรนั้นจะผิดเป้าหมายตามที่รัฐบาลกำหนดนโยบายไว้ เพราะการที่เกษตรกรไม่รวมตัวกันอีกครับ ไม่เกิดผลดีแก่ชาติบ้านเมือง กระทบกับตัวอย่างเรื่องการซื้อปุ๋ย ธนาคารปล่อยเงินกู้ให้ลูกค้าของเขาไปซื้อ แต่ ช.ก.ส. ไปซื้อเอง แต่ฝ่ายสหกรณ์รวมตัวกันแล้วสามารถที่จะต่อรองราคากับฝ่ายผู้ขายได้ เวลานี้รัฐบาลก็ประสบปัญหาแต่เรื่องปุ๋ย รัฐบาลเองต้องไปประมูลปุ๋ยหนึ่งเป็นแสน ๆ ตัน และก็ไปมีปัญหากับบริษัทขายปุ๋ย แทนที่รัฐบาลจะส่งเสริมให้เกษตรกรรวมตัวกันทั้งชาติรวมกันซื้อปุ๋ยเป็นจำนวนมาก ๆ เพื่อให้เขาดำเนินการเอง อันนั้นก็จะเป็นทางหนึ่งที่จะแบ่งเบาภาระรัฐบาล การซื้กันเป็นจำนวนมาก ๆ นั้นก็ทำให้มีอำนาจการต่อรองสูง จะเป็นการแบ่งเบาภาระรัฐบาลช่วยเหลือได้ การที่ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมตัวกันในการซื้ก็ดี ในด้านการซื้ก็ดี ก็สามารถขายของได้แพง เวลานี้ปัญหาผลิตผลราคาตกต่ำก็เรียกร้องให้รัฐบาลช่วยประกันราคา รัฐบาลก็ไม่สามารถที่จะสนองตอบเกษตรกรได้แน่ครับ ทั้ง ๆ ที่รัฐบาลกำหนดราคาไปแล้วก็ทำไม่ได้ เพราะฉะนั้นคือการขาดการรวมตัวกัน ถ้าพระราชบัญญัตินี้ผ่านออกไปแล้วนะครับ โอกาสที่จะแก้ไขปัญหารื่องเกษตรกรนี้ยิ่งยากเลยครับ ในกฎหมายนี้บอกว่ถ้าใครกู้เงิน ช.ก.ส. จะได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนทำจ้างเองที่ดินนะครับ ในการทำจ้างเองของธนาคารนั้น สมมุติว่า เกษตรกรรายหนึ่งเอาหลักทรัพย์คือที่ดินมาทำจ้างเองกับธนาคาร กู้ ๕ หมื่น เขาจะต้องทำจ้างเองไว้ถึง ๑ แสนบาท จะต้องเสียค่าธรรมเนียมถึง ๑ แสนบาท นะครับ ไม่ได้เอาลด ๕ หมื่นมาเสีย เวลานี้ทาง ช.ก.ส. ก็เห็นว่าเป็นปัญหาอย่างยากให้แก่เกษตรกร จะขอยกเลิกให้เหมือนกสิสหกรณ์นะครับ กระทบก็เห็นด้วยส่ายกเลิกนะครับ แต่อย่าลืมว่าเกษตรกรที่กู้จากธนาคารพาณิชย์ในจำนวนเงินที่รัฐบาลกำหนดว่า ถ้าธนาคารใดมีความสามารถที่จะปล่อยสินเชื่อให้กับเกษตรกรได้ก็ปล่อยไป ไม่ต้องมาเข้า ช.ก.ส. ถ้าเป็นอย่างนั้น กระทบก็อยากจะทำให้อีกเสียให้หมด

จะไปขอกู้ธนาคารพาณิชย์หรือจะกู้ ธ.ก.ส. หรือจะกู้ใครก็ตาม ซึ่งกระผมเห็นด้วยอย่างยิ่ง ในภาวะที่เกษตรกรขายพืชผลราคาตกต่ำขาดทุน แล้วยังในภาวะที่ฝนแล้ง ผลผลิตก็ไม่ได้มีแน่นอน เพราะฉะนั้นนี่เป็นปัญหาและเป็นเรื่องที่น่าเห็นใจ อันนี้ควรจะยกเว้นให้หมดนะครับ ไม่ใช่จะยกเว้นแต่เฉพาะสหกรณ์เท่านั้น ก็ควรจะยกเว้นให้หมด เพราะฉะนั้นผมขอกราบเรียนว่าปัญหาของเรื่อง ธ.ก.ส. นั้น เวลาอันถ้าเปลี่ยนไปตามนั้นได้ก็จะเป็นธนาคารที่จะหาผลประโยชน์จากเกษตรกรอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นในการที่จะพิจารณาแก้ไขกฎหมายนี้ กระผมจะขอฝากท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติไว้ด้วยว่า ควรจะพิจารณากันโดยรอบคอบ ผมก็เชื่อว่ารัฐบาลไม่ได้ดูเท่าไรหรอกครับ ร่างนี้ เป็นเรื่องที่ ธ.ก.ส. ถกวงมาแล้วก็ผ่านท่านประธาน แล้วยังโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ก็ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการของ ธ.ก.ส. เป็นหลัก ส่วนรัฐบาลไม่ได้พิจารณาอย่างรอบคอบ แล้วยังแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฯ ของรัฐบาล ฉบับที่ ๕ นี้ก็ได้กำหนดไว้ว่า ต่อไปจะต้องให้มีการรวมตัวกันในรูปของสหกรณ์ภายในระยะ ๓-๔ ปี หรือ ๕ ปี ข้างหน้า ถ้าแผนนี้ออกไปแล้วไม่มีโอกาสนะครับมันจะไปขัดกับนโยบายอันนั้น เพราะฉะนั้นถ้ารัฐบาลมีความประสงค์จะแก้ปัญหาเศรษฐกิจขั้นมูลฐานของบรรดาเกษตรกรแล้ว ก็ควรจะส่งเสริมให้เกษตรกรรวมตัวกันในระบบสหกรณ์ แล้วธนาคารนี้ควรจะขายหุ้นให้กับสหกรณ์ไปซึ่งในขณะนั้นสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทยก็มีประมาณเกือบ ๑ พัน สหกรณ์มาแล้ว เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าให้สหกรณ์ถือหุ้นกับธนาคารนี้ไปประมาณสัก ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ก็ยังดีกว่า อันนี้ก็จะเป็นการช่วยระดมทุน หรือจะเป็นการดำเนินธุรกิจได้ครบวงจร เพราะเวลานี้เกษตรกรส่วนใหญ่จะขาดปัญหาเรื่องเงินทุน ต้องไปกู้หนี้ยืมสินจากนายทุนหรือเขาเรียกว่าตกเขี้ยว ถ้าไม่มีหลักทรัพย์ไปให้เขาก็ต้องเอาผลิตผลมาค้ำประกันเงินกู้ เรียกว่าตกเขี้ยวนะครับ ก็เป็นปัญหาใหญ่ยากอยู่ตลอดเวลา เพราะฉะนั้นธนาคารนี้ถ้าหากจะมีการปรับปรุงเพื่อแก้ไข เพื่อให้เกษตรกรได้อยู่ดีกินดี ก็ควรที่จะให้ธนาคารนี้เป็นธนาคารของเกษตรกรโดยแท้จริง โดยให้เขาถือหุ้นแล้วก็ให้เขามีคณะกรรมการเขามาช่วยกับคณะกรรมการของฝ่ายรัฐบาลมากำหนดนโยบายพิจารณาแก้ไข ในการดำเนินงานในด้านธนาคารของเขาบ้าง เพราะสหกรณ์ ๒-๓ ปีที่ผ่านมาแล้ว มีแต่เสียงเรียกร้องต้องการ

จะขอตั้งธนาคารเป็นของตัวเอง แต่รัฐบาลก็ไม่ได้ให้ความสนใจไม่ได้ช่วยเหลือแต่เท่าที่ควร เพราะฉะนั้นในโอกาสอย่างนี้เมื่อไม่ให้เขาตั้งเองได้ก็ควรจะให้เอาธนาคารนี้มาแบ่งขายหุ้นให้กับสหกรณ์ทั่วประเทศ ในขณะที่มีประมาณ ๑ พัน สหกรณ์นี้แหละครับได้มาถือหุ้นกับธนาคารนี้ นี่แหละครับถึงจะเอาเงินของเขาเอง เขาก็เขาเอง มีกำไรเขาเอง เลี้ยงคนเขาไปทั้งนะครับ เป็นการกระจายรายได้ กฎฐานะ ถ้าอย่างนั้นอยู่ที่ใคร ๘๘ ล้านบาท รวมทั้งของเก่าสะสมกันมา ๘ ร้อยกว่าล้าน มันก็เป็นของธนาคารก็เลย ของรัฐบาลก็จริง แต่ไม่เกิดผลดีกับเกษตรกรผู้ทำนะครับ เพราะฉะนั้นกระผมก็จะขอฝากท่าน สมาชิกว่าควรพิจารณาเอา อันนี้เป็นหลักไว้ด้วย หวังว่าที่กระผมกราบเรียนมานี้ก็คงจะเป็นที่ถูกตองนะครับ และก็ขอให้ช่วยกันสนับสนุนด้วย ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ท่านสมาชิกผู้มีความกรุณาขอประเด็นนี้ครับ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังจะขอเรียนชี้แจงก่อนครับ ขอเชิญครับ

นายสุธี สิงห์เสน่ห์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกรัฐสภาผู้ทรงเกียรติทุกท่าน รัฐบาลใคร่ขอเรียนชี้แจงว่า ที่ได้นำเสนอร่างพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตรมาในครั้งนี้นี้โดยมีหลักการและรายละเอียดที่สถาปนาประการ ก็มีเจตนาที่จะให้มีกรอบที่ปรับปรุงงานของธนาคารเพื่อการเกษตรฯ ให้มีฐานะมั่นคงขึ้นและมีกิจการขยายกว้างขวางออกไป และในที่สุดก็จะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรไปโดยตรง เท่าที่กระผมได้ติดตามการอภิปรายในรัฐสภามาตั้งแต่สัปดาห์ก่อนจนกระทั่งมาในเช้าวันนี้ก็มีอยู่ ๒ ประเด็นที่ท่านสมาชิกรัฐสภาผู้ทรงเกียรติมีความคิดเห็นและก็ได้ให้ข้อคิดเห็นอย่างกว้างขวาง

ประเด็นหนึ่งก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่มีหลักการที่จะขยายความจำกัดความของเกษตรกรให้ครอบคลุมกว้างขวางยิ่งขึ้น เพื่อให้การทำงานเป็นประโยชน์ยิ่งขึ้น และก็ได้พูดรวมไปจนกระทั่งถึงเกษตรกรที่เป็นนิติบุคคล ในประเด็นนี้ก็มีท่านสมาชิกรัฐสภาผู้ทรงเกียรติ หลายท่านที่กระผมก็มีความเคารพเป็นส่วนตัวอยู่ด้วยก็ได้กรุณาเชื่อว่าอาจจะทำให้ธนาคารไม่สามารถที่จะหาวงเงินเครดิตเพื่อให้แก่เกษตรกรที่เป็นสถาบันเกษตรกรหรือเป็นบุคคลธรรมดาได้อย่างทั่วถึง และก็ใคร่ที่จะขอให้มีการทบทวนว่า

บุคคลนั้นสมควรที่จะอยู่ในข่ายที่จะได้รับการสนับสนุนหรือไม่ นั่นก็เป็นเรื่องหนึ่งที่ท่านสมาชิกมีความตั้งใจและก่อกวนกันเป็นอันมากตั้งแต่ต้น

อีกเรื่องหนึ่งที่พูดกันมากก็คือ ประเด็นในมาตรา ๑๐ ซึ่งมีเรื่องราวต่าง ๆ หลายเรื่อง และก็มีเรื่องหนึ่งไปสะกิดใจท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติเข้าก็คือว่า ธนาคารคิดจะขยายบริการให้กว้างขวางออกไปรวมทั้งที่จะหาเงินทุนจากผู้ฝากเงิน ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาด้วย เพื่อที่จะมีวงเงินที่จะไปใช้จ่ายเพื่อเกษตรกรในทางอ้อมนะครับ ในกรณีที่ได้เสนอไว้ว่าก็จะให้ผู้ฝากเงินมีโอกาสสั้ยเงินภายในวงเงินที่นำมาฝาก ก็เป็นเจตนาดี แต่ท่านสมาชิกหลายท่านก็ได้มีความเห็นไปว่าอาจจะเป็นการทำให้เกษตรกรอยู่ในฐานะเสียเปรียบ และบางท่านก็ขี้แฉงว่าจะทำให้ธนาคารพาณิชย์อื่นเสียเปรียบและก็ยังไม่ถึงเวลาที่ ร.ก.ส. จะไปทำการในเรื่องที่จะให้กู้แก่ผู้ฝากเงินซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา

ทั้ง ๒ เรื่องนี้ทางรัฐบาลก็ได้รับฟังและก็พูดกันแล้ว ก็มีความเห็นว่าถ้าหากว่าเป็นความคิดเห็นของท่านสมาชิกวุฒิสภาหลายท่านด้วยกัน ทั้ง ๒ ประเด็นซึ่งเป็นเรื่องติดใจนี้ถ้าจะรวีพ้งได้ ส่วนการที่จะไปทำให้เป็นการถูกต้อง กระผมก็ใคร่ขอให้เป็นไปตามขั้นตอนของการพิจารณากฎหมาย กระผมก็ขอกราบเรียนฝากไว้แก่น้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายพล กุรพิลลคุปต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เพชรบูรณ์) : ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายพล กุรพิลลคุปต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบูรณ์ พรรคชาติไทย ในฐานะที่กระผมเป็นผู้หนึ่งที่เสนอร่างพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในครั้งนัด้วย ทินสำหรับของกระผมเนั้นมีข้อแก้ไขเพิ่มเติมอยู่มาตรเดียว คือ มาตรา ๔๑ ของพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ ๒๕๐๙ คือเพิ่มเติมในวงการค้าธรรมเนียมการจ้างของที่ต้นนัเดีวนะครับ อันนี้ก็เพื่อจะได้ช่วยเหลือชาวนาข้าวไร่ที่เป็นลูกค้า ร.ก.ส. และทั่ว ๆ ไป ได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมการจ้างง จูดประสงค์นักระผมก็อนัน้เดีว ส่วนนอกนัก็เป็นร่างของรัฐบาลและร่างของคณะนััดบูรณวิช ผู้แทนสระบุรี ร่างของรัฐบาลนั้กระผมได้อ่านดูหมดแล้ว ในฐานะที่กระผมได้คุ้นเคยอยู่ใน ร.ก.ส. มาก่อนที่จะมาเป็นผู้แทนนี้ ไม่น้อยกว่า ๑๒ ปี ก็เข้าใจในกิจการของธนาคารนั้พอสมควร และก็มีข้อแก้ไขทั้งหลายเหล่าที่เพิ่มเติมมานั้น ไม่ได้ยก

เงินของเดิมออกเลย มีแต่เพิ่มเติมของที่ฉันมาเพิ่มเติมเพิ่มจะช่วยเหลือชาวนาชาวไร่ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น นอกจากนั้นยังทำให้ธนาคารนี้ ได้หาเงินทุนมาเพิ่มขึ้นอีกสองตัวขึ้นนอก ก็ เห็นเป็นการที่น่าจะสนับสนุนเรื่องนี้ ส่วนในข้อความบางตอนที่เสนอเพิ่มเติมไปนั้นที่ ท่านสมาชิกหลายท่านยังข้องใจอยู่นั้นก็น่าจะไปพูดกันในที่ประชุมกรรมการ ในการแปร- ญัตติได้ว่าจะเพิ่มเติม หรือตัดออก หรือจะเอาแค่ไหนเพียงไร ส่วนข้อต่าง ๆ ที่เพิ่มมา นั้น อย่างบทนิยามที่เพิ่มขึ้นมาว่าให้เพิ่มได้ให้แก่ผู้กู้แก่เกษตรกรรายใดบ้าง เช่น อย่าง ทำสวนกล้วยไม้อะไรอย่างนี้ เดิมนั้นถ้าไม่ได้เขียนไว้ คนที่จะทำกล้วยไม้ก็อาจจะไม่สามารถ จะกู้เงินจากนั้นก็ได้อีก ถ้าตีปัญหาที่แคบนี้กระผมชักตัวอย่าง ส่วนที่เกินไปนั้นให้นิติบุคคล กู้เงินได้นั้นจะมีประโยชน์เพียงไร จะมีเงินให้แก่ธนาคารที่จะมาหาเงินมาให้แก่ผู้กู้ได้เพียง ไวันั้น มันมีขั้นตอนที่เราจะต้องไปพูดกันในชั้นกรรมการ และทางธนาคารอาจจะต้อง ไปออกข้อบังคับ ตลอดจนหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ในการที่จะให้กู้ แต่กระผมมีข้อคิดเห็นที่จะ เสนอต่อ ๆ ผนฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง การคลังไว้ ณ ที่อื่นอีกหนึ่งนะครึบ ในการที่จะให้นิติบุคคลกู้เงินนั้น กระผมไม่ขัดข้องนะ ครึบ เนื่องจากประเทศไทยนี้จะทำการเกษตรโดยเกษตรกรชั้นเล็กเพียงพอกัน แล้วก็เอา พืชขายกันปีละนิด ๆ หน่อย ๆ นั้น ประเทศชาติของเราคงจะไม่เจริญในทางด้านเศรษฐกิจ เพราะฉะนั้นประเทศไทยเราควรที่จะขยายด้านเกษตรออกไปทางอุตสาหกรรม เพื่อจะได้ ทำให้เศรษฐกิจของประเทศเรานี้ก้าวหน้าออกไปรวดเร็วพอสมควร เพราะฉะนั้นธนาคาร นี้ถึงแม้จะก้าวเร็วไปหน่อย แต่ว่าการที่จะก้าวเร็วไปนั้นก็ต้องการเงินถึงเงินที่ที่จะต้องช่วย เหลือชวาวนาชาวไร่ที่หากจนไว้ส่วนหนึ่งด้วย เพราะฉะนั้นการขยายออกไปนั้นกระผมก็เห็น ด้วย แต่การเห็นตัวกันนั้นก็ต้องให้พอกันกำลังเงินทุนที่ทางธนาคารจะพึงมี ปัจจุบันนี้ นะ ครึบ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรตามกฎหมายเดิมที่อยู่ปัจจุบันนี้กำหนด ค่าหุ้นไว้ ๔ พันล้านบาท ตั้งมาแล้ว ๑๕ ปีเวลานี้ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ ก็ยังมีทุนเข้า หุ้นไม่ถึง ๒ พันล้านบาท ค่าหุ้นนี้ส่วนใหญ่แล้วรัฐบาลจะเป็นผู้ถือหุ้นนะครึบ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ รัฐบาลเป็นผู้ถือ และรัฐบาลทุกรัฐบาลก็ตั้งใจจะให้เงินทุนนี้ท่วมท้นขึ้นไป โดยอาศัยงบประมาณที่ละเล็กละน้อย แต่อย่างน้อยก็ควรจะไม่น้อยกว่า ๕ ร้อยล้านบาท

ถ้าได้ปีละ ๔ ร้อยล้านบาท ๔ พันล้านบาท มันก็แค่ ๔ ปี มี ๑๕ ปียังไม่ถึง ๒ พันล้านบาท
 นี้กระผมขอตั้งอันนี้ครับ เพราะฉะนั้นงบประมาณเราจะบอกว่าไม่พอต้องตัดตรงนั้นตรงนั้นก็
 แล้วแต่ ท่านจะเอาไปให้ที่ไหนก็แล้วแต่นะครับ แต่ให้คำหั้นแก่ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ
 นี้ไม่ใช่เป็นเงินที่สูญเปล่า เงินนี้ยังอยู่ครบถ้วนทุกบาททุกสตางค์ และก็มีอีกอันหนึ่งเมื่อก
 นี้ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้อภิปรายไปเมื่อกตอนต้นว่า ธนาคารเกษตรวิสาหกิจเป็นเท่าไรแล้ว
 ในฐานะที่กระผมอยู่ธนาคารมา ๑๒ ปี เพิ่งลาออกมาสมัคร ส.ส. ปีนี้ละครับในครั้งนั้นละครับ
 ยังไม่เคยตัดหนี้สูญเลย แม้แต่บาทเดียว กระผมกล้ายืนยันได้ แต่สำหรับหนี้สูญไว้เพื่อมิให้
 เฟื่องฟูปล้ำในโอกาสข้างหน้า อันนั้นเป็นร้อย ๆ ล้านมาแล้ว แต่ว่าฐานะของลูกหนี้จะเป็น
 ประการใด อันนี้อย่าวิตกเลยครับว่า ธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ นั้นจะมีหนี้สูญครับ
 อันนี้กระผมขอทำความเข้าใจกับที่ประชุมในสถานที่แห่งนี้เพื่อจะได้รับหลักการ และพิจารณาว่า
 กฎหมายฉบับนี้ไปด้วยดี

ที่กระผมขอตั้งเรื่องคำหั้นนี้อันหนึ่ง เพื่อคำหั้นนี้เป็นคำหั้นที่ลงไปแล้วไม่
 ตัดดอกเบี้ย เราจะได้เอาเงินจำนวนนี้ไปช่วยชาวไร่ชาวนาที่ยากจน เวลานั้นยากจน
 เป็นจำนวนมากแม้แต่ยากจน จนบางกลุ่มนี้ไม่สามารถที่จะเข้าสหกรณ์การเกษตรได้ เพราะ
 สหกรณ์การเกษตรไม่รับฐานะไม่ดี ธ.ก.ส. ก็อุตสาหกรรมให้กู้ก็ละ ๒ พัน—๓ พัน—๕ พัน
 จึงตั้งตัวได้ และขณะนั้นจากไม่มีที่ดิน ก็มีที่ดินขึ้นมาอีกเป็นจำนวนมาก เพราะฉะนั้นกระผม
 ขอตั้งท่านสมาชิกที่พูดเมื่อกี้มาให้สินเชื่อกแก่เกษตรกรรายคน ความจริงสหกรณ์การเกษตร
 นั้นเป็นสินเชื่อกที่ดีที่สุดในประเทศไทยในขณะนั้นะครับ เพราะเหตุว่างานสหกรณ์นี้
 กระผมก็เคยปฏิบัติมาในหน้าที่สหกรณ์จังหวัด กระผมทำงานสหกรณ์มาไม่น้อยกว่า ๒๒
 ปีก็รู้ว่าสหกรณ์เป็นอย่างไร เราจะไปโทษว่า ธ.ก.ส. ไม่ให้กู้เงินนั้นทางที่เราอาจจะไม่ได้ดู
 สมาคมสหกรณ์ว่าเราได้นำเงินการไปนั้นได้เข้มแข็งหรือดีเพียงไร อันนี้กระผมก็ฝากเพื่อน
 สมาชิกที่เป็น สมาชิกสหกรณ์ หรือคสมสหกรณ์ อยู่หรือส่งเสริม สหกรณ์อยู่เพื่อจะได้ไปปรับ
 ปรุงสมาคมของท่าน และอยากจะให้สมาชิกหรือว่าเกษตรกรทั่วเมืองไทยนี้เข้าไปเป็นสมาชิก
 สหกรณ์นะไม่ยาก ถ้าสหกรณ์นั้นพยายามทำฐานะของสหกรณ์ให้มั่นคงแล้ว กระผมก็เชื่อ

ว่าสหกรณ์ก็จะได้รับสมาชิก หรือมีสมาชิกไปสมัครเพิ่มเติมมากมายในโอกาสข้างหน้า
กระผมขอเรียนให้ท่านที่ประชุมนี้ ได้เป็นข้อสังเกตไว้

สำหรับข้อแก้ไขเพิ่มเติมในเรื่องมาตรา ๑๐ นั้นก็มีหลายแห่งที่กระผมเห็นว่าเป็น
การเหมาะสม เนื่องจากว่าทาง รัฐบาลเท่าที่ กระผมทราบมากที่สุด ก็จะไปตั้งธนาคาร ที่ดิน ขึ้น
แล้วงานปฏิรูปที่ดินขณะนี้ท่านทั้งหลายก็คงจะทราบแล้วว่าเริ่มก่อตั้งมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๘ มี
กฎหมายปฏิรูปที่ดินมา งานปฏิรูปที่ดินนี้ก็ไม่ได้ดำเนินงานไปเท่าที่ควร ซึ่งท่านสมาชิกทั้ง
หลายก็คงจะเรียกร้องว่าที่ดินทำกินของประชาชนนี้ไม่มีกรรมสิทธิ์ ในที่ดินอีกมากมาย งาน
ปฏิรูปที่ดินนี้ทำได้เพียงเล็กน้อย ถ้าเราได้มีธนาคารที่ดินมากก็งานปฏิรูปที่ดินนี้ก็คงจะกว้าง
ขวางยิ่งขึ้น แต่การจะตั้งธนาคารที่ดินในปัจจุบันนี้ก็ไม่สามารถจะตั้งออกไปได้ เกรงว่าจะไม่
คุ้มทุนแล้วรายจ่าย ในขณะที่เดียวกันธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ ซึ่งเป็นรากฐานหรือเป็นสถาบัน
ทางการเงินของรัฐบาลที่จะได้ช่วยเหลือชาวไร่ชาวนาในเรื่องนี้ กระผมได้ทราบว่ายโยบาย
นั้นก็จะเอาธนาคารที่ดินนี้เข้าไปไว้ในธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ เพื่อให้เป็นแผนกหนึ่ง
หรือกองหนึ่งหรือฝ่ายหนึ่งเพื่อจะได้เริ่มดำเนินงานนี้จะได้สัมพันธ์กับปฏิรูปที่ดิน เพราะฉะนั้น
กฎหมายที่เสนอเข้ามานี้ก็อยู่ในมาตรา ๑๐ ที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉะนั้นกระผมก็อยากจะเรียน
ให้ที่ประชุมนี้ ได้ทราบไว้ เพื่อจะได้สนับสนุนกฎหมายฉบับนี้

นอกจากนี้ก็ยังมีส่วนแก้ไขอีกหลายอัน ซึ่งกระผมจะไม่ยกมากล่าวเป็นที่เดียว
เวลาก็คิดว่าเป็นส่วนดีมากกว่าส่วนเสีย ส่วนเสียอันไหนนั้นถ้าท่านสมาชิกท่านใดที่สนใจก็
คงจะไปพูดในการแปรญัตติ ในวาระที่ ๒ ได้ กระผมขอพบพระคุณเสวย

นายอนันต์ บูรณวิเศษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สระบุรี) : ท่านประธาน
ที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ กระผม อนันต์ บูรณวิเศษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดสระบุรี ก่อนอื่นกระผมใคร่ขอแสดงความยินดีกับท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การคลังคือ คุณสุกรี สิงห์เสนห์ ซึ่งได้รับตำแหน่งใหม่ ในฐานะที่กระผมได้เสนอร่าง
ให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติว่าด้วยเรื่องธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรใน
ครั้งนั้น กระผมรู้สึกดีใจเป็นอย่างยิ่งที่รัฐบาลได้เสนอความร่วมมือร่วมใจของกระผมเข้ามาพิจารณา
ในวันนี้ โดยอาศัยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๗ ถือว่าเป็นเรื่องแห่งความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

เป็นโอกาสดีที่เราจะได้พูดคุยกันถึงเรื่องธนาคาร แม้ว่าธนาคารพาณิชย์ ธนาคารของรัฐ ธนาคารต่าง ๆ ที่มีอยู่ในประเทศไทยที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ให้กับพี่น้องราษฎร ก่อนอื่นกระผมขอทำความเข้าใจกับเพื่อนสมาชิกผู้แทนราษฎร และท่านวุฒิสมาชิกเสียก่อนว่า ธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ นั้นเป็นธนาคารที่ตั้งขึ้นมาด้วยความขาดแคลนเป็นอย่างมาก แม้กระทั่งเงินทุนอย่างเช่นท่านผู้มีเกียรติคือ คุณพล กรุพิบลกุลได้ ได้กล่าวไปแล้ว เงินทุนของธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ เองก็ขาดแคลน การที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ให้แก่เกษตรกรให้มีรายได้ดีนั้นไม่ได้หมายความว่าจะขึ้นอยู่กับเงินทุนเพียงอย่างเดียว ท่านผู้มีเกียรติหลายท่านได้กราบเรียนต่อสภาอันทรงเกียรติว่า เกษตรกรนั้นได้รับความช่วยเหลือจากธนาคารนั้นน้อยเกินไปบ้าง ทำให้เกษตรกรนั้นเดือดร้อนบ้าง สิ่งนี้กระผมไม่เถียงหรอกครับ แต่เราต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงว่าทำไมเกษตรกรถึงยากจนทำไมถึงเป็นเช่นนั้น สภาวะตลาดต่างหากที่เป็นเรื่องสำคัญที่สุด แหล่งเงินทุนนั้นก็สำคัญแต่ไม่ที่สุด ที่สำคัญคือเกษตรกรไม่สามารถที่จะขายข้าว ขายของ ขายผลิตผลได้ในราคาที่เขาควรจะได้กำไร นั่นคือปัญหาสำคัญที่สุด แต่ปัญหาการเงินนั้นเป็นปัญหารองลงมาครับท่านประธานที่เคารพ อย่างน้อยที่สุดการเสนอกฎหมายให้มีการแก้ไขของกระผมนั้นเชื่อว่าจะต้องมีผลดีมากกว่าผลเสีย แต่มีท่านผู้มีเกียรติ ได้กราบเรียนว่าธนาคารเพื่อการเกษตร ฯ นั้นได้ขึ้นอัตราดอกเบี้ยจากร้อยละ ๑๒ เป็น ๑๓ และ ๑๔ กระผมก็เห็นด้วยว่าธนาคารแห่งนี้ ไม่น่าจะขึ้น แต่กระผมได้สังเกตเห็นว่ารัฐบาลนี้ขาดความสามารถที่จะแก้ไขปัญหาดังนี้ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังนั่งอยู่ที่นี้ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังคนก่อนได้ลาออกไป แสดงว่ายังมีคนหนึ่งเป็นมอยต์อยู่ระดับท่านประธาน กระผมขอกราบเรียนอย่างนั้นะครับ ถ้าหากว่าเราจะพูดถึงเศรษฐกิจของประเทศไทยที่มีการแก้ไขที่ดีที่สุดนั้น กระทำอย่างนั้นครับ ในขณะนั้นมีธนาคาร ๑๖ แห่งซึ่งเป็นธนาคารเอกชนเรียกว่า ธนาคารพาณิชย์มีคนนำเงินไปฝากหรือหนึ่งไปเก็บเป็นเงินทุนสำรองไว้ ๗ เปอร์เซ็นต์ตามกฎหมาย ปี ๒๕๐๙ เรียกว่า กฎหมายเรื่องธนาคารพาณิชย์ อนุญาตให้ธนาคารแห่งประเทศไทยเก็บเงินทุนสำรองไว้เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงแห่งธนาคารพาณิชย์ ประเทศอื่นเขาไม่ได้เก็บเงินทุนสำรองตัวนี้ไว้อย่างต่ำ ๑๕ เปอร์เซ็นต์ ประเทศออสเตรเลีย ๒๑ เปอร์เซ็นต์ครับท่าน

ประชาชน แต่ประเทศไทยนั้นเก็บเงินสดจริง ๆ ไว้เพียง ๕ เปอร์เซ็นต์ ^๐ที่เหลือจากนั้นเป็นตัวสัญญาซึ่งรัฐบาลจะต้องเสียดอกเบี้ยให้กับธนาคารเอกชนอีก ๒.๕ เปอร์เซ็นต์ ดังนั้นท่านจะเห็นว่าเมื่อท่านผู้มีเกียรติเพชรบูรณ์บอกว่าธนาคารเป็นนายทุน ไม่ว่าธนาคารใดหรือครั้งนี้นั้นชื่อว่าธนาคารต้องเป็นนายทุนทั้งนั้นแหละ แต่ธนาคารพาณิชย์นั้นได้เอาไรต์เอาเปรียบเอกชนมากจนเกินไป เอาไรต์เอาเปรียบผู้ฝาก แม้กระทั่งเอาไรต์เอาเปรียบรัฐบาลครับท่านประธานที่เคารพ ถ้าจะแก้ไขปัญหาคงจะเพิ่มเงินทุนตัวนั้นเพิ่มแคช รีเสิร์ฟ (Cash reserve) ตัวนั้น เพิ่มเงินทุนสำรองตัวนั้นโดยแก้พระราชบัญญัติว่าด้วยธนาคารพาณิชย์นะครับ ไปแก้ตัวเงินนั้นเสียเพิ่มเงินทุนสำรองตัวนั้นจากร้อยละ ๗ เป็น ๑๕ เราจะได้เงินมาเปล่า ๆ อีก ๗ เปอร์เซ็นต์ประมาณเกือบหมื่นล้านบาท เอาเงินเกือบหมื่นล้านบาทตัวนั้นไปให้เกษตรกรกู้ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๖ หรือร้อยละ ๘ ต่อปี ย่อมทำได้เรื่องอะไรท่านจะต้องไปสั่งให้ธนาคารพาณิชย์นั้นนำเงิน ๑๓ เปอร์เซ็นต์มาให้ธนาคารเกษตรไปให้เกษตรกรกู้ โดยธนาคารเกษตรตั้งก็จากธนาคารพาณิชย์ร้อยละ ๑๓ แล้วธนาคารเกษตรนั้นมีความสามารถที่จะให้ราษฎรกู้ดอกเบี้ยร้อยละ ๑๒ ได้ เพราะก็จากธนาคารพาณิชย์มาแล้วร้อยละ ๑๓ ถ้าจะทำให้ดีที่สุดนั้นก็กฎหมายอีกฉบับหนึ่ง แต่คนอย่างนายคอนันต์ บูรณวิช ๗.๗. จังหวัดสระบุรี ไม่มีสิทธิ์ที่จะกระทำดังนั้น รัฐบาลย่อมไม่เห็นด้วยตั้งแต่ชั้นคณะกรรมการพิจารณาแล้ว คนอย่างกระผมจึงไม่มีสิทธิ์ที่จะกระทำอย่างนั้น ถ้าเมื่อไรมีประชาธิปไตยเต็มใบครับให้ประชาชนเลือกกระผมเข้ามากระผมจะทำทันที และดอกเบี้ยจะเหลือร้อยละไม่เกิน ๑๐ ต่อปี กระผมพูดมาแล้วหลายครั้งในสภาอันทรงเกียรตินี้เมื่อวานนี้รัฐบาลประเทศเกาหลีได้นำความคิดซึ่งกระผมได้พูดเมื่อ ๓ ปีที่แล้วในสภานี้ไปใช้แล้วครับท่านประธาน ในขณะนั้นดอกเบี้ยเงินฝากของประเทศเกาหลีร้อยละ ๘ ให้ราษฎรกู้ร้อยละ ๑๐ เท่านั้น เราทำไมทำไม่ได้ ในขณะที่ดอกเบี้ยอเมริกาขึ้น ๑๔ เปอร์เซ็นต์ ๑๔ เปอร์เซ็นต์ แต่ประเทศเกาหลีทำไมทำได้ ประเทศไทยทำไมไม่ได้หรือครับ กระผมว่ารัฐมนตรีกระทรวงการคลังคนใหม่เข้ามารับหน้าที่ ซึ่งกระผมคิดว่าท่านควรจะฟังความคิดเห็นเหล่านี้ แล้วท่านสมาชิกอันทรงเกียรติที่ได้อภิปรายไปแล้วเป็นความคิดเห็นที่นารับฟังทั้งสิ้น ในตัวบทกฎหมายของกระผมที่ได้เสนอนั้นไม่ได้ตั้งข้อสังเกตโดยรัฐมนตรีว่าการ

กระทรวงการคลังว่า กระผมได้ผิดแผกแตกต่างจากกฎหมายของรัฐบาลที่ได้เสนอมายกเกี่ยวกับประเด็นเรื่องการปฏิรูปที่ดิน อันนี้กระผมถือว่าสำคัญมากแล้วกระผมเชื่อว่าจะมีคนรับรองร่างของกระผมมากกว่าร่างของรัฐบาลเสียด้วยซ้ำไปครับท่านประธานที่เคารพ แต่นั่นแหละกระผมจะขอกราบเรียนอีกประเด็นหนึ่งที่คลุมหมได้กราบเรียนต่อสมว่า มีเกษตรกรเป็นจำนวนมากที่ได้กู้เงินจากธนาคาร ไม่ใช่เฉพาะธนาคารเพื่อการเกษตรฯ เท่านั้น ยังมีธนาคารพาณิชย์อีก ตีครับ ความคิดอันนี้ตีมากครับท่านประธาน กระผมขอกราบเรียนให้รัฐมนตรีกระทรวงการคลังเสนอแก่เสี่ย คือให้ธนาคารพาณิชย์ยกเว้นการเสียค่าธรรมเนียมสำหรับราษฎร ซึ่งเป็นเกษตรกรมากู้เงินจากธนาคารพาณิชย์เสีย แต่กระผมคงทำไม่ทันหรือครับนอกจากราชฎรเลิกกระผมมาก็ครั้งหนึ่งละครับ นี่มันจะหมดสมัยประชุมเสียแล้ว กระผมก็เสียใจด้วย ถ้าหากราชฎรส่วนที่ต้องการยกยได้ อย่างนั้นต้องเลือกกระผมเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎรอีกสักครั้งหนึ่งเถอะ กระผมจะแก้ให้ดูครับท่านประธาน

มีอีกประเด็นหนึ่ง กรณีที่คลุมเสม็ดคร สุทรเวช หัวหน้าพรรคประชากรไทย ได้กราบเรียนต่อสภาอันทรงเกียรติว่า ธนาคารนี้ทำตัวเหมือนกับดีพาร์ทเมนต์ สโตร์ (Department store) กระผมขอเล่าถึงที่มาของเรื่องนี้เสียก่อน กระผมใกล้ชิดเพราะกระผมได้พูดแต่เงื่องดำแล้วว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ ไม่ใช่เป็นหัวใจของกระผมแต่เพียงผู้เดียวมาจากพนักงานด้วย มาจากเกษตรกรด้วยพนักงานนั้นเป็นเพื่อนฝูงของกระผมเป็นส่วนใหญ่ กระผมเองสร้างโรงเกษตรระครั้บ ประัญญาตรีเกษตร ประัญญาโททางการปกครอง เรียนดอกเตอร์แล้วเคยอุ้มมันไม่จบยกากเป็นผู้แทนราษฎรเลยมาี่ละครั้บ มายืนพูดอยู่ตรงนี้เสียก่อน ดังนั้นจึงขอกราบเรียนว่า ก่อนที่เรื่องนี้จะเกิดขึ้นนั้นคุณจำเนียร สวารนารถเป็นผู้จัดการใหญ่ของธนาคารเพื่อการเกษตรฯ ได้มีแนวความคิดนี้ตั้งแต่มีคุณจำเนียรนั้นได้มาจากสหกรณ์อย่างคลุมพล กรุพิลลัคคุบต์ นะครั้บ เคยทำงานอยู่ด้วยกัน มาจากสหกรณ์แห่งประเทศไทยท่านมีความคิดที่ก้าวหน้า ท่านมาอยู่ที่นี้ ได้มองเห็นการไกล เนื่องจากอย่างนี้ครั้บท่านประธาน เกษตรกรนั้นได้ถูกเอาแต่เอาเปรียบบางกรณีจากพ่อค้าเอาของไปขายในราคาแพงบ้าง ซาดสแปร์พาทส์ (Spare parts) บ้าง ซาดอะไหล่บ้างครั้บ ชาย

เครื่องสูบน้ำมิได้ให้ไอน้ำไม่ได้ให้ไอน้ำ ผลิตหม้อออกยอดนี้จักจก ชนชาครจึงมีแนว
 ความคิดเหล่านี้ที่จะแก้ไขให้เขาให้กับกะตกร จึงได้พยายามใช้อำนาจที่มีอยู่ตามกฎหมาย
 ดำเนินการ นั้นเป็นประเด็นหนึ่งแต่กระผมยังเห็นด้วยกับคุณเสมศรี สุนทรเวช ในกรณี
 ที่ว่า การที่ธนาคารมาทำดีพาทเม้นท์ สโตร์ เสียเองนั้นมันก็ไม่ถูกเหมือนกัน ถึงแม้ว่า
 กระผมจะเสนอขอพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็ไม่ได้หมายความว่า ในร่างของกระผมจะต้องมีการ
 แก้ไขประเด็นเหล่านั้น กระผมไม่ได้เสนอให้มีการแก้ไขให้มีการค้าขาย เขาก็ยอมทำได้
 อยู่แล้ว เพราะร่างกฎหมายเดิมนั้นธนาคารเพื่อการเกษตร ๆ นั้นมีสิทธิที่จะดำเนินการนำ
 เครื่องมือเครื่องจักร น้ำมัน นำเข้ามาขายได้อยู่แล้ว แต่ท่านประธานที่เคารพครับ พี่คน
 ของกระผมเองที่ทำงานในท้องไร่ท้องนา ให้เกษตรกรกู้เงินเหล่านั้นได้ปรารถนากับกระผมว่า
 ในขณะนั้นเขาได้ทำงานหนักเพิ่มขึ้น เพราะต้องไปขายปุ๋ย ขายยาฆ่าแมลงให้กับ อ.ต.ก.
 ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐ เป็นหน่วยงานหากินโดยการเป็นนายหน้าอย่างเดียวกับท่าน
 ชักปูกจากบริษัทศิริกรุง ๆ บ้าง จากบริษัทอะไรบ้าง เข้ามาจะโดยผ่าน คณะกรรมการ
 กระทรวงเกษตร ๆ ไปให้ ร.ท.ส. แบกภาระเอาไว้ที่นี่ไปจำหน่ายแจกให้กับราษฎร เขา
 เห็นเห็นคัดค้านการใช้เงินก็อยู่แล้ว เขาเห็นเห็นน้อยคัดค้านรับฟังจากราษฎรซึ่งไม่มีเงิน
 มาคืนธนาคารอยู่แล้ว เขาเห็นเห็นน้อยต่อขรรวมชาติที่ไม่เอื้ออำนวยประโยชน์ให้กับราษฎร
 ได้มีโอกาสนำเงินของธนาคารไปเพิ่มผลผลิตของตนเองและไม่สามารถที่จะขายผลิตผลใน
 ราคาประกันได้ก็อยู่แล้ว เขายังต้องมาแบกปุ๋ย มาขายปุ๋ยในทางครึ่งบางคราว บางทีปุ๋ย
 สั่งจากกรุงเทพ ๆ ๕ ตูม ๖ ๗ กว่าจะถึงบ้านของราษฎร พนักงานธนาคารเองก็เอือมระอา
 ในสิ่งนี้ กระผมว่าในระดับนี้ว่าธนาคารได้ปฏิบัติหน้าที่กระผมคิดว่าเขาเต็มเจตนารมณ์ที่ดีที่สุด
 แต่ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพครับ เราหาทางแก้ไขครับ รัฐมนตรีกระทรวงการคลังพึงอยู่ตรงนี้
 หาทางแก้กับรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรอยู่ทางนั้นนั่นแหละครับ นั่งติด ๆ กันจะคุยกันเลอะ
 ครวี้ แต่ยัวจัดการแก้ไข เรีกอ.ต.ก. มาเสีย การจะขายปุ๋ย ขายอะไร ก็หน่วยงาน
 ของรัฐมีพร้อมแล้ว คลังสินค้ามีพร้อมแล้ว ดำเนินธุรกิจให้ขายสินค้า ขายผลิตผลได้ใน
 ราคาประกันดีกว่า ทำได้หรือไม่ครับ ทำไม่ได้นะครับ เชิญคุณชื้ออนันต์ บูรณวนิช
 ส.ส. สระบุรีไปสิครับ คุณมีที่ปรึกษาที่คนที่เป็นคนโลกเดอร์ มานั่งเรียงคิวกันแล้วถ้าผม

กรรมจะให้ประเทศไทยนี้ขายข้าวได้ในราคาประกัน ขายข้าวโพดในราคาประกัน ขาย
มันสำปะหลังได้ ในราคาแพงกว่าปัจจุบัน กรรมทำให้ผู้ได้ครีบ ที่เราพูดนี้ ไม่ได้ขายกัน
ไม่ได้ว่ากรรมเด็กแล้วก็อ้างตัวเป็นผู้ใหญ่ในครีบ กรรมทำได้จริง ๆ ครีบทำนประธาณ
ที่เคารพ

ต่อมาออกจากนั้นตามที่คุณประเทือง วิจารณ์ปรีชา ได้พูดว่า ธนาคารเกษตร
นั้นได้ให้เงินไม่ถอนทรัพย์สินจากรัฐ ในอัตราที่ไม่เอื้ออำนวยประโยชน์ให้กับราษฎร
เพราะราษฎรนั้นได้มีความเดือดร้อนเนื่องกับเงินจากธนาคารพาณิชย์ที่ดี จากแหล่งเอกชน
ที่ดี ในอัตราดอกเบี้ยที่สูงเมื่อ กสส. ออกคำสั่งให้ไปไม่ถอนหนี้สินโดยเงินจากธนาคาร
เพื่อการเกษตรฯ นั้น ธนาคารเกษตรเองก็ไม่มีเงินพอที่จะให้กู้ ธนาคารเกษตรเองซึ่ง
ขาดแคลนอยู่แล้วต้องอยู่ภายใต้ระเบียบข้อบังคับเขาเรียกว่า ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่องการช่วยเหลือเกี่ยวกับหนี้สินของเกษตรกรโดย พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็น
คนเห็น ธนาคารเกษตรเองถึงแม้ว่าจะอยากจะช่วยเหลือเกษตรกรสักปานใดก็ตาม จะต้อง
อยู่ภายใต้ข้อบังคับข้อนี้ ดังนั้นวิธีการแก้ไข รัฐมนตรีกระทรวงการคลังเป็นคณะรัฐมนตรี
อยู่แล้ว มาเอาระเบียบนี้จากกรรมไปเสีย เพื่อจะได้ประโยชน์กับเกษตรกรมาเอาคำสั่งอัน
นี้ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เช่นเมื่อวันที่ ๗ มกราคม เป็นคำสั่งซึ่งให้ธนาคารเพื่อ
การเกษตรฯ นั้นไม่สามารถที่จะช่วยเหลือราษฎรได้ตามสมควร และอีกประการหนึ่ง ท่าน
ประธานที่เคารพครับ การได้ถอนหนี้สินนั้นมันมีปัญหาหลายประเด็น ราษฎรบางกลุ่มบาง
เหล่ามีการสร้างหนี้ขึ้นครีบ พอว่ารัฐบาลจะช่วย กรรมเคยเป็นเสนาฯ รัฐมนตรีสำนัก
นายกรัฐมนตรี สมัยหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช ท่านเป็นนายกรัฐมนตรี กสส. นี้
กรรมเคยอยู่ครีบ กรรมเคยไปส่งสมัครกรรมเคยพบประราษฎรที่มาร้องเรียน ปรากฏว่า
ราษฎรบางกลุ่มบางคนนั้นก็มีความเดือดร้อนพอสมควร รู้ว่ารัฐบาลที่จะช่วยประชาชนก็
ไปสร้างหนี้ขึ้นมาเองครีบ แต่ก่อนเคยจำนำไว้ ๕ หมื่น วันนั้นเวลาเขาไปสอบสวนบอก ๒
แสนนะ จะได้เงิน ธ.ก.ส. ได้มากขึ้น ที่ดินนี้ให้มันยึดไปก็มี อันนี้ก็เป็นที่ที่พิจารณา
เหมือนกัน เกษตรกรก็มีการสร้างหนี้กันได้เหมือนกัน อย่าคิดว่าเขาโง่เสียอย่างเดี๋ยวนะ
ครับท่านประธานที่เคารพและเพื่อนสมาชิกผู้มีเกียรติ เขามีการสร้างหลักฐานกันขึ้นได้ว่า

เป็นอย่างนั้น ๆ ใต้เหมือนกัน เพราะฉะนั้นจึงเป็นความหนักใจอย่างหนึ่งของธนาคารเพื่อการเกษตรฯ ที่จะนำเงินไปให้กับชาวบ้านตามความต้องการของราษฎรเหล่านั้น แท้จริงแล้วมันมีอย่างนี้ครับ ทำให้โดยราษฎรถึงได้มีหนี้สินอยู่กับบุคคลภายนอกก็ติดกับธนาคารพาณิชย์ กับแหล่งการเงินอื่น ๆ ก็ดี ทำไม บางรายนะครับสามเด้ย บางรายมีนา ๕๐ ไร่ ๕๐ ไร่ ตัวคนเดียวมีนาตั้ง ๕๐ ไร่ ทำไม่ได้หาทางสร้างหนี้สร้างสินขึ้นอย่างนี้ก็มี ดังนั้นถ้าจะให้แก้ไครตรงนี้ได้จะต้องรับร่างของกรมตรงที่ว่า ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ นั้นสามารถนำที่ดินของเอกชนไปแบ่งสรรปันส่วนให้กับราษฎร เข้าซื้อที่ว่ามีสิทธิ์ที่ที่ดินนั้นได้ จึงจะสามารถช่วยเกษตรกรตรงนั้นครับ ถ้าไม่รับร่างของกรมฯ ไม่สามารถที่จะทำได้ เพราะมีเกษตรกรเป็นจำนวนมากที่มีไร่สองไร่สามไร่ กส.ส. ว่า จะต้องไปไถ่ถอนหนี้สิน บางคนมีนา ๕๐ ไร่ ๑๐๐ ไร่ ถึงแม้ว่าจะไถ่ถอนให้เขาแล้วก็ตาม เขาไม่มีปัญญาที่จะมาชำระหนี้สินคืนกับธนาคารเกษตรได้ เพราะเขาไม่สามารถที่จะใช้ที่ดินของเขาเป็นประกันได้กับความสามารถของเขา เพื่อที่จะนำเงินมาไถ่ถอนคืนจาก ช.ก.ส. เองได้ นั่นก็เป็นภาวะต่อไปของ ช.ก.ส. ที่จะต้องแก้ปัญหาหนี้ของตัวเองอีก ดังนั้นต้องรับร่างของกรมฯ ไปเพื่อให้ธนาคารเพื่อการเกษตรฯ นั้นสามารถซื้อที่ดินจากบุคคลเหล่านั้น ซึ่งเขาเชื่อว่าตัวเขาเองมีสามารที่จะทำมาหากินในที่ดินของเขาได้ ไปขายให้บุคคลอื่นซึ่งเขาจะซื้อและก็สามารถเข้าประกอบอาชีพได้ ดังนั้นร่างของรัฐบาลกับร่างของกรมฯ ต่างกันตรงประเด็นนี้ ตรงประเด็นที่ว่าต้องรับร่างของกรมฯ นี้ด้วย ถ้าไม่รับร่างของกรมฯ ไปนี้ รัฐบาลเองก็หวังว่าจะแก้ปัญหานี้หลายทั้งสิ้นทั้งปวงให้กับเกษตรกรเลยท่านประชาชนที่เคารพครับ เพื่อเสนอมาก็ได้ทราบเรียนว่า มาตรา ๓ ของกฎหมายของกรมฯ นั้นได้มีถึงนิติบัญญัติ กรมฯ ขอกราบเรียนว่า การแก้ไขคำว่า "เกษตรกร" ให้รวมถึงนิติบัญญัตินั้นเป็นอย่างนี้ครับ จริง ๆ แล้วกรมฯ นั้น ขอประทานโทษครับ คือ นิติบุคคล ให้ธนาคารเกษตรฯ ใช้เงินกู้กับนิติบุคคล อันนี้ท่านสมาชิกได้กล่าวหลายท่านว่าอาจจะไปเอื้ออำนวยประโยชน์ให้กับพวกคุณ กรมฯ ขอกราบเรียนเป็นเบื้องต้นว่า อาชีพการเกษตรนั้นได้แบ่งขนาดของการเกษตรกรรม นั้นไว้ ๓ ประเภท เกษตรกรรมขนาดเล็ก เกษตรกรรมขนาดกลาง และขนาดใหญ่ บุคคลทั้ง ๓ นั้นเรียกว่าเป็นเกษตรกรทั้งสิ้น เราจะดูแลเฉพาะเกษตรกรชั้นเล็กหรือชั้นกลางหรือขนาดใหญ่เท่านั้น

ไม่ได้ เพราะเราก็คือรัฐบาล ชนชาวนานี้เป็นของรัฐ จะต้องเอื้ออำนวยประโยชน์ให้คนทั้งประเทศให้คนของรัฐ ให้เกษตรกรทุกระดับชั้นตอนได้มีโลกาสปรสานประโยชน์ร่วมกัน อันนี้ถือเป็นสำคัญและอีกประเด็นหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ได้กำหนดไว้ว่า นิติบุคคลนั้น ตามมาตรา ๖๕ นิติบุคคลย่อมมีสิทธิและหน้าที่ต่าง ๆ ต้องตามบทบัญญัติทั้งปวงแห่งกฎหมายภายในขอบเขตวัตถุประสงค์ของตน ดังกำหนดไว้ในข้อบังคับหรือตราสารจัดตั้ง มาตรา ๗๐ ภายในข้อบังคับแห่งมาตราก่อนนี้ นิติบุคคลย่อมมีสิทธิและหน้าที่เหมือนบุคคลธรรมดา ท่านประธานที่เคารพครับ เห็นไหมครับว่านิติบุคคลนั้นย่อมมีสิทธิเหมือนกับบุคคลธรรมดา เว้นเสียแต่สิทธิและหน้าที่ซึ่งว่าโดยสภาพและพึงมีพึงเป็นได้เฉพาะแก่บุคคลธรรมดาเท่านั้น ในวรรคท้ายนั้นหมายความว่านิติบุคคลมีสิทธิเหมือนกับบุคคลตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ถึงเราไม่ออกกฎหมายฉบับนี้ออกไปที่กระผมแก้ไขออกไปเขาก็ได้อยู่แล้ว เพราะเขามีสิทธิเหมือนบุคคลตามที่ ได้จดทะเบียนไว้เช่นว่า กระผม นาย ก. สามารถกู้เงินจากธนาคารเกษตรได้อยู่แล้ว ๑ แสนบาท นาย ข. สามารถกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์อีก ๑ แสนบาท ถ้าหากนาย ก. นาย ข. เป็นชาวนา ทั้งคู่เป็นเกษตรกร ทั้งคู่มาร่วมกันจดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนมีผลด้วยหรือครับว่า นิติบุคคลนั้นๆ ไม่ได้เพราะบุคคลธรรมดาอย่างกระผมก็กู้ได้อยู่แล้ว นาย ก. กู้ได้อยู่แล้ว นาย ข. กู้ได้อยู่แล้ว แต่ นาย ก. นาย ข. มาจดทะเบียนเป็นห้างหุ้นส่วนหรือเป็นบริษัทเพื่อผลประโยชน์ในการที่จะทำมาค้าขายกับต่างประเทศก็ดี เพื่อการเช่าสัญญาเพื่อให้มีผลเกี่ยวกับการทำงาน เพื่อพัฒนาการเกษตรให้มีความก้าวหน้าขึ้น มันผิดด้วยหรือในการที่จะมากู้เงิน กระผมเองเป็นเกษตรกรกระผมเชื่อว่าถ้าเป็นเกษตรกรอย่างน้อยก็ระดับกลางครับ ท่านประธานนักเขียนเกษตรในประเทศไทยในขณะนี้ว่างงานเยอะและเขาทำไม่ยอมมถดับไปสู่ยื่นกำเนิดของตนเอง เขาเก็บหน้าค่าต่อสิ่งเหล่านี้ กระผมได้นำมาแก้ไขนั้น กระผมมีหลักฐานและเหตุผล ท่านจะเห็นว่าไฉนก็ได้ว่าไม่ให้นิติบุคคลมากู้ แต่ตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เขาให้อยู่แล้ว เขาให้อยู่แล้วกระผมขอยกตัวอย่างคล้ายนี้ครับ สมมุติ นาย ก. เป็นนายหน้าขายที่ดินให้นาย ข. ได้ ๕ เปอร์เซ็นต์ตามกฎหมาย แต่นาย ข. เป็นนายหน้าขายที่ดินให้นาย ข.

ก็ต้องได้ ๕ เปอร์เซ็นต์ตามกฎหมายเพราะถือเป็นบุคคลเหมือนกัน อันนั้นมันได้อยู่แล้วตามกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ถึงจะว่าอย่างไรมันก็ต้องได้ ดังนั้นความเคลือบแคลงสงสัยของท่านสมาชิกกระผมคิดว่าจะพอคลี่คลายได้พอสมควร สุดท้าย ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมเกรงอีกอย่างหนึ่งว่า พระราชกฤษฎีกาดังฉบับนี้จะไม่ทันสมัยจะไม่ทันสมัย เพราะจะมีการที่ดสมัยประชุมแล้ว กระผมขอถือโอกาสสวองพระสยามเทวาธิราชด้วยครับ ให้ช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกรให้กฎหมายนี้ผ่านจะได้ ไม่ต้องเสียภาษีในการทำจำนอง จะได้มีที่ดินเป็นของตนเอง ให้มันผ่านก่อนที่จะมีการปฏิวัติ ให้มันผ่านก่อนที่จะมีการยุบสภา ช่วยเกษตรกรสักครั้งเถอะครับ ขอสาธุครับ สวัสดีครับ

ประธานรัฐสภา : เชิญครับ

นายมนตรี ด่านไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) : ท่านประธานรัฐสภา ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม มนตรี ด่านไพบูลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลำพูน กระผมเป็นผู้หนึ่งที่ทำการเกษตรหลังจากจบจากสถาบันเกษตรและเป็นลูกค้ำของ ธ.ก.ส. ตั้งแต่ปี ๒๕๑๘ นะครับ กระผมเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ของธนาคาร ธ.ก.ส. ดินะครับ ในทางการเกษตรนั้น กระผมคิดว่ามันมีสิ่งที่จะแก้ให้พัฒนาให้เกษตรกรหรือคนส่วนใหญ่ของประเทศนั้นก็จะมีหลักการใหญ่ ๆ ๓-๔ หลักการได้แก่เรื่องการหาแหล่งน้ำเพื่อการชลประทาน การหาที่ดินทำกินให้เกษตรกร การหาเงินทุนให้กับเกษตรกรและตลาดเพื่อการเกษตร ในประเด็นนี้จะเห็นว่าเงินทุนเพื่อการเกษตรนั้นก็เป็นส่วนหนึ่งนะครับ แต่เป้าหมายทั้งหมดนั้นในการที่จะพัฒนาการเกษตรจะต้องอยู่ที่ราคาสินค้าของการเกษตรนั้น จะคุ้มค่าในการลงทุนหรือไม่ เพราะฉะนั้นในหลักการที่ว่า ดอกเบี้ยของธนาคารนั้นจะสูงมากน้อยแค่ไหน ไม่ใช่เป็นหลักสำคัญ แต่สำคัญอยู่ที่ราคาของสินค้าการเกษตร ราคาของสินค้าการเกษตรเราจะดีขึ้นได้อย่างไร ในเมื่อการรวมตัวของเกษตรกรที่จะเป็นพลังในการต่อรองทางการตลาดนั้น เราไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควร จะเห็นว่ามีรัฐบาลในชุดที่ผ่าน ๆ มานี้ เรามีการแยกเกษตรกรออกเป็นหลาย ๆ กลุ่ม เรามีสหกรณ์การเกษตร เรามีกลุ่มเกษตรกร และรวมมูลค่า ธ.ก.ส. นะครับ ซึ่งกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้ขาดเอกภาพในการที่จะแก้ปัญหาการตลาด กระผมใคร่ขอกราบเรียนถึงนายเกษมครับว่า

การรวมกลุ่มนั้นจะเป็นการแก้ปัญหาการเกษตรที่แท้จริง เราจะมาแก้กันตรงราคาสินค้า การเกษตร การที่ให้สหกรณ์การเกษตรที่ดี กลุ่มเกษตรกรที่ดีกู้เงิน ช.ก.ส. ไปแล้วใน อัตราร้อยละ ๕ แล้วไปปล่อยให้กับสมาชิกของตัวเองในอัตราร้อยละ ๑๒ เป้าหมายตรงนั้น ไม่ใช่เป็นเป้าหมายที่แท้จริงครับ การรวมตัวของเกษตรกรนั้น ถ้าเรามามองเป้า ของการเพียงเพื่อการกู้เงินเท่านั้น การพัฒนาการเกษตร และพื้นฐานทั้งหมดเราจะไม่ ประสบผลสำเร็จ เราจะต้องหันมาแก้การรวมตัวกันที่ถูกต้อง แขนงพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคม ๆ นั้น ได้ระบุไว้แล้วว่า ภายใน ๕ ปีนั้นน่าจะรวมตัวเกษตรกรให้เป็นอันหนึ่งอัน เดียวกัน และในปี ๒๕๒๕ นี้ ต้องประมาณของปี ๒๕๒๖ แม้แต่กลุ่มเกษตรกรเองจะ รวมตัวกันเป็นสหกรณ์การเกษตร หรือกำลังจะดำเนินการพัฒนานั้น งบประมาณในการ ที่จะให้กรมส่งเสริมการเกษตรในการรวมตัวของกลุ่มเกษตรกรให้เป็นอยู่ในรูปของสหกรณ์ การเกษตรนั้นยังไม่มีเลยครับ แล้วเราจะประสบผลสำเร็จอย่างไรในการรวมตัว เงินแค่ ๓ ล้านบาทนะครับ ที่เราตั้งเป้าหมายในการรวมตัวกลุ่มเกษตรกรนั้นโดยการดำเนินงานของ กรมส่งเสริมการเกษตรให้เป็นรูปแบบของ สหกรณ์การเกษตรนั้น ยังไม่บอ งบประมาณเข้า ตามแผนตัวนี้ แล้วเราจะเห็นผลสำเร็จของการรวมตัวเกษตรกรได้อย่างไร อันนี้กระผมขอ กราบเรียนฝากทางรัฐบาลขอความกรุณา เราจะทดลองกลุ่มเกษตรกรให้ดำเนินการในรูป แบบของสหกรณ์การเกษตรนั้น เงินเพียง ๓ ล้านบาท ในการทดลองช่วงแรกเพียง ๗ จังหวัดนี้ กระผมคิดว่าไม่เกินความสามารถของรัฐบาล และกระผมขอฝากครับว่าเป้าหมาย การแก้ปัญหาทั้งหมดนั้นอยู่ที่พื้นฐานของราคาสินค้าการเกษตร เราตั้งตั้งเป้าหมายของ การรวมกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์การเกษตรให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันแล้วเราจะแก้ปัญหา ของการเกษตรทั้งหมดได้จนครบ และ ช.ก.ส. จะเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรในการดำเนินการ ในรูปแบบของสหกรณ์แบบใหม่ในการให้เงินกู้ ซึ่งกระผมคิดว่าภารกิจ ช.ก.ส. ได้เสนอ แนวทางมาทางรัฐบาล สนอมาร่วมกับทางสมาชิกรัฐสภาแล้ว กระผมมีความเห็นด้วยซึ่งมัน เป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหา และกระผมใคร่ขอฝากรัฐบาลว่า สิ่งที่กระผมกราบเรียน ไปแล้ว เงิน ๓ ล้านบาท ในการที่จะแก้ปัญหาการรวมตัวของเกษตรกรนั้น กระผมใคร่ ขอฝากด้วย กระผมขอขอบคุณครับ

นายสุนทร ทาช้าย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) ไปทำนุประชาชน
 ที่เคาร์พ กระผม สุนทร ทาช้าย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดนครราชสีมา กระผม
 อ่านร่างแก้ไขพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรแล้ว กระผมมี
 ความรู้สึกเหมือนกับท่านสมาชิกผู้มีการดีหลายท่านที่มีความรู้สึกที่ว่า รัฐบาลพยายามที่จะ
 ขยายวัตถุประสงค์กิจการของธนาคาร ช.ก.ส. นี้ออกไปอีก หนึ่ง ๆ ที่กิจการที่กระทำอยู่วัตถุประสงค์
 ประสงค์ของธนาคารนี้ซึ่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๙ นั้น ในมาตรา ๙ ได้ระบุ
 ชัดเจนว่า ธนาคารมีวัตถุประสงค์ให้ความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อส่งเสริมอาชีพหรือดัก-
 เนินงานของกลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์การเกษตร วัตถุประสงค์ที่ตั้งเอาไว้ในมาตรา
 ๙ ตามพระราชบัญญัติเดิมนั้นธนาคาร ช.ก.ส. นี้ก็ยังไม่ได้ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ คือยังไม่
 สามารถที่จะช่วยเหลือชาวไร่ชาวนา เกษตกรได้เต็มที่ แต่บัดนี้ ได้เสนอร่างกฎหมายเข้ามา
 ใหม่ ขยายวัตถุประสงค์ออกไปให้ไปทั่วทะเลถึงนิติบุคคล ซึ่งคงจะเป็นนายทุน ดังที่ท่าน
 สมาชิกหลายท่านได้กล่าวยกไปแล้ว และก็ขยายเงินกู้ให้แก่ผู้ฝากเงิน รู้สึกว่าคล้าย ๆ กับว่า
 ธนาคาร ช.ก.ส. นี้จะขยายกิจการให้มีรูปลักษณะเป็นธนาคารพาณิชย์มากขึ้น หนึ่ง ๆ ที่วัตถุประสงค์
 ประสงค์เดิมนั้นเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรก็ทำไม่ได้ แล้วก็จะทำให้กระผมมีความรู้สึกที่ว่า
 ธนาคารกำลังล้มวัตถุประสงค์เดิม เข้ามาดังเดิมนั้นที่บอกว่าธนาคารนี้ตั้งขึ้นมาเพื่อจะให้
 บริการแก่เกษตรกรชาวไร่ชาวนาที่ยากไร้ กลับกลายเป็นมีวัตถุประสงค์เพิ่มขึ้นที่จะช่วยคนที่
 ที่มีฐานะดี ที่เป็นนายทุน กระผมจึงไม่เห็นด้วยแม้กับกระผมได้ฟังสมาชิกหลายท่านแล้วก็
 ทางฝ่ายท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังท่านบอกว่า วัตถุประสงค์อันหนึ่งที่ต่อขยาย
 วัตถุประสงค์ที่ต้องแก้ไขกฎหมายฉบับนี้ก็เพื่อที่จะระดมทุน ให้มากขึ้น ให้ธนาคารเกษตร
 และสหกรณ์มีทุนมากขึ้นเพื่อจะช่วยเหลือเกษตรกรมากขึ้น กระผมมีความสงสัย สงสัยตรงที่
 ว่ากระผมทราบอย่างหนึ่งว่าเวลานี้เรามีเงินก้อนเป็นเงินมหาศาลอยู่กับคนหนึ่งซึ่งเรียกว่าเงิน
 กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรฉบับนี้มาจากชาวนาเป็นค่า
 พิธีเมี่ยมของชาวนาเก็บมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๘ จนกระทั่งเวลานี้เป็นเวลาเกือบ ๓๐ ปีแล้ว
 เก็บมาปละประมาณพันกว่าล้านบาท เป็นภาษี โหดที่รัฐบาลได้เก็บมาจากชาวนาโดยที่

ชาวไร่ชาวนาไม่รู้จักเรื่อง ท่านประธานครับ กระผมอยากจะทราบเรียนว่า เฉพาะค่าพรีเอี่ยมค่าตัวนั้นะครับการส่งออกข้าวที่เก็บไปจากผู้ส่งคอกนี้ละครับ กระผมถือว่าเป็นภาษีไหลเก็บภาษีที่รัฐบาลเรียกเก็บจากคนที่ยากจนที่สุดคือชาวไร่ในอัตราที่สูงที่สุด เก็บมาแล้วไม่ทราบว่าเขาไว้ไปไหน กระผมอยากจะทราบเรียนถามรัฐบาลว่า ทำไมเงินที่หั้น ๆ ด้านที่เก็บมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๘ จนกระทั่งบัดนี้ นะครับเป็นเงินไม่รู้กี่หมื่นล้านทำไมไม่เอามาฝากไว้ที่ ธ.ก.ส. กระผมอยากจะทราบว่าเงินเหล่านั้นที่เก็บมาจากหยาดเหงื่อแรงงานของชาวไร่ชาวนาที่ยากจนนั้นเอาไปฝากไว้ที่ไหน กระผมได้ทราบด้วยความเศร้าสลดใจครับว่าได้มีการเอาเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรนี้ไปใช้ในกิจการที่เหลวแหลก บางอย่างเอาไปใช้ในการพัฒนาเขา ทำไมไม่เอามาแก้กฎหมายธนาคารเกษตรกรนี้สะครับบังคับให้เอาเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรนี้มาฝากในธนาคาร ธ.ก.ส. เพื่อจะได้เอาเงินจำนวนนี้ไปช่วยเหลือชาวไร่ชาวนาเมื่อเกิดความจำเป็นขึ้นเช่นในขณะนี้ ในปีนี้ซึ่งชาวนาและเกษตรกรทั่วประเทศประสบความเดือดร้อนแสนสาหัสที่ไม่สามารถที่จะขายผลิตผล ขายข้าวก็ตาม ขายมันสำปะหลังก็ตาม ขายปลั๊กก็ตาม ขายข้าวโพดก็ตาม ได้ในราคาที่คุ้มทุน ขาดทุนย่อยยับล้มจมไปทั่วประเทศ ทำไมไม่ทำอย่างนั้น กระผมมีความสงสัยครับ ก็คืออย่างหนึ่งกระผมอยากทราบเรียนเพื่อประหยัดเวลาของสภาว่า ในเมื่อได้ฟังคำอภิปรายของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติหลายท่านแล้วกระผมมีความรู้สึกที่ว่ากฎหมายฉบับนี้อาจจะไม่ใช้ในนโยบายที่แน่นอนของรัฐบาลที่ต้องการเสนอเข้ามาแก้ไข แต่เป็นนโยบายของธนาคาร ธ.ก.ส. เท่านั้นที่ต้อง การขยาย กิจการไปเป็น การค้ามากขึ้น โดยลืมนัดดูประสงค์ ที่ช่วยเหลือ ชาวไร่ชาวนา เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะทราบวิงวอนต่อรัฐบาลขอให้ลดคร่งฉบับนี้กลับไปพิจารณาใหม่ครับ ขอขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ผมคิดว่าได้เวลาพอสมควรแล้วนะครับ ขอพักการประชุมก่อน ขอเปิดการประชุมต่อไปเวลา ๑๙.๐๐ นาฬิกาครับ บ่าย ๓ โมงครึ่ง

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๙.๕๒ นาฬิกา Digital Object
National Assembly Library

(เนื่องจาก พลาอากาศเอก พระวิน หงสกุล ประธานรัฐสภาไม่อาจมาปฏิบัติหน้าที่
ได้ นายบุญแท้ง ทองสวัสดิ์ รองประธานรัฐสภาจึงปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านสมาชิกมาครบองค์ประชุมแล้วครับ
ผมขอเปิดประชุม

ต่อไปนี้เป็นการพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
การเกษตร (ฉบับที่ . . .) พ.ศ. . . . ที่ค้างอยู่เมื่อเช้านี้ ที่ว่ากันมายาวแล้วนะครับ
ท่านผู้ใดประสงค์จะเสนออะไรหรือจะพูดอภิปรายก็กรุณาคำครับ เชิญครับ

นายบุญเกิด พิมพ์วเมธากุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) : ท่าน
ประธานที่เคารพ กระผม บุญเกิด พิมพ์วเมธากุล จากจังหวัดขอนแก่น กระผมได้ฟัง
เหตุผลทั้งหลายฝ่ายสนับสนุน และฝ่ายค้านที่ได้กรูณาหารือที่สภาแห่งนี้มาหลายชั่วโมง
แล้วเมื่อเช้านี้ กระผมขอเสนอเป็นญัตติขอสั่งให้เบียดภิกาพราย ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกทั้งยืนและทั้งยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ครับ ผู้รับรองทั้งยืนทั้งยกมือ ยืนก็
ครบแล้วครับ ไม่เป็นไรจะยกมือก็ได้ ท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่าง
อื่นก็เป็นอันว่าปิดภิกาพรายนะครับ ตอนนี้จะได้ลงมติกันละครับ ก็มีตัวกันตั้ง ๓ ร่าง
นะครับ จะขอมติที่ประชุมทีละร่างนะครับ ผมได้ขอมติจากที่ประชุมโดยยกเอาร่างพระ
ราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ . . .) พ.ศ. . . . ของ
คุณแพศ คุรุพิลาคุปต์ กับคณะ เป็นผู้เสนอก่อนครับ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการ
โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ผู้ใดเห็นว่าไม่ควรรับหลักการ โปรด
ยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ไม่มี ก็เป็นเอกฉันท์ ไม่นับนะครับ

ขอโทษครับ

ต่อไปก็เป็นร่างของคุณอนันต์ บูรณเวนิช กับคณะ เป็นผู้เสนอ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นจำนวนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ไม่มีเหมือนกัน เป็นเอกฉันท์ก็แล้วกันครับ

ต่อไปร่างของคุณธรรมะวัชรมนตรี ตามลำดับ คือร่างที่ ๓ นะครับ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรจะรับหลักการ โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นจำนวนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ไม่มีนะครับ ก็เป็นอันว่าเอกฉันท์เช่นเดียวกันครับ

ทีนี้ต่อไปก็เป็นการจะส่งให้คณะกรรมการฯ ครับ คณะกรรมการฯ คณะไหนครับ

นายอนันต์ บูรณเวนิช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สระบุรี) : กระผมขอให้คณะกรรมการพิจารณา ๘ วันครับ

นายสมหมาย ฮุนตระกูล (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) : ท่านประธานที่เคารพ รัฐบาลขอเสนอตั้งคณะกรรมการวิสามัญ ๔๓ ท่านครับ โดยขอให้ถือร่างของรัฐบาลเป็นหลัก

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เดี่ยวผมจะไปถามต่อไป ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จะมีท่านผู้ใดขัดข้องครับ

(ไม่มีสมาชิกขัดข้อง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดขัดข้องจำนวน ๔๒ ท่าน ดีแล้วมันหลายร่างครับ จำนวน ๔๒ ท่านก็กรุณานะครับ ตามโควตาจัดไว้ได้อย่างไรครับ ทางรัฐบาลเสนอครับ เท่าไรครับ

นายสมหมาย หุนตระกูล (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) : เสนอ ๕ ท่านครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ทางรัฐบาลเสนอ ๕ ท่าน

นายสมหมาย หุนตระกูล (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) : มีรายชื่อตั้งต่อไปในนี้ครับ ๑. นายสมหมาย หุนตระกูล ๒. นายโกวิทชัย โปะยานนท์ ๓. นายจำลอง โตะทอง ๔. นายไพศาล กุมาลย์วิสัย ๕. นายจาริน อັดละโยธิน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ก็ที่ยังเหลืออยู่ครับ กรุณาทางพรรคกิจสังคมนะครับ เยาววุฒิสภาก่อนครับ เทีตุครับ

พลโท ประสิทธิ์ ใจชื่น สมาชิกวุฒิสภา : ท่านประธานที่เคารพ กระผม พลโท ประสิทธิ์ ใจชื่น สมาชิกวุฒิสภา ขอเสนอขอรายนามกรรมการฝ่ายวุฒิสภา ๑๖ ท่าน ดังต่อไปนี้ ๑. นายชาญชัย ลีถาวร ๒. นายประจิดร ยศสุนทร ๓. นายเฉลิม ชำรงนาวาสวัสดิ์ ๔. ร้อยเอก ละเมียน บุญเกษมาน ๕. นายบุญกุล ประจวบเหมาะ ๖. นายมานะศักดิ์ อินทรโกมาลย์สุต ๗. นายวิลาศ อุทัยฉาย ๘. นายวิศิษฐ์ ศรีสมบูรณ์ ๙. นายมนูญ นาวานุเคราะห์ ๑๐. พลอากาศเอก วีระ ไทยกล้า ๑๑. นายสุชาติ หอวัฒนกุล ๑๒. นายทวี หนูณรงค์ ๑๓. พลอากาศโท จรรยา สุคนทรทรัพย์ ๑๔. พันเอก เซษฐาฐานะจาโร ๑๕. พลเรือเอก พอน พันธุ์ทรัพย์ ๑๖. นายเปล่งศักดิ์ ประกาศเภสัช ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ครับ ต่อไปครับ เชิญเลยครับ

นายพิชัญ แด่นวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม พิชัญ แด่นวงศ์ กระผมขอเสนอกรรมาธิการของสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรทั้ง ๒๑ ท่าน ดังนี้รายชื่อต่อไปนี้ครับ ๑. นายหอม ทองประเสริฐ ๒. นายสิน
กุ่มกะ ๓. นายยศ อินทรโกมาลย์สุต ๔. นายพร ศรีไตรวัฒน์ ๕. นายวันมูหะมัดนอร์
มะทา ๖. พลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร ๗. นายประเทือง วิจารณ์วีริชา ๘. นายพล
กฤษพิลวสุปต์ ๙. นายประสิทธิ์ จันทวารา ๑๐. นายสวัสดิ์ วงศ์กีวี ๑๑. นายกิ่งพันธ์
মনะสีการ ๑๒. นายสนิท กุลเจริญ ๑๓. นายสมบูรณ์ จิระมะกร ๑๔. นายเสนาะ
พึ้งเจียม ๑๕. นายชัย ชิตชอบ ๑๖. นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย ๑๗. นายเปรม
มาลากุล ๑๘. นายจรูญ วัฒนากว ๑๙. นายชวลิต วิเศษสิทธิกุล
๒๐. นายปัญญา เกสรทอง ๒๑. นายพจน์ เกิดผล ขอผู้รับลงด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ถูกต้องไหมครับ ถ้าถูกต้องแล้วก็เชิญ
ท่านเลขาธิการ

พลตรี กระวี สุทัศน์ ณ อยุธยา (เลขาธิการรัฐสภา) : รายชื่อคณะกรรมาธิการ
วิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติรณการเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับ
ที่ . . .) พ.ศ. . . . ๑. นายสมหมาย สุนทรกุล ๒. นายโกวิทโก ไทไพยานนท์ ๓. นายจำลอง
โต๊ะทอง ๔. นายไพศาล กุมาลย์วิสัย ๕. นายจาริน อัดละโยธิน ๖. นายชาญชัย ลีฉาว
๗. นายประจิตร ยศสุนทร ๘. นายเมธิง ท้ารงนาวาสวัสดิ์ ๙. ร้อยเอก ละเมียน
บุญยะมาน ๑๐. นายอนุกุล ประจวบเหมาะ ๑๑. นายมานะศักดิ์ อินทรโกมาลย์สุต ๑๒.
นายวิลาศ อุทัยฉาย ๑๓. นายวิศิษฐ์ ศรีสมบูรณ์ ๑๔. นายมนูญ นาวานุเคราะห์ ๑๕.
พลอากาศเอก วีระ ไทยกล้า ๑๖. นายสุชาติ หอวัฒนกุล ๑๗. นายทวี หนูภักดี
๑๘. พลอากาศโท จรรยา สุนทรทรัพย์ ๑๙. พันเอก เชษฐา สุานะจาโร ๒๐. พลเรือเอก
พอน พันธุทรัพย์ ๒๑. นายเปล่งศักดิ์ ประกาศเมสัช ๒๒. นายหอม ทองประเสริฐ
๒๓. นายสิน กุ่มกะ ๒๔. นายยศ อินทรโกมาลย์สุต ๒๕. นายพร ศรีไตรวัฒน์ ๒๖.

๓๗๒

นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ๒๗. พลตำรวจตรี สง่า กิตติขจร ๒๘. นายประเทือง วิจารณ์
ปรีชา ๒๙. นายพล กุรุพิลลวคุปต์ ๓๐. นายประสิทธิ์ จันทวารว ๓๑. นายสวัสดิ์
วงศ์แก้ว ๓๒. นายยั้งพันธ์ มนะสิการ ๓๓. นากสนิท กุลเจริญ ๓๔. นายสมบูรณ์
จิระมะกร ๓๕. นายเสนะ พึ่งเจียม ๓๖. นายชัย ชิตชคป ๓๗. นายเฉลิมพล สนิท-
วงศ์ชัย ๓๘. นายเปรม มาลากุล ณ อยุธยา ๓๙. นายจรูญ วัฒนากร ๔๐. นายชวลิต
วิเศษสิททิกุล ๔๑. นายบัญญัติ เกสรทอง และ ๔๒. นายพงษ์ เกิดผล

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : แปรญัตติภายในกี่วันครับ

นายสมหมาย ฮุนตระกูล (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง) : แปรญัตติ
ตามข้อบังคับ ภายใน ๗ วันครับผม ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอประทานชักมความ
เข้าใจนิดหนึ่งว่า ในการพิจารณาคณะกรรมการนี้จะไปพิจารณาพร้อมกันทั้ง ๓ ร่าง โดย
ถือร่างของรัฐบาลเป็นหลักใช่ไหมครับผม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ครับ จะถามต่อไปครับว่า ในการ
พิจารณาอันนี้ครับ ทางรัฐบาลก็เสนอว่า เอร่างของรัฐบาลเป็นหลัก ท่านผู้ใดมีความ
เห็นเห็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกเห็นเป็นอย่างอื่น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ไม่มีครับ ก็ตกลงเป็นร่างรัฐบาลครับ
ทั้งหมดแล้ว

ต่อไปนะครับ เป็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎการ
(ฉบับที่ . . .) พ.ศ. . . . คณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ เชิญเลยครับทางรัฐบาล

Digital Object
National Assembly Library

ที่ ศร. ๐๒๐๓/๖๔๖๓

สำนักนายกรัฐมนตรี

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๒๕

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ . .) พ.ศ. . . . .

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ . .) พ.ศ. . . . . ต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นร่างพระราชบัญญัติสำคัญอันเกี่ยวกับความมั่นคงของเศรษฐกิจของประเทศ

จึงกราบเรียนมา เพื่อขอได้โปรดพิจารณา หากเห็นชอบด้วยก็ขอได้โปรดนำร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น เข้าพิจารณาในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภา ตามนัยมาตรา ๒๐๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก เปรม ติณสูลานนท์

(เปรม ติณสูลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

บันทึกหลักการและเหตุผล Digital Object
National Assembly Library

ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ . .)

พ.ศ. . . . .

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดให้เงินปันผลที่ได้จากสถานบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะของประเทศไทยจัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรืออุตสาหกรรม เป็นเงินได้พึงประเมินประเภทเดียวกับเงินปันผลที่ได้จากบริษัทจำกัด (มาตรา ๔๐ (๔) (ข) วรรคหนึ่ง)

๒. ยกเลิกการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินปันผล เงินส่วนแบ่งกำไร ฯลฯ ที่ได้จากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่เสียภาษีเงินได้อย่างบุคคลธรรมดา เพื่อให้สอดคล้องกับการยกเลิก ตาม ๙. (มาตรา ๔๒ (๑๔))

๓. ยกเลิกการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินได้จากการขายสินค้า ซึ่งองค์การของรัฐบาลเสียภาษีเงินได้แทน เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขตาม ๕. (มาตรา ๔๒ (๒๐))

๔. กำหนดให้เงินปันผลที่ได้รับจากสถาบันการเงินตาม ๑. มีสิทธิหักลดหย่อนได้ (มาตรา ๔๗ (๑) (จ) วรรคหนึ่ง)

๕. กำหนดให้ภาษีเงินได้ที่องค์การของรัฐบาลเสียแทนผู้ขายสินค้าที่เป็นบุคคลธรรมดา ถือเป็นเครดิตของผู้เสียภาษีในการคำนวณภาษี (มาตรา ๕๕ ทวิ วรรคสอง)

๖. กำหนดวิธีการหักภาษีเงินได้ ณ ที่จ่าย สำหรับเงินปันผลที่จ่ายจากสถาบันการเงินตาม ๑. (มาตรา ๕๐ (๒) (ง) วรรคหนึ่ง)

๗. กำหนดให้บริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หรือบริษัทจดทะเบียนมีสิทธินำเงินปันผลที่ได้จากสถาบันการเงินตาม ๑. มารวมคำนวณเป็นรายได้เพียงครั้งหนึ่ง หรือไม่ต้องนำมารวมคำนวณเป็นรายได้ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๖๕ ทวิ (๑๐) วรรคหนึ่ง)

๘. กำหนดให้องค์การของรัฐบาลเสียภาษีเงินได้สำหรับเงินได้จากการขายสินค้าขององค์การของรัฐบาลแทนผู้ขายสินค้าที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล (มาตรา ๖๕ จัตวา)

๖. ยกเลิกบทบัญญัติที่กำหนดให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเสียภาษีเงินได้**อย่างบุคคลธรรมดา** (มาตรา ๗๕ และมาตรา ๗๖)

เหตุผล

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้เงินปันผลที่ได้จากสถาบันการเงินที่กฎหมายโดยเฉพาะของประเทศไทยจัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรมหรืออุตสาหกรรม เป็นเงินได้พึงประเมินประเภทเดียวกับเงินปันผลที่ได้จากบริษัทจำกัด โดยให้เงินปันผลดังกล่าวนี้ได้รับการปฏิบัติเหมือนกับเงินปันผลที่ได้รับจากกองทุนรวม และยกเลิกการให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเสียภาษีเงินได้**อย่างบุคคลธรรมดา** เพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงภาษี และให้องค์การของรัฐบาลเสียภาษีเงินได้จากการขายสินค้าขององค์การของรัฐบาลแทนผู้ขายสินค้า ซึ่งเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลเช่นกับผู้ขายสินค้าซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของ (ข) ของมาตรา ๔๐ (๔) แห่ง
ประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร
(ฉบับที่ ๒๔) พ.ศ. ๒๕๒๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(ข) เงินปันผล เงินส่วนแบ่งของกำไร หรือประโยชน์อื่นใดที่ได้จากบริษัท
หรือห้างหุ้นส่วนส่วนบุคคล กองทุนรวม หรือสถาบันเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะของ
ประเทศไทยจัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรือ
อุตสาหกรรม เงินปันผลหรือเงินส่วนแบ่งของกำไรที่อยู่ในบังคับต้องถูกหักภาษีไว้ ณ ที่
จ่ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียมเฉพาะส่วนที่เหลือจากถูกหักภาษีไว้ ณ ที่จ่าย
ตามกฎหมายดังกล่าว”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความใน (๑๔) ของมาตรา ๔๒ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่ง
แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐
และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๔) เงินส่วนแบ่งกำไรจากห้างหุ้นส่วนสามัญหรือคณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล
แต่มีใช้กองทุนรวม”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒๐) ของมาตรา ๔๒ แห่งประมวลรัษฎากร
ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๒๐๖ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน
พ.ศ. ๒๕๑๕

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของ (จ) ของมาตรา ๔๗ (๑) แห่ง
ประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับ
ที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(จ) เงินได้ตามมาตรา ๔๐ (๔) (ข) เท่าจำนวนที่ได้รับแต่ต้องไม่เกิน ๑๐,๐๐๐
บาท เฉพาะส่วนที่ได้รับจากกองทุนรวม หรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะของ
ประเทศไทยจัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรือ
อุตสาหกรรม”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๔๘ ทวิ แห่งประมวล
 รัชฎาการ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน
 พ.ศ. ๒๕๒๐

“ภาษีที่เสียแทนตามวรรคหนึ่งให้ถือเป็นเครดิตของผู้เสียภาษีในการคำนวณ
 ภาษี”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของ (ง) ของมาตรา ๕๐ (๒) แห่ง
 ประมวลรัชฎาการ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัชฎาการ
 (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็นแทน

“(ง) ในกรณีเงินได้พึงประเมินตามมาตรา ๔๐ (๔) (ข) ที่จ่ายจากกองทุนรวม
 หรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมายโดยเฉพาะของประเทศไทยจัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเงินเพื่อ
 ส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรืออุตสาหกรรม ให้หักลดหย่อนตามอัตราในวรรค
 สองของมาตรา ๔๗ (๑) (จ) ก่อน แล้วคำนวณหักตามอัตราภาษีเงินได้”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของ (๑๐) ของมาตรา ๖๕ ทวิ แห่ง
 ประมวลรัชฎาการ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัชฎาการ
 (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๐) สำหรับบริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยให้นำเงินปันผลที่ได้จาก
 บริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หรือกองทุนรวม หรือสถาบันการเงินที่มีกฎหมาย
 โดยเฉพาะของประเทศไทยจัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริมเกษตรกรรม พาณิชย-
 กรรม หรืออุตสาหกรรม หรือเงินส่วนแบ่งกำไรที่ได้จากกิจการร่วมค้า มารวมคำนวณเป็น
 รายได้เพียงครั้งหนึ่งของจำนวนที่ได้ เว้นแต่บริษัทจดทะเบียนไม่ต้องนำเงินปันผลที่ได้จาก
 บริษัทจำกัดที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย หรือบริษัทจดทะเบียน หรือกองทุนรวม หรือสถาบัน
 การเงินที่มีกฎหมาย โดยเฉพาะของประเทศไทยจัดตั้งขึ้นสำหรับให้กู้ยืมเงินเพื่อส่งเสริม
 เกษตรกรรม พาณิชยกรรม หรืออุตสาหกรรม และเงินส่วนแบ่งกำไรที่ได้จากกิจการร่วม
 ค้ามารวมคำนวณเป็นรายได้”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๕ จัตวา แห่งประมวลรัชฎาการ

“มาตรา ๖๕ จัตวา ให้องค์การของรัฐบาลเสียภาษีเงินได้แทนผู้ขายสินค้าทอดหนึ่งทอดใดหรือทุกทอดซึ่งเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ชดเชยสินค้าจากองค์การของรัฐบาลตามวิธีการ อัดรา และประเภทสินค้าที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ เฉพาะสำหรับเงินได้จากการขายสินค้านั้น

ภาษีที่เสียแทนตามวรรคหนึ่งให้ถือเป็นเครดิตของผู้เสียภาษีในการคำนวณภาษี”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๕ และมาตรา ๗๖ แห่งประมวลรัษฎากร ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๑๐) พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรา ๑๒ บทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากรที่ถูกลบเลิกหรือแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เฉพาะในการปฏิบัติจัดเก็บภาษีอากรที่ค้างอยู่หรือที่พึงชำระก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

นายสุธี สิงห์พันธ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพและท่านสมาชิกรัฐสภาผู้ทรงเกียรติทุกท่าน รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลวิฆะฎา (ฉบับที่...) พ.ศ. . . . มาเพื่อขออนุมัติต่อรัฐสภานี้ การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลวิฆะฎาในครั้งนี้ ไม่มีก้าวขึ้นภายใต้ประการใด เพียงแต่เป็นการแก้ไขวิธีกำรจัดเก็บภาษีเงินได้ เพื่อจัดความเหลื่อมล้ำในทางกฎหมายและลดค่าลงให้ว่ ในการจัดเก็บภาษีทางประเทวให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษีโดยทั่วไป จะต้องมีการแก้ไขโคจรเดวเป็นพระราชบัญญัติหะระสำคัญมีอยู่ ๓ ประการ คือ

ประการแรก เป็นเรื่องเงินปันผล ที่ผู้มีรายได้รับจากผลำบันการเงินที่มีกฎหมายพิเศษจัดตั้งขึ้น เช่นเงินปันผลจากบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ตามกฎหมายปัจจุบันไม่ได้รับการลดหย่อน เจตนารวมณ์ของรัฐบาลก็ต้องการจะให้เงินปันผลที่ได้รับจากบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมมีสิทธิในการลดหย่อน เช่นเดียวกับกับเงินปันผลที่ได้จากกองทุนรวมไม่ว่าผู้รับนั้นจะเป็นบุคคลธรรมดา หรือเป็นบริษัทห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลก็ตาม ที่จะต้องกำหนดให้มีการหักลดหย่อนได้เช่นเดียวกับกับส่วนแบ่งกำไรจากกิจการกองทุนรวมนั้น ก็เพราะว่าบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมและผลำบันการเงินที่มีลักษณะดังกล่าว มีการดำเนินงานเช่นเดียวกับกับกองทุนรวม จึงคววจะได้รับสิทธิและประโยชน์ในทางภาษีเท่าเทียมกัน

ประการที่ ๒ เป็นเรื่องกำรที่องค์การคลังรัฐบาลจำหน่ำยสินค้า แล้วชำระภาษีเงินได้แทน ซึ่งที่เป็นอยู่ปัจจุบันนี้ก็เป็นที่โรงงานยาสูบขกรกระทรวงการคลัง ในปัจจุบันนี้เมื่อชำระภาษีแทนแล้วก็นำภาษีส่งกรมสรรพากรทุกเดือน ผู้ซ้สินค้าในกรณีเช่นนี้ ทั้งบุคคลธรรมดาและบริษัทห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลก็จะมีกำรชำระภาษีแทนเหมือนกัน แต่ในกรณีที่เป็นบุคคลธรรมดาเมื่อโรงงานยาสูบชำระภาษีแทนแล้ว ก็เป็นอันว่าหมดสิ้นกำรชำระเพียงเท่านั้น แต่ถ้ำเป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลภาษีที่ชำระแทนดังกล่าวก็จะได้รับการปฏิบัติไม่เหมือนกัน กล่าวคือ นิติบุคคลนั้นก็ต้องเอากำมิไปเอือเป็นเงินได้และส่วนที่ชำระแทนก็ถือเป็นควิตดกำมิ ทำให้เกิดกรรมเหลื่อมล้ำไม่เหมือนกัน ระหว่างบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลจึงได้มีการแก้ไขในโอกาสนี้

ประการที่ ๓ เป็นการเก็บภาษีจากอากรวิทย์และห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่มีบุคคลคนเดียวหรือครอบครัวเดียวถือหุ้นเกินกว่าครึ่งหนึ่ง ซึ่งตามกฎหมายที่ใช้มาช้านานแล้ว บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ในลักษณะนี้แทนที่จะเสียภาษีอย่างนิติบุคคลก็จะกลับไปเสียภาษีอย่างบุคคลธรรมดา ข้อกำหนดต่างๆ เกี่ยวกับนิติบุคคลประเภทนี้กับนิติบุคคลที่เสียภาษีอย่างอัตรานิติบุคคลนั้น บัดนี้ ได้เปลี่ยนแปลงไปแล้วทางรัฐบาลจึงเห็นว่าควรจะให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล แม้ว่าจะมีบุคคลเพียงคนเดียวถือหุ้นเกินกว่าครึ่งหนึ่งก็ตาม จะต้องเสียภาษีเงินได้กับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลโดยทั่วไป จึงได้มีการแก้ไขประมวลรัษฎากรในครั้งนี้

นอกจากที่กระผมได้กราบเรียนต่อรัฐสภาแล้ว ก็มีการแก้ไขมาตราต่างๆ ที่สอดคล้องกัน เพื่อให้เป็นไปตามหลักการข้างต้นด้วย ทั้ง ๓ ประการที่กระผมได้กราบเรียนไปแล้วก็เป็นข้อกฎหมายเฉพาะเรื่อง ซึ่งรัฐบาลก็ได้ขอนำมาแก้ไขในครั้งนี้ ไม่ใช่เป็นโครงการปรับปรุงโครงสร้างของภาษี และกระผมขอเน้นอีกครึ่งหนึ่งว่า ไม่เกี่ยวกับการขึ้นภาษีอากรแต่ประการใด รัฐบาลจึงใคร่ขอความเห็นชอบต่อรัฐสภาและหวังว่าพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากรฉบับนี้จะได้รับอนุมัติจากท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่าน ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : จะมีท่านผู้ใดประสงค์จะอภิปราย
(ไม่มีสมาชิกอภิปราย)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ไม่มีนะครับ ก็เป็นอันว่าไม่มีการอภิปรายในเรื่องนี้นะครับ ผมก็ขอมติในที่ประชุม นะครับ ท่านผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรรับหลักการ โปรดยกมือขึ้น

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ไม่มีเนคะวั เป็นเอกฉันท์เช่นเคย เป็นอันว่าสภานี้รับหลักการ ตอนนั้นก็ต่อไปยังคณะกรรมการการชั่ง เชิญเลยครับ ส่ง คณะกรรมการ

นางสุธี สิงห์เสนห์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง) : ทางรัฐบาล ขอใช้คณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๔๒ ท่านครับ โดยเป็นกรรมการของฝ่ายรัฐบาล ๕ ท่านครับ

(ไม่มีสมาชิกขัดข้อง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ก็ไม่มีผู้ใดขัดข้องแล้ว เชิญเสนอชื่อ เลยครับ

นายสุธี สิงห์เสนห์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง) : มีชื่อตั้งต่าไป นั้นะครับ ท่านแรกคือกระผมเองนะครับ นายสุธี สิงห์เสนห์ ครับ ท่านที่ ๒ นายพนัส ธิมะเสถียร ลำดับที่ ๓ นายนิพัทธ์ พุกกะณะสุต ลำดับที่ ๔ นางอัมพร เล็กอุทัย และ ลำดับที่ ๕ นายคาภรณ์ นารัตติก

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ทางวุฒิสภาครับ เชิญเลยครับ เสนอชื่อ ครับ ทางรัฐบาลเสนอชื่อไปแล้ว ๕ ท่าน ทางวุฒิสภาครับ เชิญครับ

พันเอก ชานี เสนีวงศ์ ณ อยุธยา สมาชิกวุฒิสภา : กราบเรียนท่านประธานที่ เคารพ วุฒิสภาขอเสนอ ๑๖ ท่าน ดังรายนามต่อไปนี้ ๑. นายทวี หนูแก้ว ๒. นายอนุกล ประจวบเหมาะ ๓. นายประจितร ยศสุนทร ๔. นายสมภพ สุธังกรกาญจน์ ๕. พลอากาศโท จรรย์ยา สุคนธ์ทรัพย์ ๖. พันเอก เชษฐา ชูานะจาโร ๗. นายวิศิษฐ์ ศรีสมบูรณ์ ๘. ร้อยเอก ละเมียน บุณยะมาน ๙. พลอากาศเอก เรืองชัย กาญจนะโมดิเ ๑๐. พลเรือโท สมักร สายวงศ์ ๑๑. พลเรือเอก สมจิตต์ ธีรมรกัคิต ๑๒. นายวิลาศ อุทัยฉาย ๑๓. นายสุชาติ ทกวัฒนกุล ๑๔. นายชาญชัย ลีถาวร ๑๕. นายสมพงษ์ ตรีสุขี ๑๖. พันเอก พูน ทรงศิศิลป์ ขอผู้รับรองครับ ขอคุณครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายพิชญ์ แदनวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์) : ท่านประธานที่ เคารพสำหรับคณะกรรมการวิสามัญของสภาผู้แทนราษฎรนั้น เนื่องจากในมือของกระผม

ในขณะที่มีมติของพรรคกิจสังคมครบ เพราะฉะนั้นคณะกรรมการขอให้พรรคต่างๆ ได้เสนอ
เองครบ มีพรรคชาติประชาธิปไตย ๒ ท่าน พรรคชาติไทย ๓ ท่าน พรรคประชาชนไทย
๓ ท่าน พรรคประชาธิปไตย ๒ ท่าน พรรคประชาชนไทย ๒ ท่าน สยามประชาธิปไตย
๓ ท่าน กลุ่มรงค์ วงศ์วรรณ ๑ ท่าน แล้วก็กลุ่มอิสระ ๑ ท่าน

ต่อไปนี้เป็นชื่อกิจสังคมครบ ๑. นายหอม ทองประเสริฐ ขอความกรุณาขอ
โทษครบ ๑. นายผัน บุญชิต ๒. นายวัยโรจน์ พิพิธภักดี ๓. นายนิวัฒน์ จินตวร
๔. นายพิชญ์ แดนวงศ์ ๕. นายวาสนา บุญมุพันธ์ตันติ ขอผู้รับรองด้วยครบ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญครบ ต่อไปครับ

นายประจัญ กล้าผจญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) : ท่าน
ประธานที่เคารพ กระผม ประจัญ กล้าผจญ จากนครราชสีมา พรรคชาติไทยขอเสนอ
นายสุรพันธ์ ชินวัตร ส.ส. จังหวัดเชียงใหม่ ๒. นายประยงค์ โมกขพันธ์ ส.ส. จังหวัด
นครปฐม และ ๓. นายสกล ศรีพรหม ส.ส. จากจังหวัดนครราชสีมา ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่อไปครับ เชิญเลยครับ เชิญ

นายวิรวร สิทธิธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครพนม) : ท่านประธาน
ที่เคารพครับ กระผม วิรวร สิทธิธรรม กลุ่มณรงค์ วงศ์วรรณขอเสนอ คุณไพศาล
จันทภักดี ส.ส. เพชรบูรณ์ ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ต่อไปครับ เชิญข้างหลังก่อนครับ
เชิญครับ

นายสำเริง ภูนิคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม นายสำเริง ภูนิคม ส.ส. เชียงราย พรรคประชาชนไทย ขอเสนอ
คุณชัย ชิตทาบ อันดับ ๒ คุณญาติ ไหวดี ครับ ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญครับ เชิญคุณเปรมมา ครับ

นายเปรม มาลากุล ณ อยุธยา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม เปรม มาลากุล ณ อยุธยา จากจังหวัดอุดรธานี พรรคสหประชาชาติไปโดย ขอเสนอกรรมาธิการดังนี้ ๑. คุณประมวล กุลมาตย์ ๒. คุณสากันท์ สากิยะ ๓. คุณประสาร ด้านกุล ครับ ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ครับ ยังขาดอีกหรือไม่ครับ เชิญเลย ครับ เชิญ

นายอำนาจ สุวรรณคีรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม อำนาจ สุวรรณคีรี พรรคประชาธิปัตย์ จากสงขลาครับ ขอเสนอรายชื่อกรรมาธิการวิสามัญของพรรคประชาธิปัตย์ ๒ ท่าน นางอนงค์ ตงศิริ นายธีรศักดิ์ อัครบวร ขอพระคุณครับ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญเลยครับ

นายสมรรถ ศิริจันทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สมุทรปราการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สมรรถ ศิริจันทร์ ส.ส. สมุทรปราการ พรรคประชากรไทย ขอเสนอกรรมาธิการ ๒ ท่านของพรรคประชากรไทย คือ คุณอภิชัย ตรังคิณินาถ คุณเสรี โหลสกุล ครับ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญครับ

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พิษณุโลก) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ประเทือง วิจารณ์ปรีชา จากพิษณุโลก พรรคชาติประชาธิปไตย ขอเสนอคุณเองยุทธ ชิตกอนนท์ กับคุณไกรสร นันทมานพ ครับ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เอา เชิญครับ

นายชวลิต วิเศษสิทธิกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อ่างทอง) : ท่าน
ประธานที่เคารพครับ กระผม ชวลิต วิเศษสิทธิกุล จากต่างหลวงครับ กระผมขอเสนอ
กลุ่มอิสระ คุณคณิน บุญสุวรรณ ครับ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ครับ ถูกต้องแล้วครับ หมาดหรือยัง
ครับ ยังมีอีกไหมครับที่ยังไม่ได้เสนอมีไหมครับ หมาดแล้วนะครับ ท่านเลขาฯ เชิญอ่าน
เลยครับ ครับไหมครับ

พลตรี กรกฎ สุทัศน์ ณ อยุธยา (เลขาธิการรัฐสภา) : รายชื่อคณะกรรมการ
การวิสามัญ ๑. นายสุธี สิงห์เสน่ห์ ๒. นายพนัส สิมะเสถียร ๓. นายนิพัทธ์
พุทธิเกษม ๔. นางอัมพร เล็กอุทัย ๕. นายอมรนต์ นารมดี ๖. นายทวี หนูนภักดี
๗. นายบุญลื ประจวบเหมาะ ๘. นายประจิดร ยศสุนทร ๙. นายสมภพ สุสังกรกาญจน์
๑๐. พลอากาศโท จรรวภา สุนัขทรัพย์ ๑๑. พันเอก เชษฐา ฐานะจาโร ๑๒. นายวิเศษ
ศรีสมบูรณ์ ๑๓. ร้อยเอก ละเมียน บุญกะมาน ๑๔. พลอากาศเอก เรืองชัย
กาญจนะโกศล ๑๕. พลเรือโท สมักร สายวงศ์ ๑๖. พลเรือเอก สมจิตต์ ชัมมรงค์
๑๗. นายวิลาศ อุทัยฉาย ๑๘. นายสุชาติ หอวัฒนกุล ๑๙. นายชาญชัย ฉิมวร
๒๐. นายสมพงษ์ ศรีสุขี ๒๑. พันเอก พูน ทรงศิลป์ ๒๒. นายผัน บุญจิต
๒๓. นายวัยโรจน์ พิพิธภักดี ๒๔. นายนิวัฒน์ จินตวร ๒๕. นายพิชญ์ แตนวงศ์
๒๖. นายวาสนา บุญภูพันธ์ตันติ ๒๗. นายสุรพันธ์ ชินวัตร ๒๘. นายประจักษ์
โมกษพันธ์ ๒๙. นายสกุล ศรีพรหม ๓๐. นายไพศาล จันทภักดี ๓๑. นายชัย
ชิตกร ๓๒. นายภูติ ไหวดี ๓๓. นายประมวล กลมดัย ๓๔. นายสฤษดิ์
สาภิยะ ๓๕. นายประสาร ตำนกุล ๓๖. นางคณงค์ ตงศิริ ๓๗. นายธีรศักดิ์ อัครบวร
๓๘. นายอมิขัย ตวงคิณานถ ๓๙. นายเสรี ไชยกุล ๔๐. นายยงยุทธ ชัยภนนท์
๔๑. นายไกรสร นันทมานพ และ ๔๒. นายคณิน บุญสุวรรณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ถูกต้องนะครับ กำหนดแปรญัตติครับ

นายสุภี สิงห์เสนห์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง) : ท่านประธาน
 รัฐสภาที่เคารพครับ รัฐบาลขอเสนอกำหนดการแปรญัตติตามข้อบังคับ ต่อภายใน ๗ วัน
 ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ครับ ก็ไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่าง
 อื่นก็เป็นอันว่าเป็นไปตามนั้นนะครับ ที่นี้ต่อไปก็มีร่างที่จะต้องพูดกันยืดยาวละครับ จะได้
 พิจารณาร่างรัฐชวรมนุญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช ... ซึ่ง
 หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช กับคณะเป็นผู้เสนอ ๒ ฉบับ ซึ่งตกลงกันว่าให้ร่วมกัน
 พิจารณานะครับ คือ ๔.๑ กับ ๔.๖

(สำเนา)

ส่วนที่สี่

๑๐ กรกฎาคม ๒๕๒๔

เรื่อง เสนอญัตติแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ
กราบเรียน ประธานรัฐสภา

อาศัยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๔ กระผมและคณะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้ร่วมกันเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช . . . มาเพื่อรัฐสภาพิจารณา ทั้งนี้ โดยมีบันทึกหลักการและเหตุผลตลอดจนตัวร่างซึ่งขอแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๒๗ ของรัฐธรรมนูญ ดังได้แนบมาพร้อมกราบมีคำขอผู้เสนอทั้งหมดด้วยแล้ว

ฉนั้น จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดพิจารณาเข้าบรรจุในระเบียบวาระการประชุมของรัฐสภาเป็นการด่วนต่อไปด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

ถึกฤทธิ ปราโมช

เกษม ศิริสัมพันธ์	เรืออากาศตรี บุญยง วัฒนพงศ์	พิชญ์ แตนวงศ์
เจริญ เขาวังประยูร	ทองหยด จิตติวิระ	ประมวล สภาวสุ
ประมวล สุวรรณเกิด	วิสันต์ สุดงาม	สนั่น บุญติด
ธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ	กรรองกาญจน์ วิสมหมาย	เชื้อม เรืองรอง
เฉลียว ดิวงส์	วันมูหะมัดนอร์ มะทา	นิคม คำแห่ง
ไสว คุณาพรหม	บัญญัติ วงษ์ประยูร	บัวพรม ธีรภักดิ์เกษมพันธ์
นิวัฒน์ จินตวร	เอี่ยม อุบลพันธ์	คณิน บุญสุวรรณ

สุนทร ทาชชัย	ยศ อินทวโกมลย์สุด	จรัส พิวช่วย
อำนาจ ยศสุข	วาสนา บุญภูพันธ์ตันติ	ปริญญา เจตนาภิวรรณ
เพียรศักดิ์ นิสสัยสุข	บุญเกิด นากดี	พิชิต ชีระวิชิตานนท์
โกศล ไกรฤกษ์	วินัย คิดบรรจง	ยุทธกิจ เจนปรวมกิจ
มอนอินทร์ วินคำ	ชวิน เป้าอารีย์	จรัส โพธิศิริ
สุรศักดิ์ บางภา	สุพา สุดมศักดิ์	จำสิบลีร์ อนันต์ เรืองกุล
จิระ มังคละรังสี	ดิเรก หล้าคำ	เนาวิ พฤทธิธรรมกุล
ร้อยตรี ประพาส สิมประพันธ์	เหลื่อม พันธุ์ฤกษ์	เจ็ย กักผล
ปรีดา พัฒนธนาบุตร	อำพล พันธุ์ประสิทธิ์	สิน ภากรม
พร ศรีไตรวรรัตน์	พลศักดิ์ สุตสนธิ์	ชูสิน โคนันท์
ประยุทธ์ ศรีพานิชย์	คนเด็ด มั่นสีเขียว	มนตรี พงษ์พานิช
อุดม โสภาศรี	สมาน ชมภูเทพ	ดวงค์ สิงห์โตทอง
ศรายุทธ ชะนะกุล	เสนีย์ มะดากะกุล	ารม ดันเถียร
อนงค์ ตงศิริ	โสภาส พลศิลา	ฉลาด วรฉัตร
คล้าย จิตพิทักษ์	ธีรศักดิ์ อัครบวร	หลม ทองประเสริฐ
ประเทือง คำประภคาบ	ร้อยตำรวจโท เขาววิน สัทธศักดิ์ศิริ	
จรรยา เสรีวัลย์	วิระ สุพัฒน์กุล	ไสว พัฒโน
ร้อยตำรวจโท ณรงค์ เทวคุปต์	ศุเทพ เทือกสุขบรรณ	มานอชญ์ วิชัยกุล
เด่น ใต้มีนา	ณวิล จันทร์ประสงค์	สุพัตรา มาตติดี
เทอดพงษ์ ไชยนันท์	หัต ดาวเรือง	สงบ ทิพย์มณี
ฤทธิ์ อินหนันท์	ประวิติ เนียรภาค	ประสงค์ วงษ์สุนทร
พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์	จรรยา วัฒนากร	อนันต์ บูรมณวิษ
ประเทือง วิจารย์ปรีชา	ร้อยเอก ชะโลม รัตนเสถียร	พันธ์ อินพานิช
เฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย	สามารถ เจริญรัตน์	ดำรง ตารารธรรม

สะดวก เชื้อบุญมี	ประสาทร เทพลิป	ธีระ ปิยะสุวรรณ
วิญญู ยุพฤทธิ	จำเริญ ศรีสุวรรณ	ไกรสร นันทมานพ
วิศิษฐ์ พิพัฒนภานนท์	ศุศล ภูมิณรงค์	วรพจน์ ส. ถलग
พันตำรวจตรี ยุทธนา พรสวรรค์ ร้อยตำรวจตรี บัณฑิต วรการบัญชา		
ไพฑูรย์ โมกขมรรคกุล	วานิช พานิชเกรียงไกร	เปรม มาลากุล ณ อยุธยา
ดำรงพันธุ์ อสนี ณ อยุธยา	โกวิท ศรีสวัสดิ์	ประสพ บุษราคัม
สำเภา ประจวบเหมาะ	พร้อม บุญฤทธิ	ภิญญา ช่วยปลอด
ร้อยตำรวจเอก มานัส ฐวนลิน	ปิยะ อังกินันท์	ผู้เสนอ

National Assembly Library

บันทึกหลักการและเหตุผล Digital Object
National Assembly Library
ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม
พุทธศักราช . . . .

บทนำ

แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๗ วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เหตุผล

โดยที่มาตรา ๑๒๗ มิได้กำหนดบังคับไว้ว่า การที่วุฒิสภายะขอให้สภาผู้แทนราษฎรขยายเวลาลดลงไปเป็นพิเศษในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ครบกำหนดนั้นจะต้องยื่นขอต่อ สภาผู้แทนราษฎรก่อน ที่จะครบกำหนดหรือจะยื่นภายหลังจากที่ครบกำหนดแล้วก็ได้ เป็นที่สับสนและไม่กระจ่างชัดก่อให้เกิดปัญหาการตีความกันไปต่าง ๆ นานา สมควรระบุให้ชัดเจน จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย^{นี้}

๓๕๒

การเงินต้องพิจารณาให้เสร็จภายในสามสัปดาห์ ทั้งนี้ เว้นแต่วุฒิสภาจะได้ขยายเวลาออกไป
เป็นพิเศษต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อนระยะเวลาดังกล่าวสิ้นสุดลงและสภาผู้แทนราษฎรลงมติ
ให้ขยายเวลาออกไปได้ กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม และให้เริ่มนับ
แต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา”

Digital Object
National Assembly Library

สภาผู้แทนราษฎร

(สำเนา)

๒๖ พฤษภาคม ๒๕๒๕

เรื่อง ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช . . . .

กราบเรียน ประธานรัฐสภา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช . . . .

พร้อมทั้งบันทึกหลักการและเหตุผล

ข้าพเจ้าขอเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช . . . . มาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมรัฐสภา พร้อมกันนี้ได้แนบบันทึกหลักการและเหตุผลเพื่อประกอบการพิจารณาแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

๑. หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช	๒. พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์
๓. นายสมัคร สุนทรเวช	๔. พันเอก ถนัด คอมันตร์
๕. นายไชยศิริ เรืองกาญจนเศรษฐ์	๖. พันเอก พล เริงประเสริฐวิทย์
๗. นายสวัสดิ์ คำประกอบ	๘. นายณรงค์ วงศ์วรรณ
๙. พันตำรวจตรี อวาม จงสวัสดิ์	๑๐. นางสาวสุพัตรา มาคดิตถ์
๑๑. นายสัมพันธ์ ทองสมัคร	๑๒. นายสุเทพ เทือกสุบรรณ
๑๓. นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	๑๓. นายมานะชัย วิชัยกุล
๑๔. นายเอนก ทัฬหสูวรรณ	๑๖. นายเสนาะ พึ่งเจียม
๑๗. นายเทียม ไชยนันทน์	๑๘. นายไกรสร ดันดีพงศ์
๑๙. นายจรรุญ เสรีวัลย์	๒๐. นายชวน หลีกภัย

National Assembly Library

๒๑. นายพรวิกรม บุญฤทธิ
๒๓. นายสมบุญรณ์ จิระมะกร
๒๕. นายเสนอ พึ่งเจียม
๒๗. นายถวิล จันทรประสงค์
๒๙. นางคนงค์ ตงศิริ
๓๑. เว็ลลาภาศตรี ฉลาด วรฉัตร
๓๓. ร้อยตำรวจโท เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ
๓๕. นายสงวน ทิพย์มณี
๓๖. นายเด่น ไชยมินา
๓๘. นายขุนทอง ภูผาเดียน
๔๐. นายปริญญา เจตาคิววัฒน์
๔๒. จำสับตรี ชินันต์ เรืองกุล
๔๔. จำสับเอก อุดม โยภาศรี
๔๖. นายเสนีย์ มะตาคะกุล
๔๘. นายนิวัฒน์ จินตวร
๕๐. นางกรรณกาญจน์ วิสมหมาย
๕๒. นายหอม ทองประเสริฐ
๕๔. นายวินัย คัดบวรจาง
๕๖. นายประชา บุณเเนนตร
๕๘. ร้อยตรี ประพาส ลิมาปะพันธุ์
๖๐. นายชุติน โคนันท์
๖๒. นายมนตรี พงษ์พานิช
๖๔. นายชงยุทธ นพเกตุ
๖๖. นางสุพา อุดมศักดิ์
๖๘. นายเหลื่อม พันธุ์เกษ
๒๒. นายคำรณ ธิติพูน
๒๔. นายธีรศักดิ์ อัครบวร
๒๖. นายเทอดพงษ์ ไชยนันท์
๒๘. นายไสว พัฒโน
๓๐. ร้อยตำรวจโท ณรงค์ เทวคุปต์
๓๒. นายอานวย สุวรรณศิริ
๓๕. นายวิระ มุสิกพงศ์
๓๗. นายวิระ สุพัฒน์กุล
๓๙. นายประสพ บุขราคม
๔๑. นางไสว อุดมแพทวม
๔๓. นายวาสนา บุญญพันธ์ตันติ
๔๕. นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์
๔๗. นายมอนอินทร์ วินคำ
๔๙. นายธีระพันธ์ เพ็ชรสุวรรณ
๕๑. นายประมวล สุวรรณเกิด
๕๓. นายพร ศรีไตรรัตน์
๕๕. นายแก้วพรหม ธีรภักดิ์ลาดพันธ์
๕๗. นายเชื้อม เรืองรอง
๕๙. นายผัน บุญชิต
๖๑. นายทองหยด จิตดีวะ
๖๓. นายเจริญ เขาวนประยูร
๖๕. นายปรีดา พัฒนถาบุตร
๖๗. นายคล่อง วัทธิทอง
๖๙. นายจรัส โพธิ์ศรี

๗๐. นายเพ็ญรัตน์ นิสสัยสุข
๗๑. นายชวิน เป้าかりย์
๗๒. นายสันต์ อรุโณทัย
๗๓. นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา
๗๔. นายพิชัญญ์ แคนวงค์
๗๕. นายยุทธกิจ เจนปรมกิจ
๗๖. เรืออากาศตรี บุญยง วัฒนพงษ์
๗๗. จำสับเอก อนันต์ สุขสันต์
๗๘. นายโกวิท ศรีสวัสดิ์
๗๙. นายสิน กุมมะ
๘๐. นายบุญเรือง ดาวรสวัสดิ์
๘๑. นายอนันต์ บุรณเวนิช
๘๒. พลอากาศเอก ทวี จุลละทรัพย์
๘๓. นายวัฒน์ อัครเวม
๘๔. ร้อยเอก ชะโลม รัตนเสถียร
๘๕. นายสำเภา ประจวบเหมาะ
๘๖. นายสำรवल มหิทธิบุรินทร์
๘๗. นายพันธ์ อินพานิช
๘๘. นายวานิช พานิชเกรียงไกร
๘๙. นายไพฑูรย์ โมกขมรรคกุล
๙๐. นายภยบุตร ชัยชนนท์
๙๑. นายแถม ตีบุญมี
๙๒. นายฤทธิ์ อินทนนท์
๙๓. นายพานิช สัมภวคุปต์
๙๔. นายวินัย เล้าอรุณ
๙๕. นายภิญญา ช่วยปลอด
๙๖. นายภาณุวุฒิ ทิลกะ
๙๗. นายอำนาจ ยศสุข
๙๘. นายยศ อินทรโกมลย์สุต
๙๙. นายนิยม คำแหง
๑๐๐. นายประสิทธิ์ ณรงค์เดช
๑๐๑. นายใหม่ ศิวินกุล
๑๐๒. นายเอี่ยม อุบลพันธ์ุ
๑๐๓. นายวัยโรจน์ พิพิธภักดี
๑๐๔. นายไวภูณัฐ ศิริพงษ์ไชย
๑๐๕. นายสุเทพ วงศ์คำแหง
๑๐๖. นายสมาน ชมภูเทพ
๑๐๗. พลตำรวจตรี ส่าง กิตติขจร
๑๐๘. นายประเทือง วิจารณปรีชา
๑๐๙. นายลาภุ สงวนพัทธ์
๑๑๐. นายเจ้าเรียง ศรีสุวรรณ
๑๑๑. นายจรัสศักดิ์ พลชนะ
๑๑๒. นายจำลอง เทวารุท
๑๑๓. นายทวลิต วิเศษสิทธิ์กุล
๑๑๔. นายอดุล ภูมิณรงค์
๑๑๕. นายบุญยง แก้วฝ้ายนอก
๑๑๖. นายบรรลือ น้อยมณี
๑๑๗. นายประยูร สุวันวงศ์
๑๑๘. นายไพฑูรย์ แก้วทอง
๑๑๙. นายทวิช กลิ่นประทุม

National Assembly Library

๑๒๐. นายชูสง่า กุฑมภ์ประศาสน์
๑๒๒. นายปิยะ อังกินันทน์
๑๒๔. นายณรงค์ มาदानนท์
๑๒๖. นายไกรสร นันทมานพ
๑๒๘. นายตาบชัย อัคราช
๑๓๐. นายอุดมศักดิ์ ทังทอง
๑๓๒. นายวิชัย ศุภะวิริยะ
๑๓๔. นางสมทรง จันทาภากุล
๑๓๖. นายประมวล สภาวสุ
๑๓๘. นายสุนทร ทาช้าย
๑๔๐. นายคำพล พันธุ์ประสิทธิ์
๑๔๒. นายแขวงศักดิ์ เจริญภูมิตาย
๑๔๔. นายประสาร ต่านกุล
๑๔๖. นายทรงธรรม บัญญาดี
๑๔๘. นายสาทร ไกรศรีวรราชนะ
๑๕๐. นายสมถวิล วชิรรัตน์าปวิชัย
๑๕๒. นายศิริ ทังทอง
๑๕๔. นายติเรก อัคราช
๑๕๖. ดร. อนนุวรรณ วัฒนพงศ์ศิริ
๑๕๘. นายดำรง ดาราธรรม
๑๖๐. นางสาวพวงเล็ก ต้นมรวรจิง
๑๖๒. นายประยงค์ โมกขพันธ์
๑๖๔. นายพล กุฑมภ์วสุ
๑๖๖. นายทศพล สังข์ทรัพย์
๑๖๘. พลโท ขาญ อังสุโชติ
๑๒๑. นายประโยชน์ เนื่องจำนงค์
๑๒๓. นายจิระ มงคลวงษ์
๑๒๕. นายสาภัย สากิยะ
๑๒๗. นายวงศ์ พลนิกร
๑๒๙. นายชิงชัย มงคลธรรม
๑๓๑. นายสุนทร กิ่งนคร
๑๓๓. นายบุญส่ง สมใจ
๑๓๕. พันเอก (พิเศษ) อุดม ทวีวัฒน์
๑๓๗. นายจรัส พัทธวงษ์
๑๓๙. นายคณิน บุญสุวรรณ
๑๔๑. นายตรงค์ สิงห์โตทอง
๑๔๓. นายเปรม มาลากุล ณ อยุธยา
๑๔๕. นายทวีศักดิ์ อับดุลบุตร
๑๔๗. นายเจ็ดศักดิ์ แสนวิเศษ
๑๔๙. นายอัมพล จันทร์เจริญ
๑๕๑. นายสะดวก ธีธัญญ์
๑๕๓. นายพลศักดิ์ สุตสนธิ์
๑๕๕. นายพินิจ จันทร์สุรินทร์
๑๕๗. นายประจัญ กล้าผจญ
๑๕๙. นายตติส วัณศิริ
๑๖๑. นายจำลอง ศรีทขุนทด
๑๖๓. นายมานิต สุกนธ์พานิช
๑๖๕. นายสุชาติ คำนันท์
๑๖๗. นายแดงศักดิ์ กุฑมภ์พิมพ์
๑๖๙. นายสุขุม เลาว์ณย์ศิริ

๑๗๐. นายไชยพจน์ กุ๊กำชัย
๑๗๑. นายไพโรจน์ เเคีร์รัตน์
๑๗๒. นายสวัสดิ์ วงศ์กวี
๑๗๓. นายสมาน กุุ่มมะกาญจนะ
๑๗๔. นายประพันธ์ อัมพท
๑๗๕. นายชูชีพ หายสวัสดิ์
๑๗๖. นายประเสริฐ บุญสม
๑๗๗. นายชุมพล ศิลปอาชา
๑๗๘. นายสกุฎ ศิริพรหม
๑๗๙. นายบุญเทิ้ม เขมมารัตน์
๑๘๐. นายสนั่น ศิลปารเรลง
๑๘๑. รักษาดำรงตรี สมศักดิ์ โปษกานนท์
๑๘๒. นางวนิดา วงศ์โกสิตกุล
๑๘๓. นายลุงขาว พงษ์บริบูรณ์
๑๘๔. นายสำอังก์ พ่วงรอด
๑๘๕. นางเย็นจิตต์ ระพีพัฒน์ ณ อยุธยา
๑๘๖. นายสุมิตร สุนทรเวช
๑๘๗. นายอภิชัย ตริงคินีนาล
๑๘๘. นายมุสิก จันทรมะ
๑๘๙. นายเชิดชก เพ็ชรพันธ์
๑๙๐. นายบุญช่วย สังข์รัศมิ
๑๙๑. นายสมชาติ ศรีพนา
๑๙๒. นายปลิว ม่วงศิริ
๑๙๓. นายพิศาล ไชยชาญ
๑๙๔. นายสนิท กุลเจริญ
๑๙๕. นายประสิทธิ์ จันทร์ทาวา
๑๙๖. นายเสนาะ เทียนทอง
๑๙๗. นาวอากาศโท ทินกร พันธุ์กระวี
๑๙๘. นายประสาทร เทพลิน
๑๙๙. นายธีระ ปิยะสุวรรณ
๒๐๐. นายณัฐ ชาตวัฒนศิริ
๒๐๑. นายประภัทร โพธิ์สุรน
๒๐๒. นายวิเชียร เวชสวรรค์
๒๐๓. นายธีรวิทย์ คุณทรัพย์
๒๐๔. นายชลินทร์ เผ่าวิบูล
๒๐๕. นายสังข์ชัย คามพิทักษ์
๒๐๖. นายธาดา เต็มบุญเกียรติ
๒๐๗. รักษเอก ประเคน รัตนพรวงษา
๒๐๘. นายพิภพ อະสีร์รัตน์
๒๐๙. นายเสรี โสสกุล
๒๑๐. นายวิจารณ์ ก้องสมุทร
๒๑๑. นายปรีชา เอสก้า
๒๑๒. นายณรงค์ บุญสิทธิ์
๒๑๓. พลเรือเอก สนธิ บุญยะชัย
๒๑๔. นายบูรณะศักดิ์ เทพาค้า
๒๑๕. นายวัชร ประภาพพัฒน์
๒๑๖. นายอังก์ มนะสิการ
๒๑๗. นายสมรค ศิริจันทร์

๒๑๘. พลตรี ศิริ นิรพัทธ์
 ๒๒๐. นายญาติ ไหวดี
 ๒๒๑. นายสง่า วัชรภรณ์
 ๒๒๔. นายบุญเกิด นาคดี
 ๒๒๖. นายวิวัฒน์ สุดงาม
 ๒๒๘. นายสามารถ เจริญรัตน์
 ๒๓๐. นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย
 ๒๓๒. นายวารินทร์ ศรีแย้ม
 ๒๓๔. นายเนา พงษ์ธรรมกุล
 ๒๓๖. นายชัย ชิตชอบ
 ๒๓๘. นายทีเกษม วัชรภรณ์
 ๒๔๐. นายพิชัย ยันตะบุศย์
 ๒๔๒. นายบุญเยี่ยม โสภณ
 ๒๔๔. นายคนเด็ด มั่นเสียว
 ๒๔๖. นายวิศิษฐ์ พิพัฒพรคนนท์
 ๒๔๘. นายพิทักษ์ ศรีตะบุตร
 ๒๕๐. นายประเทือง คำประจวบ
 ๒๕๒. นายบุญจะ เกษรทอง
 ๒๕๔. นายวรพจน์ ณ กลาง
 ๒๕๖. นายโตก รอดรักษา
 ๒๕๘. นายวิรวร สิทธิธรรม
 ๒๖๐. พันตรี สี่พนม วิชิตวรสาร
 ๒๖๒. นายเสน่ห์ โสรินทร์
 ๒๖๔. นายวิญญู ยุพฤทธิ์
 ๒๖๖. นายเกรียงศักดิ์ สุขสว่าง
 ๒๑๙. นายธีรารัง ขวัญเสนา
 ๒๒๑. นายทวนทอง อิศรวงค์
 ๒๒๓. นายโรหิตาภิ กวีหาเวช
 ๒๒๕. นายสำรวย จันทนป
 ๒๒๗. นายสุเทพ อาจสารี
 ๒๒๙. นายวุฒิชัย แสนประเสริฐ
 ๒๓๑. นายสำเร็จ ภูนิคม
 ๒๓๓. นายติเรก หลีกคำ
 ๒๓๕. นายกின்ற์ ประจันตะเสน
 ๒๓๗. นายบุญเกิด พิมพ์วรมหากุล
 ๒๓๘. นายสุพรรณผล สุปัญญา
 ๒๔๑. นายจันทรา จรรยาคำนิ่ง
 ๓๔๓. นายอนุวัฒน์ บัวพรหมมี
 ๒๔๕. นายสนิท ลีลา
 ๒๔๗. นายพิชิต ชีระรัชดานนท์
 ๒๔๘. นายวสันต์ อินทรสุด
 ๒๕๑. นายประสงค์ วงษ์สุนทร
 ๒๕๓. นายประวีต เนียรภาค
 ๒๕๕. นายดำรงพันธ์ อสุนี ณ อยุรยา
 ๒๕๗. นายอำพัน ทิรัญโชติ
 ๒๕๙. นายดุสิต โสภิตธา
 ๒๖๑. นายพล วัชรปรีชา
 ๒๖๓. นายไพศาล จันทรวาทิต
 ๒๖๕. นายบุญเคื้อ ประเสริฐสุวรรณ
 ๒๖๗. นายสีหนาท ฤาชา

บันทึกหลักการและเหตุผล Digital Object
National Assembly Library
ประกอบร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม
พุทธศักราช . . . .

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เหตุผล

โดยที่พิจารณาเห็นว่า สภาพทางการเมืองในขณะนี้เอื้ออำนวยให้สภาผู้แทนราษฎรซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งจากราษฎรได้ปฏิบัติหน้าที่ในการตรากฎหมายและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยครบถ้วน อันเป็นวิถีทางของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบอบรัฐสภา ซึ่งเป็นหลักการมาของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกับทั้งเห็นเป็นการสมควรที่จะให้หลักประกันเกี่ยวกับสิทธิ และเสรีภาพแก่ราษฎรเพิ่มขึ้น ในการนี้ต้องแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญนี้ขึ้น

ที่บัญญัติไว้ โดยเฉพาะในกฎหมาย และจะต้องแจ้งเหตุที่ไม่ให้ประกันให้ผู้ต้องหาหรือจำเลย
ทราบ

สิทธิที่จะอุทธรณ์คดีศาลากลางไม่ให้ประกันย่อมได้รับความคุ้มครองตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย

บุคคลผู้ถูกคุมขังหรือถูกจำคุก ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมตามสมควร”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในร่างกาย

การจับกุม คุมขัง หรือตรวจค้นตัวบุคคลไม่ว่ากรณีใด ๆ จะกระทำมิได้เว้นแต่
โดยคำสั่งอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย แต่ผู้ถูกจับกุมหรือผู้ถูกตรวจค้นจะต้องได้รับ
แจ้งข้อหาหรือเหตุและรายละเอียดตามสมควรในการที่ถูกจับกุมหรือถูกตรวจค้นโดยไม่ชักช้า
และผู้ถูกคุมขังย่อมมีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความเป็นการเฉพาะตัวได้

การแจ้งข้อหาแก่บุคคลใด ๆ จะต้องมีหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นนั้นจะได้กระทำ
ความผิดตามข้อหา นั้น

ในกรณีที่มีการคุมขังตัวบุคคล ผู้ถูกคุมขังเองก็ดี พนักงานอัยการก็ดี บุคคล
อื่นใดแต่เพียงประโยชน์ของผู้ถูกคุมขังก็ดี มีสิทธิร้องต่อศาลท้องที่ซึ่งมีอำนาจพิจารณาคดีอาญา
ว่าการคุมขังเป็นการมิชอบด้วยกฎหมาย เมื่อมีคำร้องเช่นว่านี้ ให้ศาลดำเนินการไต่สวน
ฝ่ายเดียวโดยด่วน ถ้าเห็นว่าคำร้องนั้นมิมูล ศาลมีอำนาจสั่งผู้คุมขังให้นำตัวผู้ถูกคุมขังมา
ศาลโดยพลัน และถ้าผู้คุมขังแสดงให้เป็นที่พอใจของศาลไม่ได้ว่าการคุมขังเป็นการชอบ
ด้วยกฎหมาย ก็ให้ศาลสั่งปล่อยตัวผู้ถูกคุมขังไปทันที

มาตรา ๒๙ ในคดีอาญา ผู้ต้องหาหรือจำเลยมีสิทธิที่จะได้รับการสอบสวนหรือ
การพิจารณาคดีด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรม

ในกรณีที่ผู้ตั้งกล่าวหาหรือจำเลยในคดีอาญาเป็นผู้ที่ก่อไว้ไม่มีทุนทรัพย์พอที่จะจัดหา
ทนายความสำหรับตนเองได้ บุคคลดังกล่าวย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐตาม
ที่กฎหมายบัญญัติ”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙ ทวิ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

“มาตรา ๒๙ ทวิ บุคคลมีสิทธิที่จะไม่ให้ถ้อยคำเป็นปฏิปักษ์ต่อกันเองอันอาจทำให้ตนถูกฟ้องคดีอาญา

ถ้อยคำของบุคคลซึ่งเกิดจากการถูกทรมาน ชู่เซ็ญ หรือใช้กำลังบังคับหรือเกิดจากการกระทำใด ๆ ที่ทำให้ถ้อยคำนั้นเป็นไปโดยไม่สมัครใจ ไม่อาจรับฟังเป็นพยานหลักฐานได้”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐ บุคคลใดต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย หากปรากฏตามคำพิพากษาของศาลที่พิพากษาขึ้นพิจารณาใหม่ในภายหลังว่าบุคคลนั้นมิได้เป็นผู้กระทำความผิด ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับค่าทดแทนและได้รับบรรดาสิทธิที่เสียไปเพราะผลแห่งคำพิพากษาหรือคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายนั้นคืน ทั้งขึ้นตามเงื่อนไขและวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การจำกัดเสรีภาพเช่นว่านี้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อคุ้มครองประโยชน์ส่วนรวมของประชาชน หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือบังคับกันมิให้มีการผูกขาดตัดตอนในทางเศรษฐกิจ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๕ ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภาเป็นรองประธานรัฐสภา”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๕ วุฒิสภาประกอบด้วยสมาชิก ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความชำนาญในวิชาการหรือกิจการต่าง ๆ อันจะยังประโยชน์ให้เกิดแก่การปกครองแผ่นดิน มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์ ไม่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองหนึ่งพรรคการเมืองใด และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘๖ (๖) หรือ (๗)

สมาชิกวุฒิสภาให้มีจำนวนไม่เกินหนึ่งร้อยห้าสิบคน”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๖ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘๗ มาใช้บังคับแก่สมาชิกวุฒิสภาด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๘๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๑ ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มีได้ ในเขตเลือกตั้งนั้น”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๒ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ เป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

(๑) มีสัญชาติไทยตามกฎหมาย แต่บุคคลผู้ได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติต้องมีคุณสมบัติ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกด้วย และ

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ ในวันที่ ๑ มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๔ บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง

(๑) สัญชาติไทยตามกฎหมาย แต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทย และมีสัญชาติอื่นด้วยในขณะเดียวกันก็ได้สัญชาติไทยโดยการแปลงสัญชาติก็ตั้งต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอีกด้วย เว้นแต่บุคคลผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด แต่เกิดในต่างประเทศไม่ต้องมีคุณสมบัติดังกล่าว

(๒) อายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ ในวันเลือกตั้ง

(๓) เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งแต่พรรคเดียว”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๙๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๕ ในการเลือกตั้งทั่วไปพรรคการเมืองที่สมาชิกจะเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งได้ ต้องเป็นพรรคการเมืองที่ส่งสมาชิกเข้าสมัครรับเลือกตั้งทั้งหมดรวมกันไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด ที่จะมีขึ้นในการเลือกตั้งครั้งนี้”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๑๐๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๙๔ (๑) หรือ (๒)”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒๔ หากได้แก่วัดกับมาตรา ๑๖๐ และมาตรา ๑๖๑ ในระหว่างที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุหรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ จะมีการประชุมวุฒิสภามีได้”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๓๓ เมื่อสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอกตามมาตรา ๑๓๖ และลงมติเห็นชอบแล้ว ให้สภาผู้แทนราษฎรเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นต่อวุฒิสภา วุฒิสภาต้องพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่เสนอมานั้นให้เสร็จภายในสี่สิบห้าวัน แต่ถ้าร่างพระราชบัญญัตินั้นเป็นร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินต้องพิจารณาให้เสร็จภายในยี่สิบวัน ทั้งนี้ เว้นแต่สภาผู้แทนราษฎรจะได้ลงมติให้ขยายเวลาออกไปเป็นพิเศษ กำหนดวันดังกล่าวให้หมายถึงวันในสมัยประชุม และให้เริ่มนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัตินั้นมาถึงวุฒิสภา”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความใน (๙) และ (๑๐) ของมาตรา ๑๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

- “(๙) การเบ็ดเตล็ดไปรายทั่วไปตามมาตรา ๑๔๓
- (๑๐) การให้ความเห็นชอบในการประกาศใช้กฎอัยการศึกตามมาตรา ๑๖๐”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔๗ พระมหากษัตริย์ทรงตั้งนายกรัฐมนตรีคนหนึ่งและรัฐมนตรีอีกไม่เกินยี่สิบเก้าคน ประกอบเป็นคณะรัฐมนตรี มีหน้าที่บริหารราชการแผ่นดิน

นายกรัฐมนตรีต้องเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและรัฐมนตรี ไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่ง ต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

“ให้ประธานรัฐสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการตั้งนายกรัฐมนตรี”

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๔๙ ทวิ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

“มาตรา ๑๔๙ ทวิ รัฐมนตรีต้องแสดงสินทรัพย์และหนี้สินต่อประธานรัฐสภาตามรายการ วิธีการ และกำหนดเวลาที่กฎหมายบัญญัติ”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๑ คณะรัฐมนตรีที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดินต้องแถลงนโยบายต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อขอความไว้วางใจมติให้ความไว้วางใจต้องมีคะแนนเสียงมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกที่มาประชุม”

มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๕ รัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) สภาผู้แทนราษฎรลงมติไม่ไว้วางใจตามมาตรา ๑๓๗

(๒) ไม่ได้รับความไว้วางใจตามมาตรา ๑๕๑

(๓) สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุ หรือมีการยุบสภาผู้แทนราษฎร

(๔) คณะรัฐมนตรีลาออก

(๕) ความเป็นรัฐมนตรีของนายกรัฐมนตรีสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๕๕

คณะรัฐมนตรีที่พ้นจากตำแหน่ง ต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานไปจนกว่าคณะรัฐมนตรีที่ตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่”

มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๑๕๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) ขาดคุณสมบัติสำหรับผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามมาตรา ๙๔ (๑) หรือ (๒) ในกรณีที่รัฐมนตรีมิได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือตามมาตรา ๙๕ (๑) (๓) หรือ (๔) ในกรณีที่รัฐมนตรีเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๖ (๑) (๒) (๓) (๕) หรือ (๖)”

มาตรา ๒๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามและวรรคสี่ของมาตรา ๑๖๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

“กฎอัยการศึกตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง จะมีผลใช้บังคับเกินสามสิบวันได้อีกเป็นระยะเวลาเท่าใด ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา

ในระหว่างที่สภาผู้แทนราษฎรสิ้นอายุ หรือสภาผู้แทนราษฎรถูกยุบ ให้วุฒิสภากำหน้าที่รัฐสภาในการให้ความเห็นชอบตามวรรคสาม”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗๐ ศาลยุติธรรม ศาลทหาร ศาลปกครอง ศาลแรงงาน และศาลในสาขาวิชาชีพ สาขาสังคมหรือสาขาอื่น จะตั้งขึ้นได้ก็แต่โดยพระราชบัญญัติ”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘๐ การจัดการปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งกรุงเทพมหานคร ต้องเป็นไปตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย”

มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๘๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘๑ การปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งกรุงเทพมหานคร ให้มีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น”

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๒ และมาตรา ๑๘๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘๒ การปกครองท้องถิ่นทุกระดับในทุกจังหวัดรวมทั้งกรุงเทพมหานคร ให้มีสภาท้องถิ่น และหัวหน้าฝ่ายบริหารท้องถิ่นหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น มาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น และต้องมีการเลือกตั้งตามระยะเวลาที่กำหนดในกฎหมาย

มาตรา ๑๘๓ การเลือกตั้งสมาชิกของสภาท้องถิ่น ให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ

การเลือกตั้งหัวหน้าฝ่ายบริหารท้องถิ่นหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น จะใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ หรือจะให้สภาท้องถิ่นเลือกตั้งจากสมาชิกของสภาท้องถิ่นก็ได้ ทั้งนี้ ตมบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

๕”
นั้น”

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งตามมาตรา ๓๓ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการ

National Assembly Library

มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๐๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๓ ในวาระเริ่มแรกเมื่อใช้รัฐธรรมนูญนี้แล้ว นอกจากกรณีที่มีบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕๓ การดำเนินการดังต่อไปนี้ ให้กระทำในที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาด้วย

(๑) การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมและร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย

(๒) การพิจารณาพระราชกำหนดตามมาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๕๘

ทั้งนี้ โดยให้สมาชิกวุฒิสภามีสิทธิเช่นเดียวกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และคำว่าสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภาที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๓๓ มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๕๘ ให้หมายถึงรัฐสภา

มาตรา ๒๐๕ ในวาระเริ่มแรกเมื่อใช้รัฐธรรมนูญนี้แล้ว

(๑) มีให้นำบทบัญญัติมาตรา ๕๐ วรรคสอง มาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๔ (๓) มาตรา ๕๕ และมาตรา ๑๐๓ (๗) และ (๘) มาบังคับแก่การเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่ง และการสิ้นสุดแห่งสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญนี้

การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะกระทำโดยวิธีจังหวัดหรือแบ่งเขตให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีได้ในเขตเลือกตั้งนั้น

(๒) มีให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒๕ วรรคสอง และมาตรา ๑๕๔ (๑) เฉพาะที่เกี่ยวกับพรรคการเมืองมาใช้บังคับในการเสนอร่างพระราชบัญญัติและการเสนอญัตติขอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๐๕ เมื่อครบกำหนดสี่ปีนับแต่วันแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๒๐๑ แล้วให้บทบัญญัติแห่งมาตรา ๒๐๓ และมาตรา ๒๐๔ เป็นอันยกเลิก

มาตรา ๓๑ บทบัญญัติตามมาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑ ของรัฐธรรมนูญนี้ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นกาเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายหลังจากวันใช้รัฐธรรมนูญนี้ และให้สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยเป็นอันสิ้นสุดลง กับให้ดำเนินการแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๘๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ขึ้นใหม่ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีที่จะตั้งขึ้นใหม่ภายหลังจากการเลือกตั้งทั่วไปดังกล่าวจะเข้ารับหน้าที่

ให้ถือว่า การแต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภาขึ้นใหม่ตามวรรคหนึ่ง เป็นการแต่งตั้งวุฒิสภาในวาระเริ่มแรกตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๓๒ บทบัญญัติตามมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๒ ของรัฐธรรมนูญนี้ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นกาเลือกตั้งทั่วไปครั้งแรกภายหลังจากวันใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่มีให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๔๒ มาใช้บังคับแก่คณะรัฐมนตรี ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง แต่ต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานจนกว่าคณะรัฐมนตรีที่จะตั้งขึ้นใหม่ภายหลังจากการเลือกตั้งทั่วไปดังกล่าวจะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๓๓ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่ เพื่อให้การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปตามมาตรา ๑๘๑ มาตรา ๑๘๒ และมาตรา ๑๘๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งต้องไม่เกินวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๖ มิให้นำบทบัญญัติทั้งสามมาตราดังกล่าวมาใช้บังคับ

.....
.....

ที่นี้ก่อนที่จะพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ ก็มีมติของคณะรัฐมนตรี พลัดพลี กับ คณะทนายวิเศษที่ท่านเสนอให้ออกเสียงลงคะแนนลับ จะมีอะไรใหม่ ท่านจะแถลงใหม่ หรือว่าจะยกเลิกเอากันเปิดเผยเลย มีไหมครับ? คุณธรรมนุญครับ ถ้าไม่มีแถลงอะไรเป็นเอกสารก็อยู่แล้ว ที่ว่ากันไปใช่ไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกอภิปราย)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดที่จะตั้งใจ เจ้าของก็ไม่แถลงแล้ว ก็ต้องเห็นอันว่าลงคะแนนลับกันไปครับ ที่นี้ก็ขอเชิญท่านหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมเสนอร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช . . . ไว้ ๒ ฉบับ แล้วก็สภาอันตรงเกียรตินี้ก็ได้มีมติให้อามาพิจารณาในวาระเดียวกัน ก็เกิดปัญหากระผมอยากจะกราบเรียนถามท่านประธานว่า จะให้เสนอทีละฉบับ หรือเสนอต่อกันไปทั้ง ๒ ฉบับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : การเสนอนี้เห็นจะเสนอรวมกันไปได้ ส่วนจะแยกลงมตินั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ก็ควรจะแยกลงมติละครับ เพราะมันคนละฉบับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ผู้เสนอแนะว่ารวมกันไป

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : คืออยากจะกราบเรียนถามว่า ให้เสนอฉบับเดี๋ยวก่อนแล้วอภิปรายกันไป แล้วพอเสร็จแล้วก็เสนอฉบับที่ ๒ หรือจะเขาคอยังไร หรือจะเสนอเสียได้เสร็จเลย แล้วส่วนท่านประธานจะไปแถลงลงมติอย่างไรก็เรื่องของท่าน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ครับ ผมคิดว่ารวมกันไปดีกว่าครับ

หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : รวมกันหรือครับ?

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ครบุรี

หม่อมราชวงศ์ฤทธิ ปรามาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) :

เราเสนอต่อกันไปเลยหรือครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ครบุรี

หม่อมราชวงศ์ฤทธิ ปรามาศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)

: ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอเสนอ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช. . .

หลักการ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๗ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เหตุผล โดยที่มาตรา ๑๒๗ มิได้กำหนดบังคับไว้ว่า การที่วุฒิสภาจะขอให้สภาผู้แทนราษฎรขยายเวลาออกไปเป็นพิเศษ ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่ครบกำหนดนั้น จะต้องยื่นขอต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อนที่จะครบกำหนด หรือจะยื่นภายหลังจากที่ครบกำหนดแล้วก็ได้เป็นที่สับสน และไม่กระจ่างชัด ก่อให้เกิดปัญหาการตีความกันไปต่าง ๆ นานา สมควรระบุให้ชัดเจน จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม

กระผมขอกราบเรียนชี้แจงเพิ่มเติมว่า ความจริงกระผมเสนอเข้ามาด้วยความเคารพ พรรคกิจสังคมเสนอเข้ามาด้วยเหตุผลเดียวกัน คือต้องการจะให้แน่นอนเป็นที่กระจ่างชัด ไม่ให้มีเหตุการณ์ที่จะต้องถกเถียงตีความกันต่าง ๆ นานา อย่างที่แล้ว ๆ มารัฐธรรมนูญนั้นแม้จะลือร่ำลือกันว่าสิ่งที่กระจ่างชัดเข้าใจได้ทุกฝ่าย ไม่ควรจะมีความเห็นแตกต่างกัน จึงขอประทานเสนอร่างนี้เข้ามาเพื่อที่ ให้สภาอันทรงเกียรติพิจารณา

ฉะนี้ที่ ๒ ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช . . .

หลักการ แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เหตุผล โดยที่พิจารณาเห็นว่าสภาพทางการเมืองในขณะนี้เอื้ออำนวยให้สภาผู้แทนราษฎรซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้ง จากรายการได้ปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจกฎหมายและควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินโดยครบถ้วน อันเป็นวิถีทางของการ

ปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบอบรัฐสภา ซึ่งเป็นหลักการถาวรของรัฐรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกับทั้งเป็นการสมควรที่จะให้หลักการเกี่ยวกบัตติธิ และเสรีภาพแก่ราษฎรเพิ่มขึ้น ในการนี้ต้องแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตรารัฐธรรมนูญขึ้น

เรื่องนั้นกระผมขอประทานกราบเรียนท่านประธานเพิ่มเติม ซึ่งท่านประธานก็คงจะทราบดีอยู่แล้ว ความจริงรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้เกิดขึ้นด้วยความคิดเห็นและความปรารถนาของสมาชิกรัฐสภาที่อยู่ในสภาผู้แทนราษฎรทุกพรรค แล้วก่อนที่จะร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับนี้ ก็ได้มีการตั้งกรรมาธิการของสภาผู้แทนราษฎรขึ้นพิจารณา แล้วก็ได้อามาพิจารณากันในสภาจนเห็นพ้องต้องกันว่าควรแก้ไขที่ตรงไหนบ้างแล้ว จึงเสนอเป็นร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติมขึ้นมาแล้วกระผมก็ในฐานะที่เป็นผู้แทนราษฎรก็เห็นชอบด้วยในความคิดเห็นของกรรมาธิการแห่งสภาของกระผมก็ได้ลงนามไปสนับสนุนร่างนี้ด้วย แต่เฉพาะเหตุผลลัดก็ไม่มีทราบ กระผมก็มีชื่อเป็นคนแรกก็เลยได้เป็นผู้เสนอรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็เลยดังไป แล้วก็ขอประทานทำหน้าที่เสนอ ณ บัดนี้ แล้วก็อยากจะขอประทานชี้แจงเท่าที่กระผมได้สดับรับฟังความคิดเห็นจากสภาผู้แทนราษฎร และจากท่านกรรมาธิการของสภานั้น สรุปประเด็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้คือ ๑. แก้ไขมาตรา ๑๒๗ เฉพาะข้อความที่เกิดปัญหาในการตีความการพิจารณาว่าพระราชบัญญัติ อ้อ นี้กระผมได้กราบเรียนไปแล้วนี้ ไม่ใช่ฉบับนี้ของกระผมฉบับแรกของกิจสังคม ส่วนฉบับที่ ๒ นั้น สรุปความได้ว่า

ข้อ ๑ หมวดสิทธิเสรีภาพของชนชาวไทย แก้ไขถ้อยคำซึ่งยังไม่รัดกุมเช่นสิทธิการขอประกันตัว สิทธิที่จะอุทธรณ์คดี คัดค้านการไม่ให้ประกันตัว สิทธิที่จะได้รับการเยี่ยมในระหว่างถูกคุมขังหรือจำคุก เป็นต้น

ข้อ ๒ หมวด ๑ รัฐสภา แก้ไขมาตรา ๗๕ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรเป็นประธานรัฐสภา ประธานวุฒิสภาเป็นรองประธานรัฐสภา กำหนดให้จำนวนสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนไม่เกิน ๑๕๐ คน

ข้อ ๓ เรื่องเกี่ยวกับสภาผู้แทนราษฎร ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๓ ซึ่งกำหนดให้เลือกตั้งเป็นคณะตามบัญชีที่พรรคการเมืองส่งเป็น ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งได้เท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มีในเขตเลือกตั้งนั้น

ในข้อต่อไปคือข้อ ๔ คณะรัฐมนตรี ร่างนัยยกเลิกข้อความในมาตรา ๑๔๖ ลดจำนวนคณะรัฐมนตรีจาก ๙๕ คนเหลือ ๒๕ คน และกำหนดให้นายกรัฐมนตรีต้องเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและให้เพิ่มข้อความในมาตรา ๑๔๙ เป็นรัฐมนตรีต้องแสดงทรัพย์สินและหนี้สินต่อประธานรัฐสภา

ข้อสุดท้าย หมวดการปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้การปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งกรุงเทพมหานคร กำหนดให้มีสภาท้องถิ่น และหัวหน้าฝ่ายบริหารส่วนท้องถิ่น หรือคณะผู้บริหารส่วนท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น ที่พวกกระผมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้เสนอมาทั้งหมดนี้เพื่อให้แก้ไขรัฐธรรมนูญนี้ด้วยความปรารถนาความมุ่งหวังที่จะให้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขในประเทศไทยที่รักของเราและให้เป็นหลักฐานมั่นคงมีกฎเกณฑ์ซึ่งจะเป็นประกันต่อสิทธิเสรีภาพและความสงบสุขของประชาชนต่อไป เพราะฉะนั้นกระผมจึงขอประทานเสนอรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม ทั้ง ๒ ฉบับนี้ต่อสภาอันทรงเกียรตินี้เพื่อให้พิจารณาด้วยดีต่อไปขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : มีท่านผู้ใดจะอภิปรายครับ เดี่ยวครับ ทางนี้ยกมือยกกันเชิญครับ

นายสมীর สุนทรเวช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) :

ท่านประธานที่เคารพ กระผม สมীর สุนทรเวช ประชากรไทย กรุงเทพมหานคร ในฐานะผู้ร่วมเสนอกระผมอยากกราบเรียนนิดหนึ่งเท่านั้นแหละครับ เพราะว่าเมื่อท่านหัวหน้าพรรคกิจสังคมเสนอเสร็จไม่มีผู้อภิปราย กระผมก็เกิดกลัวว่าไม่อ่านหรือว่าไม่สนใจหรืออะไรก็ไม่ทราบได้ ในฐานะผู้ร่วมเสนออีกขออธิบายเพิ่มเติมนิดหนึ่งเองครับ เผื่อผู้ที่ใจหวัดกันต่อไป จะได้มีความสบายใจว่าที่ได้เสนอแก้ไขมา ๒๙ แห่งนั้นก็เป็นการคิดของสมาชิกซึ่งมาจากการเลือกตั้ง เราเห็นว่าควรจะได้ตกแต่งแก้ไขเสียอย่างนี้ จะเห็นควรหรือไม่เห็นควร

อย่างเป็นรูปธรรมจะเจรจาแก้ไขกันได้เช่นกรณีการ คายกราบเรียนว่า เมื่อเดือนที่มีข่าวออก
 ไปทั้ง ๒๘ รายการนั้นก็ยังมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์มากอยู่ เป็นทำนองว่ากระทรวงบังคับบัญ
 ษานายกรัฐมนตรีจะต้องมาจากเลือกตั้ง ก็พูดจากันเป็นทำนองว่าเข้าไปแก้รัฐธรรมนูญอย่างนี้
 ประเด็นก็มีคนมาว่ากระดานเสียไม่ได้เดินกันต่อไป ทำนองอย่างนั้น กระผมก็อธิบาย
 กลับไปว่าเรื่องพรรคอย่างนี้ที่จริงนั้นมันก็ไม่ยากเย็นอะไรนักหนา ก็ไปแก้ไขกันใน
 กรณีการได้ คือถ้าว่าเรื่องนั้นมันรุนแรงไป ซึ่งกระผมเองก็ยังคิดอยู่เหมือนกันว่า ถ้าเกิด
 เลิกตั้งมา ๓ หรือกว่าคน หากคนเป็นนายกรัฐมนตรีไม่ได้ประเดี๋ยววันเมืองนี้ก็จะหายาก ๆ
 ไม่ได้ กระผมว่ากระผมก็คิดอยู่เหมือนกันเพราะฉะนั้นถ้าใครจะไปตกแต่งแก้ไขว่านาย
 รัฐมนตรีควรจะออกมาจากสมาชิกรัฐสภาอย่างนี้ก็หมดปัญหาเพราะว่าถ้าใครอยากจะทำข้าง
 นอกก็ไม่ต้องเลือกตั้งก็แต่งตั้งเป็น วุฒิสมาชิกก็เป็น นายกรัฐมนตรีได้เรื่อง พรรคอย่างนี้ละ
 ครบคือข้อต่อตรงซึ่งน่าจะแก้ไขตกแต่งกันได้ในชั้นกรรมาธิการ มีประเด็นอีกหลายประ
 เด็นซึ่งฟังดูแล้วก็เป็นเรื่องค่อนข้างจะไปหักหาญ วุฒิสมาชิกปกติก็มีฐานะทำโน่นทำนี่ได้
 มากอยู่ตอนนั้นก็กำหนดให้มี ๑๕๐ คน กระผมก็เชื่อว่ากันนั้นก็ไม่ใช่หลักการที่จะไปตกแต่งแก้ไข
 อะไรไม่ได้เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าจะได้เอาไปนั่งอ่านกันในห้องกรรมาธิการนั่งวิเคราะห์กันดู
 คือถ้าหากว่าอันไหนมันไม่ได้จริง ๆ มันก็ไม่ผ่านออกมาจากกรรมาธิการ แล้วถ้ากรรมาธิการ
 ไม่เห็นด้วยอย่างนั้นทางสภาก็คงจะฟังเหตุผล เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าในเบื้องต้นนี้ผู้ที่มีส่วน
 ดูแลธุรกิจของฝ่ายนิติบัญญัตินั้นจะได้ช่วยกันตามข้อเสนอแก้ไขนี้ได้รับการผ่านวาระแรกไป
 เสียก่อน แล้วก็ไปว่ากันในวาระพิจารณากันในชั้นกรรมาธิการ กระผมอยากกราบเรียนแต่
 เพียงว่า ถ้าหากว่าไม่สนใจเสียเลยอย่างที่เขาใจจะกันว่า ไปตกลงกันไว้ว่าจะไม่ออกเสียงกัน
 คิกแล้ว กระผมก็ค่อนข้างจะเสียใจครับ เพราะถ้าหากว่าไม่ออกเสียงเลยคราวนี้ก็คงผ่าน
 ไม่ได้อีก แต่ว่าถ้าเมื่อออกเสียงช่วยกันให้เขาเข้าไปพิจารณาอีก อันไหนดีก็เอาไว้ใช้
 เปลี่ยนแปลง อันไหนไม่ดีก็เปลี่ยนไม่ได้ กระผมว่าอย่างนี้พบกันครั้งทางก็ควรจะตกลง
 ให้ดีขึ้นได้ แม้จะไม่ได้ดี ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ อย่างสมาชิกฝ่ายที่มาจากเลือกตั้งว่าจะได้มาสัก
 ๒๐ - ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ให้มีการแก้ไขกันได้บ้าง กระผมว่าน่าจะเป็นประโยชน์มากกว่าเสีย
 ประโยชน์ เพราะฉะนั้นก็เมื่อไม่มีผู้กักรายไปในรายละเอียด กระผมก็ขออภิปรายในแง่

ขอแรงว่าถ้าตั้งใจจะช่วยกันทำให้ประชาธิปไตยมันดีขึ้นอีกนิดหนึ่ง สมาชิกที่มาจากฝ่าย
เลือกตั้งก็เสนอความเห็นอย่างที่ได้เสนอมา ๑๙ จุดนั้นแหละครับ ขอขอบคุณครับ

พลเอก เจริญ ดิษฐบรรจง สมาชิกวุฒิสภา : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ
กระผม พลเอก เจริญ ดิษฐบรรจง สมาชิกวุฒิสภา กระผมใคร่ขอเวลาเพียงเล็กน้อยเพื่อ
แสดงความคิดเห็นหลักการของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติมทั้ง
๒ ฉบับรวม ๆ กันไป ตามที่ท่านประธานได้กรุณาอนุญาตไว้

สำหรับหลักการของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับแรกนั้น เกี่ยวกับการแก้ไข
มาตรา ๑๒๗ โดยกำหนดระยะเวลาให้วุฒิสภาคงต้องขออนุญาตต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อน
ที่กำหนดระยะเวลาจะเสร็จสิ้น ซึ่งกระผมเห็นว่าเรื่องนี้รัฐสภาแห่งนี้ได้ตีความไปแล้ว และ
ก็เป็นที่ยึดมั่นว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในครั้งก่อนนั้นก็ยังไม่เกิดขึ้นอีก เพราะว่าสำนักงาน
เลขาธิการรัฐสภาได้ปรับปรุงวิธีดำเนินงานในการตรวจสอบเอกสารอย่างรัดกุม อนึ่ง
กระผมใคร่ขอทราบเรียนว่าการตีความในครั้งนั้นได้ยังประโยชน์ให้แก่ราชการแผ่นดินเป็น
อันมาก เพราะว่าทำให้กฎหมายพระราชบัญญัติข้าราชการอัยการซึ่งผ่านจากสภาไปแล้วนั้น
เป็นพระราชบัญญัติที่เรียบร้อยและไม่ก่อปัญหาเกิดขึ้นภายหลังอีก ฉะนั้นกระผมจึงเห็น
ว่าไม่สมควรจะแก้ไข

สำหรับหลักการในร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ ได้กำหนดกว้าง
ขวางมากกว่าคือให้แก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยซึ่งจะเบ็ดเตล็ดให้
สามารถแก้ไขได้ทุกมาตราจะเพิ่มมาตรา ทวิ มาตรา ตริ มาตรา โท อีกเท่าใดก็ได้ จะยกเลิก
เรื่องใดหรือหมวดใดไปเสียทั้งหมดก็ย่อมทำได้ หลักการอย่างนี้กระผมคิดว่าเป็นหลักการที่
กว้างขวางเกินขอบเขตแล้วก็เป็นที่น่าอับอายอยู่มาก เพราะว่าอาจจะทำให้มีการเปลี่ยนแปลง
รัฐธรรมนูญเสียทั้งฉบับหรือแก้ไขระบอบรัฐสภาเป็นอย่างใดก็ได้ กระผมใคร่ขอทราบ
เรียนท่านสมาชิกผู้มีเกียรติในสภาแห่งนี้ได้ค่านิ่งไว้ หลักการอย่างนี้มีค่าเท่ากับจะต้องเขียน
รัฐธรรมนูญกันใหม่ทั้งฉบับเป็นการเปลี่ยนแปลงสถาปนาการปกครองบ้านเมืองโดยสิ้นเชิง
หลักการอย่างนี้ ท่านผู้มีเกียรติจะรับไว้ได้หรือกฎหมายสำคัญอย่างนี้การแก้ไขก็คงจะได้
กำหนดไว้โดยแน่นอนว่าจะแก้ไขที่ใด มีใช้เขียนหลักการไว้ซึ่งสามารถจะแก้ไขได้ทุก

มาตรา จริงอยู่แม้หลักการนี้จะได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการวิสามัญ และได้ผ่านสภาผู้แทนราษฎรมาแล้วก็จริง แต่การกำหนดหลักการอย่างนี้ได้แสดงเจตนาสำคัญว่าประสงค์จะแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันทั้งฉบับ ในรายละเอียดที่ได้แก้ไขประมาณ ๓๐ จุด หรือ ๓๐ เรื่องนั้นก็คือ เคารยละเอียดของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๑๗ มาเขียนไว้ทั้งหมด ได้แก่ หรือโครงสร้างรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันทั้งไปทั้งหมด

ท่านประธานครับ รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ได้สร้างขึ้นด้วยจุดประสงค์ที่จะให้บ้านเมืองของเรามีความเป็นประชาธิปไตยในแนวทางที่ถูกต้อง ในขณะที่เดียวกันก็ทำให้เกิดความมั่นคงทางการเมืองซึ่งเป็นความมั่นคงอย่างสำคัญยิ่ง ทั้งนี้โดยเอาบทเรียนจากความบกพร่องของรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ มาศึกษาและกำหนดบทบัญญัติป้องกัน หรือแก้ไขความบกพร่องนั้นเสีย รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้พิสูจน์คุณค่าของตัวเองให้เป็นที่ยอมรับอยู่แล้วในขณะนี้ เสถียรภาพทางการเมืองของประเทศชาติของเราได้มีอยู่และได้ก้าวหน้าไปสู่ระบอบประชาธิปไตยที่สมบูรณ์เอยโดยลำดับอย่างช้า ๆ แต่มั่นคง กระผมคิดว่าเรากำลังจะมีพรรคการเมืองที่ประชาชนพลจะฝากอนาคตของบ้านเมืองได้ เกิดขึ้นแล้ว และขณะนี้ในสถานแห่งนี้กำลังพิจารณาที่จะรื้อหลักการของรัฐธรรมนูญที่ใช้อยู่นอกเสียเช่นนี้จะเป็นการสมควรหรือไม่ เพราะว่าท่านเอารัฐธรรมนูญซึ่งได้เคยสร้างความล้มเหลวให้แก่บ้านเมืองมาแล้วมาใช้แทน กระผมใคร่ขอให้ท่านผู้มิเกียติได้ติดตามทวนถึงสภาพบ้านเมือง ในขณะที่ใช้รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๑๗ เมื่อปี ๒๕๑๘ ถึง ๒๕๑๙ ดู ซึ่งเป็นระยะเวลา ๑ ปีเศษ หรือประมาณ ๔ ร้อยวัน ว่าบ้านเมืองเรในขณะนั้นเป็นอย่างไรบ้างในห้วงระยะเวลา ๔ ร้อยวันนั้น มีอะไรเกิดขึ้นบ้าง มีวันใดบ้างที่ไม่มีควมวุ่นวายเกิดขึ้นในบ้านเมือง ท่านคงจะจำได้ว่าแม้แต่หน้าทำเนียบรัฐบาลก็มีคนไปสร้างหมู่บ้านสลัม นครประเวฬวกันเป็นเวลาถึงหลายเดือน ทำความสกปรก และทะเลาะ ขยายหน้าเขาไปทั่วโลก โดยรัฐบาลไม่มีปัญหาที่จะแก้ไขได้บ้าง มีสมัยใดบ้างครึที่รัฐบาลมีความอ่อนแอถึงกับจำเป็นต้องปล่อยตัวคนผิดกฎหมายซ้ำแล้วซ้ำอีก จนเจ้าหน้าที่ผู้รักษากฎหมายทนไม่ไหว ที่บุกกรุกเข้าไปทำลายบ้านของท่านนายกรัฐมนตรึ กระผมจำได้ว่าในระยะ

เวลานั้นไม่มีสำเนาที่ใดเลยที่วางอยู่บนตัวความเรียกหรือยก เจ้าหน้าที่จะตั้งเตรียมวิธีผลการม็อบที่สัปดาห์ เพราะการประท้วง ชุมนมม็อบจะเริ่มตั้งแต่วันพุธ แต่ก็จะยึดถือออกไปจนถึงวันอังคาร หรือวันพุธในสัปดาห์ต่อไป เพราะฉะนั้นเจ้าหน้าที่ที่จะต้องคุยเตรียมพร้อมอยู่ที่รักษาสถานที่กันอยู่ตลอดเวลา ความเจริญของบ้านเมืองทางเศรษฐกิจก็มัน้อยมาก หรือเกือบจะไม่มีเลย เพราะว่ารัฐบาลไม่สามารถทำอะไรได้ อันนี้ก็คือผลิตผลของกติกากองปราบปรามบ้านเมืองซึ่งอยู่ในสมัยนั้น จนในที่สุดท่านนายกรัฐมนตรีก็ต้องบอกศาลาลาโรง แล้วก็ต้องยุบสภา กระผมคิดว่าท่านผู้มีเกียรติในสภานี้คงไม่ต้องการให้สภาพการณ์อย่างนั้นเกิดขึ้นอีกเป็นแน่ จุดอ่อนของรัฐธรรมนูญฉบับนั้นคืออยู่ที่ไหน จุดอ่อนของ รัฐธรรมนูญฉบับนั้น มีอยู่ในหลักการ ที่ว่าให้ อำนาจแก่ สภาผู้แทนราษฎรอย่างมาก สภาผู้แทนราษฎรควบคุมฝ่ายบริหารจนไม่สามารถระดิดักตัวได้ ฝ่ายนิติบัญญัติเป็นคนเข้าไปบงการทุกอย่าง กล่าวคือ สภาผู้แทนราษฎรเป็นใหญ่ในบ้านเมืองนี้ เวียงใดที่สมาชิกทำในสภาไม่สำเร็จ ก็จะไปดึงเอาฝูงชนของตนเข้ามาแสดงปฏิกิริยาประท้วงหรือเรียกร้องนอกสภา แล้วก็เอาเรื่องนั้นเข้ามาอภิปรายในสภา เพื่อบีบบังคับให้รัฐบาลต้องดำเนินการตามที่ตนประสงค์ เรื่องเป็นอย่างนี้ครับ เพราะฉะนั้นบ้านเมืองในขณะนั้นจึงมีความวุ่นวายอยู่มาก และท่านคงจะจำได้ว่าในขณะนั้นแนวร่วมของพรรคเดือนที่เรียกตัวเองว่าพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยนั้น ก็ได้ฉวยโอกาสดำเนินการทางกามเมืองอย่างเต็มที่ โดยฉวยโอกาสจากความอ่อนแอของรัฐบาล ซึ่งเกิดจากกติกากองปราบปรามฉบับนั้น โดยเฉพาะในหลักการ กระผมคิดว่าผลการเรียนเพียงเท่านี้ และกระผมเห็นว่าสภานี้ไม่สมควรจะรับหลักการของร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ขอคุณครับ

นายประยูร สุรนินวงศ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลาย กระผม ประยูร สุรนินวงศ์ จากอุดรธานีสังกัดพรรคชาติประชาธิปไตย ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่เสนอเข้ามาในรัฐสภาในวันนี้ มี ๒ ฉบับด้วยกัน ฉบับแรกเป็นของพรรคกิจสังคม เนื้อหาสาระสำคัญของหลักการนั้นมีการแก้ถ้อยคำของมาตรา ๑๒๗ คือในการที่จะตรากฎหมายนั้นตามมาตรา ๑๒๖ ต้องให้สภาผู้แทนราษฎรเป็นคนพิจารณากฎหมาย แล้วก็นำ

เสนอต่อวุฒิสภา กฎหมายค่าธรรมเนียมให้เวลาแก่วุฒิสภา ๖๐ วัน กฎหมายเกี่ยวกับการเงินให้เวลาแก่วุฒิสภา ๓๐ วัน แต่ถ้าหากต้องการจะต่อออกไปนั้นต้องขออนุญาต ในร่างมาตรา ๑๒๗ ร่างเดิมนั้นไม่ได้กำหนดว่าจะต้องขออนุญาตจากสภาผู้แทนฯ เมื่อใด นี่ก็คือช่องว่าง เพราะฉะนั้นเมื่อกเกิน ๖๐ วันไปแล้วก็ขอก็ได้ ครีโอลือยังไม่ถึง ๖๐ วันขอก็ได้ จุดนี้คือจุดอ่อนของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๒๗ ถ้ากฎหมายที่วุฒิสภาพิจารณาไม่เสร็จภายใน ๖๐ วันก็หมดไม่พิจารณา เก็บเอาไว้อีก ๓ เดือนค่อยมาขออนุญาตจากสภาผู้แทนฯ ว่าควรทำเช่นเดียวตามกฎหมายฉบับอื่น หรืออีกกฎหมายที่สภาผู้แทนราษฎรต้องการให้วุฒิสภาชี้แจงออกมา ท่านเก็บเอาไว้เฉย ๆ นั้นมันจะเกิดการเสียหายแก่การบริหารประเทศ ท่านเห็นด้วยก็ต้องกลับมาภายใน ๖๐ วัน ท่านไม่เห็นด้วยก็ตัดบทปฏิเสธลงมาให้สภาผู้พิจารณาใหม่ แต่ถ้าท่านเก็บไปตลอดไว้เว้นไขของการขอยืดเวลานั้นไม่ได้กำหนดเอาไว้ กฎหมายฉบับนี้จึงแก้งไปประโยคเดียวว่า จะต้องขออนุญาตก่อนที่จะหมดเวลา กระผมเห็นว่าหลักการนี้ชัดเจนดีควรจะรับ ที่ไม่รับนั้นไม่มีเหตุผลอันอะไรอีกเลย ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณากฎหมายของบ้านเมือง เพราะฉะนั้นหลักการมีอยู่ตรงนี้ท่านเองว่า ท่านจะต้องขออนุญาตก่อนเมื่อพิจารณาไปแล้วก่อน ๖๐ วันนั้นเมื่อเห็นว่ามันจะไม่เสร็จต้องขออนุญาต ไม่ได้หมายความว่าพิจารณา ๖๐ วันแล้วไม่เสร็จ ก็ต่อไปได้อีก ๕๐ วัน หรือ ๑๐๐ วัน แล้วค่อยมาขออนุญาตความสิ้นสุดของกฎหมายไม่มี เพราะฉะนั้นจะเกิดปัญหายุ่งยากในการบริหารราชการแผ่นดินไม่ว่าคนใดจะขึ้นมาเป็นรัฐบาลก็ตาม ถ้าเจอปัญหาอย่างนี้เข้า จะต้องมีปัญหาอย่างแน่นอน ก็แปลว่าในการร่างรัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๓๑ ในมาตรานี้ยังมีช่องโหว่ เพราะฉะนั้นกระผมจึงสนับสนุนให้รับหลักการในฉบับแรก

สำหรับฉบับที่ ๒ กระผมขอกราบเรียนท่านประธานว่า สำหรับโครงสร้างหรือโครงสร้างสตรีคเจอร์ (Structure) ของรัฐธรรมนูญที่เราพูดกันนั้น ได้มีท่านผู้มีเกียรติขอประธานโททท์เอี้ยนนาม คือ ท่านเสนาธิการทหาร พลเอก เจริญ ดิมฐาวรจง ได้กล่าวไว้ว่าร่างที่เสนอใหม่นี้เป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของรัฐธรรมนูญ กระผมขอกราบเรียนให้ชัดเจนเสียก่อน ก่อนที่เราจะลงเสียงอภิปรายกันต่อไปนี้ คำว่า “โครงสร้าง” หมายถึงอะไร

อย่างเป็นบ้านหลังหนึ่งจะมีห้องนอนกี่ห้อง จะมีห้องน้ำกี่ห้อง จะมีห้องส้วมกี่ห้อง จะมีห้อง
 รับประทานอาหารกี่ห้อง จะมีอะไรในนั้นเรียกว่า โครงสร้างการที่จะไปตัดแปลงเอาห้องนั้นมา
 เป็นห้องนอนนั้น เรียกว่า ตัดแปลงเปลี่ยนแปลงโครงสร้าง แปลงของบ้านเป็นอย่างนี้ ต้อง
 ใช้อายุตรงนี้ ห้องนอนอยู่ตรงนี้ รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๖๑ รัฐธรรมนูญ ๑๓ ฉบับที่
 ผ่านมาแล้วทั้งหมดมี โครงสร้างแบบเดียวกัน แต่ส่วนต่อเติมห้องน้ำอาจจะขยักกว้างอาจ
 จะใช้วัสดุที่ผิดแผกแตกต่างกันออกไป เพราะฉะนั้นโครงสร้างของรัฐธรรมนูญไม่ได้ผิด
 ผิดแตกต่างกันเลย แม้แต่รัฐธรรมนูญปีที่ตกไปแล้วนั้นท่านเห็นว่าการพิจารณาเฉพาะ
 การเลือกตั้งผู้แทนราษฎร กระบวนการหรือวิธีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรนั้นเป็นเรื่องเล็ก
 หรือ ไม่ใช่ นั่นแหละคือตัวปัญหาความมั่นคงของประเทศ การเลือกตั้งผู้แทนราษฎร
 ด้วยระบบอย่างนี้ด้วยวิธีการอย่างนี้จะนำมาซึ่งเสถียรภาพของรัฐบาล เสถียรภาพของรัฐ-
 บาลนั้นก็คือ ความมั่นคงของประเทศ ถ้ารัฐบาลไม่มีเสถียรภาพ ความมั่นคงของประเทศ
 ก็จะไม่ มี รัฐบาลเปลี่ยนอยู่เรื่อยไปอย่างนั้นอย่างนี้ ความมั่นคงของประเทศไม่มี ทำ
 อย่างไม่เสถียรภาพของรัฐบาลจึงจะมั่นคง ก็ตัวที่จะไปตั้งรัฐบาลคือผู้แทนราษฎรและวุฒิ
 สมัชชาก็จะต้องถูกเลือกมาโดยวิธีการอย่างไร แต่รัฐบาลได้ใช้สนามนี้โทรทัศน์ของประชาชน
 ใช้สถานีกรมประชาสัมพันธ์ออกอากาศว่าเรื่องที่พิจารณากันนั้นเป็นเรื่องเล็กนั้น รัฐบาล
 บิดเบือนความจริงโดยสิ้นเชิง และก็ได้ออกว่าร่างที่เสนอกมาในวันนั้นไม่ใช่ร่างของรัฐบาล
 ท่านประธานที่เคารพ เป็ดดูซิในระเบียบวาระการประชุมร่างพระราชบัญญัตินั้น เสนอ
 โดยคณะรัฐมนตรี ถ้าเกิดมีรัฐมนตรีคนใดคนหนึ่งเสนอว่ามาเอาไปผ่าน คร.ม. คร.ม.
 รับหลักการและเอาเข้ามาสู่สภา เกิดสภาไม่รับร่างรัฐบาลชุดนั้นก็บอกไม่ใช่ ของรัฐมนตรี
 นาย ก. นั่นนะ ไม่ใช่ของรัฐบาล อย่างนี้เป็น การบิดพลิ้วต่อประชาชน ถ้าท่านอยากรจะอยู่
 เป็นรัฐบาลต่อไป ประกาศมากรับ เหตุผลอย่างคั้นพร้อมที่จะให้บริหารประเทศต่อไป แต่
 การที่พูดว่าร่างนั้นไม่ใช่ของรัฐบาล สำระสำคัญนั้นไม่ใช่นโยบายสำคัญของประเทศ ท่าน
 จะเอาอะไรเป็นเรื่องสำคัญของประเทศที่ยิ่งใหญ่กว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญไม่มี โครงร่างฉบับ
 ที่เสนอในวันนั้น กระผมขอกราบเรียนให้ท่านฟังว่า รัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๑ นั้นเป็นรัฐธรรมนูญ
 ที่สร้างขึ้นมาเพื่อความ เป็นประชาธิปไตยของประเทศไทย ปี ๒๕๖๑ นั้นรัฐธรรมนูญ
 ของประเทศไทย ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นเวลา ๙๒ ปี ความก้าวหน้า

การพัฒนาประชาธิปไตยก็ยังย่ำแย่อยู่ พวกนักเรียนที่ไปศึกษาต่อต่างประเทศ พวกนักเรียนที่ได้รับทุนของรัฐบาลไปดูแลการพัฒนาประชาธิปไตยมาจากต่างประเทศได้นำเอาความรู้ความสามารถเหล่านั้นมาแจ้งรัฐชวรมณูญโดยมีท่านผู้หนึ่ง กระทบขอประทานโทษที่คิดจะเอ๋ยนามท่าน คีต ท่านหม่อมมรวางศ์ คีตกฤทธิ์ ปราวโมช เป็นประธานในการร่างรัฐชวรมณูญที่ ๒๕๑๗ ท่านเหล่านั้นเป็นคนที่มีความรู้ดี มีสติปัญญาเป็นอย่างดี เหตุการณ์อื่น ๆ ในการบริหารประเทศ เช่นมีการเดินขบวนหน้าทำเนียบอะไรต่ออะไรนั้น ท่านอย่าได้คิดว่าเหตุการณ์นั้นคือเหตุการณ์ที่ก่อความยุ่งยากขึ้นในประเทศ ประเทศอื่นการเดินขบวนนั้นจะมีอยู่ทุกวัน การเดินขบวนนั้นคิดอะไร ก็การแสดงออกซึ่งประชาธิปไตย การเรียกร้องตั้งสิทธิของประชาชนไม่ใช่ความยุ่งยาก บุคคลที่เผลอผ่านเข้าไปในทางเผด็จการท่านนั้นถึงเห็นว่าคุณยุ่งยาก เหล่านี้คิด ความยุ่งยาก ของแผ่นดิน แท้ที่จริงแล้วบุคคลทุกหมู่เหล่าแม้แต่รัฐวิสาหกิจเขาไม่มีเงินเดือนขึ้น เงินเดือนเขาไม่พอ รัฐบาลทำไม่เข้าป็นัก ปลดปล่อยเขาเดินขบวนออกมาเสียก่อน แล้วค่อย ๆ แก้ทีหลัง เขาเดินนั้นคือการมาบอกท่าน ท่านมองข้ามจุดนั้นไป ในประเทศอังกฤษซึ่งเป็นแม่บทของประชาธิปไตยเขาเดินขบวนกันอยู่ทุกวัน เดิน ๒ คนก็มี เดินเป็นหมื่นคนก็มี เพราะฉะนั้นกระทบกรรมาเรียนท่านว่า ไม่ใช่ของแปลกสำหรับประชาธิปไตย เว้นเสียแต่ท่านไม่เข้าใจประชาธิปไตยเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นรัฐชวรมณูญ ปี ๒๕๑๗ ซึ่งมีบางส่วนของตอนซึ่งร่างรัฐชวรมณูญฉบับนี้ได้หยิบยกขึ้นมาขึ้นเป็นส่วนเดียวก็ถึง แต่ตามความเห็นของกรมในร่างรัฐชวรมณูญที่เสนอขึ้นมาใหม่นี้ กระทบขอจะชี้แจงให้ท่านทราบเป็นจุด ๆ หมวดอื่น ๆ โดยไม่ต้องไปแตะต้องมันมีอยู่ ๒ หมวดเท่านั้น คือ หมวดการเป็นผู้บริหารแผ่นดินก็คือ คณะรัฐมนตรีกับหมวดของการนิติบัญญัติก็คือ หมวดของผู้แทนราษฎร อำนาจอันนี้ท่านนี้จะมาแก้ไขใหญ่ในประชาธิปไตยที่จะแก้ไขใหญ่ในแผ่นดิน ประการแรก จุดแรกที่เขาจะแก้กันนั้นคือจุดนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีมีคะแนนเสนอว่าถ้าเป็นคองงั้นแล้วนั้นมันเป็นในระบอบนี้เลือกผู้แทนขึ้นมาผู้แทนมาตั้งนายกรัฐมนตรี ผู้แทนก็มีสิทธิ์ที่จะล้มรัฐมนตรีได้ มีบางคนที่เสนอกฎหมายว่านายกรัฐมนตรีเลือกทั่วประเทศเลย ใครต้องการสมัครนายกรัฐมนตรีออกมาแล้วนายกรัฐมนตรีคนนั้นแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นมาเอง ก็มี อย่างนั้นก็เป็นการประชาธิปไตย

ถ้าเขาผิดแยกแตกต่างจากของเราไป จะไปพูดว่าคงเขาแล้ว จะไปพูดว่าคงเขาไม่ดี หรือจะพูดว่าของเขาไม่ใช่ประชาชนก็ได้นั้นไม่เป็นการสมควร ไม่เป็นการถูกต้อง เหมือนกับศาสนา เราเป็นคนนับถือศาสนาพุทธ ไม่ได้หมายความว่าคนนับถือศาสนาอิสลาม ศาสนาคริสต์เขาจะเลวไม่ใช่เราไม่นับถือศาสนาพุทธเรามีหลักการในการปฏิบัติตนอย่างนี้ แต่เราจะไปตำหนิที่อื่นของเขานั้นไม่ได้ ของดีก็ดี ของถูกต้อง ของไม่ถูกต้อง ในหลักของประชาธิปไตยโดยคำว่า “ถูก” หรือ “ผิด” นี้ไม่มี มีแต่ว่าใครส่วนมากกว่าอย่างไรกับส่วนน้อยว่าอย่างไร ทั้งที่เป็นของผิด ถ้าส่วนมากกว่าอย่างนั้นก็เป็นของที่ใช้ได้สำหรับประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นจะไม่มีคำว่า “ผิด” หรือ “ถูก” ไม่มีคำว่า “ไรท์ ออร์ วรอก (Right or Wrong)” ของประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นในตอนนั้นมาถึงตอนนี้ เรียงกันไปไม่อิงว่านายกรัฐมนตรีจะต้องมาจากการเลือกตั้งทั่วประเทศ เอาอย่างนี้ก็แล้วกัน ให้นายกรัฐมนตรีได้ไปประสบปัญหาด้วยตนเองให้ไปสมัครผู้แทนราษฎรได้รับปัญหา ยกตัวอย่าง ๒ ท่านที่นั่งอยู่ในที่นี้ ท่านแรกก็คือ ขบวนการ พลเอก เกอริงศักดิ์ ชมะนันทน์ ซึ่งเป็นหัวหน้าพรรคชาติประชาธิปไตย แต่ก่อนท่านเป็นนายกรัฐมนตรีท่านไม่ได้ลงเลือกตั้ง ท่านไปลงเลือกตั้งท่านทราบแล้วว่าการพบปัญหาของประชาชนอย่างแท้จริงนั้น จิตการสมัครรับเลือกตั้งท่านเคยเอ่ยในหนังสือพิมพ์ว่าไม่มีงานอะไรยากกว่าการสมัครผู้แทนราษฎร เป็นนายกรัฐมนตรีก็ไม่ยากเท่า บุคคลอีกคนหนึ่งกระผมจะขอเอ่ยนามอีกครั้งหนึ่งก็คือ ขบวนการหม่อมราชวงศ์ถนัดถนี ปราโมช เขาจะตั้งท่านเป็นนายกรัฐมนตรีโดยไม่ผ่านการเลือกตั้งนี้ท่านไม่เอา ท่านเอา ใครก็ตามออกมาจะเป็นนายกรัฐมนตรีของประเทศไทย ซึ่งกระผมรู้พยายามเดินหมากวางฐานอย่างนั้นอย่างนั้นจะเป็นนายกรัฐมนตรี ท่านพร้อมที่จะมาเผชิญกับปัญหาของประชาชน พร้อมที่จะพบกับปัญหาของแผ่นดินอย่างแท้จริงไหม ลงสมัครผู้แทนชีวิตับ ในที่ พท. ๒๕๒๖ แล้วออกมาเป็นนายกรัฐมนตรีให้สมใจ เพราะฉะนั้นอีกอันหนึ่งคือ องค์ประกอบของคณะรัฐบาล ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้มีรัฐมนตรี ๑๕ คนอย่างมาก แต่ที่ตัดลงไปนั้น ไม่ใช่ไม่มีรัฐมนตรีนะครับ ให้มีโครงสร้างมันอย่างเดิม แต่ว่าให้ลดจำนวนลง เอา ๒๕ คนก็พอ ๓๐ ทั้งนายกรัฐมนตรี ประเทศอังกฤษเขามีรัฐมนตรี ๒๕ ประเทศใหญ่กว่า บางประเทศเล็ก ๆ เขามี ๑๕ คนเท่านั้นครับ นลคนนั้นเป็นเลขา ๆ เท่านั้น ไม่ได้มีรัฐมนตรีมากมาย คนที่จะตัดสินใจได้ไม่ควรจะโง่โง่ ไม่ควรจะมีมาก เพื่อความ

คลังตัวของคนบริหารราชการแผ่นดิน เมื่อคิดกันอย่างนี้เราเลือกรับสมาชิกในสภาผู้แทนราษฎร จึงตัดสินใจเอา ๓๕ คน มีนาย ก. ข. มีคณะรัฐบาลสองทีม กล้าไปดึงวุฒิสมาชิกวุฒิสมาชิกในรัฐธรรมนูฉบับเดิมนั้นเศษสามส่วนสี่ มี ๗๕ เปอร์เซนต์ของจำนวนผู้แทนราษฎร ก็จะมีอยู่ ๒๓๕ คน แต่มีผู้เสนอให้เท่ากับครึ่งหนึ่งของผู้แทนราษฎรก็มี มีผู้เสนอให้เท่ากับสามส่วนสี่ก็มี แต่ในที่สุดได้เถียงกันไปว่าให้มี ๑๕๐ คน จำนวนเรื่องวุฒิสมาชิกเรื่องจำนวน หลายท่านอาจจะขอแปรญัติเป็น ๕๐ เปอร์เซนต์ก็ได้ เรื่องจำนวนนี้ไม่สำคัญเท่าไร แต่ตรงสำคัญที่สุดก็คือ อำนาจของวุฒิสมาชิก ตรงนี้ก็คือ การที่จะให้ประชาธิปไตยพัฒนาไปได้หรือไม่ อำนาจของวุฒิสมาชิก กระทบได้ทำกรวิเคราะห้มากในเรื่องนี้ กระทบได้ทำกรวิเคราะห้มากของประเทศไทยว่า ในขณะที่ทำรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ทำไม่ผู้แทนราษฎรนี้ถึงอยู่ได้เกือบครบ ๔ ปี เค้าง่าย ๆ ยังไม่กล้ารับประกันว่าจะอยู่ครบ ๔ ปี ทำไม่ถึงเกือบครบ ๔ ปี ทำไม่ถึงอยู่กันได้ ในรัฐธรรมนูญนั้นประชาธิปไตยนั้นได้แบ่งอำนาจให้ประชาชนทุกคนในประเทศ พวกคนนี้ไปเป็นทหาร จะไม่ให้อำนาจเท่าที่ไม่ได้ พวกคนนี้ไปเป็นข้าราชการ จะไม่ให้อำนาจเขาก็ไม่ได้ ในส่วนหนึ่งเขาเป็นประชาชนของประเทศไทย คนที่เป็นประชาชนไม่มีอาชีพเป็นข้าราชการเท่านั้นถึงจะเป็นประชาชนนั้นไม่ได้ เมื่อวิเคราะห์ดูตรงนี้รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันนี้ ได้ให้อำนาจวุฒิสมาชิกร่วมประชุมกับผู้แทนราษฎรถึง ๑๔ หัวเรื่อง ถึง ๑๔ ข้อ แต่ในหัวข้อต่าง ๆ นั้น รัฐธรรมนูญร่างฉบับใหม่นี้ได้ตัดอำนาจของวุฒิสมาชิกลงไปถึง ๔๐ เปอร์เซนต์ กระทบขอกราบเรียนด้วยความเห็นส่วนตัวว่า ในความคิดของกรรมนั้นยังไม่เห็นด้วย มันมีอยู่ ๓ จุดเท่านั้นที่กรรมจะชด กระทบจะขออำนาจนี้กลับไปให้วุฒิสมาชิก กับขออำนาจส่วนหนึ่งมาเป็นของผู้แทนราษฎร ถ้าเราจัดสรรอำนาจกันได้ตรงนี้ ประชากรก็โดยจะดีขึ้น ประชาธิปไตยจะค่อย ๆ พัฒนาขึ้นครบ ๕ ปีแล้ว อำนาจที่แบ่งให้วุฒิสมาชิกไปนั้นจะขอกลับมาทั้งหมดอะไรคืออำนาจที่จะขอจัดสรรไปทางไหน การพิจารณากฎหมายของประมาณเป็นกฎหมายสำคัญสูงสุดของประเทศที่รัฐบาลจะกระทำกรบริหารประเทศตามนโยบายของเขาที่แถลงไว้ได้ ต้องมีงบประมาณ จุดนี้ขอให้วุฒิสมาชิกมีส่วนร่วมในการลงคะแนนในการออกเสียงที่จะรับรองหรือไม่รับรองงบประมาณ เพราะจะทำให้เสถียรภาพของรัฐบาลมั่นคง อีกอย่าง

หนึ่งพระราชกำหนดต่าง ๆ เหล่านั้นซึ่งเคยมีประชุมร่วมระหว่างสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับวุฒิสมาชิก อันนี้ก็ควรจะให้ แต่ที่กระผมจะขอกลับคืนมาเป็นของประชาชนของ ผู้แทนราษฎรโดยเด็ดขาดนั้นคืออะไร ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๗ ถ้าหากว่าผู้แทน ราษฎรไม่เห็นด้วยกับการบริหารงานของคณะรัฐบาล สามารถเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจ ากอย่างเดี๋ยวนั้น การลงมติไม่ไว้วางใจคณะรัฐบาล วุฒิสมาชิกมอบกลับคืนมาให้สภา ผู้แทนราษฎรเสีย เพราะสภาผู้แทนราษฎรเป็นคนแต่งตั้ง การแต่งตั้งขอให้เป็นการของ ผู้แทนราษฎร การลงมติไม่ไว้วางใจขอให้เป็นการของสภาผู้แทนราษฎร จุดนี้เท่านั้น ส่วนการควบคุมการบริหารอื่น ๆ นั้นเราพร้อมกันได้ กระผมเคารพทุกท่าน ถึงแม้ท่านจะ ได้รับการแต่งตั้งมา แต่คนที่เขาจะแต่งตั้งท่านได้ ไม่ใช่อยู่ ๆ เขาก็เอาชื่อท่านขึ้นมา เปิดสมุด โทรศัพทู้ที่ดูก็เลยขึ้นมา ไม่ใช่ แต่ที่ท่านที่เข้ามาใน กระผมยอมรับในความสามารถ แม้ จะเป็นคนหนุ่มมีความสามารถมีประสบการณ์มากมาย บางครั้งกระผมต้องไปเรียนถามท่าน เหล่านี้ อย่างท่านคุณหลวง ขอประทานโทษที่เอ่ยนาม อรรถไพศาลสรุติ ท่านผู้นี้มี ความรู้เรื่องกฎหมาย รอบรู้มาก ผู้แทนราษฎรที่ลอบบางก็ต้องไปถามท่าน กว่าที่เขาจะ ไปโค้งท่านได้นั้น แปลว่าท่านต้องมีคุณสมบัติมีชื่อเสียงอย่างมากมาย กระผมอยากจะได้คน เหล่านี้เข้ามาช่วยกันบริหารประเทศ ถ้าท่านจะให้มาสมัครผู้แทน ท่านเหล่านี้ไม่เอา เด็ดขาด หรืออย่าง ผบ.ทบ. ขอประทานโทษ พลเอก ประยุทธ์ จารุมณี ถ้าท่านจะให้ ท่านผู้นี้สมัครผู้แทน อีกอีก ๑๐ ล้าน ท่านก็ไม่เอา แต่ถ้าท่านได้เข้ามา มาฟังเสียก่อน ว่าผู้แทนราษฎรอย่างกระผมมีความคิดเห็น มีเอททิจูด (Attitude) มีท่าทีต่อทหารเป็น อย่างไร ท่านมาฟัง มาฟังกัน ท่านอาจจะพบ ท่านอาจจะให้กระผมคิดเห็นอย่างไรกับ ท่าน ท่านยินดีขึ้นมาพูด แล้วเราจะได้เข้าใจกัน เพราะฉะนั้นในโครงสร้างอันนี้เป็นโครงสร้าง ของอำนาจของวุฒิสมาชิก ส่วนจำนวน ส.ส. จำนวน ส.ส. นั้น กระผมได้กราบเรียนแล้ว ว่า ส.ส. นั้น ประชาชน ๑ แสน ๕ หมื่นคนต่อ ส.ส. ๑ คนนั้นเพียงพอ แต่ว่าวิธีการ เลือกตั้งยังส่งสัยอยู่ครั้นนี้ กระผมขอกราบเรียนท่านด้วยความบริสุทธิ์ใจอย่างยิ่ง คิดถึง สงสัยอยู่จริง ๆ ว่า ท่านเกิดจะให้เลิกเป็นแดง จังหวัดละเขต และพรรคละเบอร์นั้น กระผมยังหา โหลุชั่น (Solution) ไม่ออก กระผมจะไปทำอย่างไรนะครั้นนี้ กระผมก็อยู่ จังหวัดอุดร ฯ ของกระผมมี ๑๐ คนครั้น ๑๐ คนจะต้องเดินกันอย่างไรหน้ก กำลังติดต่อกับ

เศรษฐี เปรตกับกระผมใหม่ ไม่มีใครละ เพราะฉะนั้นหากขอเงินกระผมขอกราบเรียน
ท่านวุฒิสมาชิกที่ลงคะแนนไปแล้วนั้น จังหวัดอุบล ราชธานี ขงท่านรัฐมนตรีประสิทธิ์
ณรงค์เดช ท่านกำลังมองพรรคพวกอีก ๙๑ คน จัดทีมอย่างไรเป็น ๑๑ คนนั้นถึงจะสู้กับทีม
คนอื่นได้ ขอกระผมก็จัดทีมอย่างไรถึงจะสู้ได้ ทีมนั้นหมายถึงอะไร ที่ท่านวิจารณ์กันว่า
เงินจะไม่ได้ใช้มากนัก ทีมที่เขากำลังวางหมากกันอยู่นี้ คือทีมเงินครบ กระผมขอ
กราบเรียนท่านโดยตรง เพราะฉะนั้นปรากฏการณ์นี้ ปรากฏลูกกลมมาให้แล้ว ถ้าท่านจะ
กรุณารับหลักการไปเสียก่อนให้เสร็จเสียก่อน แล้วจะได้เลือกเป็นคณะเบอร์แล้วนั้น
มันจะดี กระผมว่าอย่างนั้นนะครบ เพราะฉะนั้นถ้าไม่รับหลักการหลุดแน่นอนตายอย่างนั้น
กระผมไม่ได้เรียกร้องความสงสาร ไม่ได้เรียกร้องว่าสงสารผู้แทนเถอะ กระผมไม่ได้ต้อง
การสิ่งนั้น ในชีวิตของกระผมไม่ต้องการให้ใครมาสงสาร แต่ต้องการให้กระผมนี้ไปสงสาร
ประชาชนเท่านั้น ท่านประธานที่เคารพนี่คือโครงสร้าง ส่วนรายละเอียดที่เราขอแก้
รัฐธรรมนูญในขณะนี้ ส่วนอื่น ๆ เราพูดกันได้ มาตรา ๑ ไม่มีแก้ครบ ที่ท่านเสนากิจการ
ทหารท่านสงสัยว่ามันจะรักรัฐธรรมนูญกันหมดไม่ใช่ครบ มันอยู่ ๒-๓ จุด ทั้งหมด ๒๔
จุดก็เปลี่ยนคำพูดบ้างเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่จุดสำคัญคู่ตรงนี้ รัฐธรรมนูญฉบับไหนก็ตาม
มาตรา ๑ ไม่เคยมีใครแก้ครบ ประเทศไทยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันจะแบ่งแยกไม่ได้ เพราะ
ฉะนั้นมันมีจุดอยู่ตรงนี้นะท่าน คือหัวใจของรัฐธรรมนูญ เราก็ได้มาแก้ตรงนี้นะ เพราะ
ฉะนั้นด้วยหลักการอันนี้ ด้วยเหตุผลอย่างนี้ที่กระผมกราบเรียนต่อสมาชิกท่านนี้ว่าจะได้เอาเข้า
ไปปรึกษากันในชั้นกรรมาธิการ ดิฉันก่อนจะไปถึงขั้นนั้นได้ก็ต่อจัวหลักการกันเสียก่อน
ขอกราบเรียนด้วยความวิสุทธ์ใจอีกครึ่งหนึ่งต่อท่านประธานว่า ไม่มีเจตนาที่จะมายกวาง
ฉบับนี้เข้ามา เพื่อจะไปปลบร่างที่ตกไปแล้ว เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายนนั้นแต่ประการใดก็หา
ไม่ แต่ว่าเราเห็นร่างอันนี้ได้พิจารณาด้วยกัน เมื่อได้เสนอเข้ามาแล้วท่านประธานก็คง
เป็นพยานได้ว่าเราไม่ได้มีเจตนาอย่างนั้น กระผมขอกราบเรียนอย่างนี้ว่า ขอกราบเรียน
อีกครึ่งหนึ่ง การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรด้วยวิธีใดนั้นจะได้สัดส่วนผู้แทนเข้ามาไปตั้งรัฐบาล
เพื่อให้มีเสถียรภาพ เสถียรภาพของรัฐบาลนั้น คือความมั่นคงของประเทศ เพราะฉะนั้น

กระผมจึงกราบเรียนต่อท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายได้กรุณารับหลักการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้
แก้ไขนี้ด้วย ขอพระคุณครับ

Digital Object
National Assembly Library

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญครับ

นายอำนาจ สุวรรณคีรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) : กราบเรียน
ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม อำนาจ สุวรรณคีรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัด
สงขลา พรรคประชาธิปัตย์ เมื่อก่อนได้ฟังเพื่อนสมาชิกวุฒิสภาต่างประเทศปะปนอยู่
บ้าง เป็นภาษาอังกฤษ ที่จริงแล้วชดช้อบบังคับ แต่ว่าบางคำท่านอาจจะหลีกเลี่ยงไม่ได้
เพราะนี่ภาษาไทยไม่ออก ถ้าพูดภาษาอังกฤษได้ กระผมอาจจะพูดภาษาอาหรับได้ด้วยก็ได้
หน้าตามันคล้อยไปทางนั้น ท่านประธานที่เคารพครับ ในวาระนี้เป็นวาระที่จะรับหลักการ
ของร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กระผมก็เห็นว่าจะกราบเรียนแต่เฉพาะ
เรื่องที่เป็นหลักกว้าง ๆ เท่านั้นเอง ในประการแรกที่ท่านสมาชิกวุฒิสภาได้กล่าวถึงว่า
หลักการนั้น คณะกรรมการของสภาผู้แทนราษฎรที่ยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้เสนอมา
ให้สภานั้น ได้เขียนหลักการไว้กว้างเกินไป กระผมกราบเรียนว่า เป็นความปรารถนาดี
ของฝ่ายสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เขียนหลักการเอาไว้กว้างนั้นคือไม่ประสงค์จะไปกำหนด
ตายตัวว่าจะแก้มาตราไหนอย่างไร ถ้าไปกำหนดตายตัวไว้ค่างั้น เมื่อสภารับหลักการไป
แล้วนี้ ถ้ามีวุฒิสภาหรือว่าสมาชิกสภาบางส่วนไม่เห็นด้วยกับมาตรานั้น เขาจำเป็นจะ
ต้องไปแก้ไขลงไปอีกในรายละเอียด นี่ถ้าเพื่อไม่เห็นด้วยก็สามารถยกเลิกเป็นมาตราๆ ได้เลย
เพราะฉะนั้นในหลักการจึงจะต้องเขียนไว้กว้าง ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมอยากจะ
กราบเรียนว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ถ้าฟังจากเสียงทั่ว ๆ ไปแล้วอาจจะนึกว่าเป็นรัฐ
ธรรมนูญที่พยายามจะให้การปกครองของเราตามรัฐธรรมนูญที่แก้ไขใหม่นี้ จะได้เป็น
ประชาธิปไตยเต็มใบ แต่ที่จริงแล้วอยากจะกราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับว่า ใน
เมืองไทย ๕๐ ปีที่ผ่านมา ยังไม่เคยเป็นประชาธิปไตยที่แท้จริง ปัจจุบันนี้เราริเรียกว่า
ประชาธิปไตยครึ่งใบ แต่ที่มาเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขใหม่ นี้ก็ยังไม่เต็มใบละครับ
กระผมคิดอย่างสูงก็แค่ ๗๐ เปอร์เซ็นต์ ค่อนใบเท่านั้นเอง ยังไม่เต็มใบ แต่อย่างไรก็
ตามเราจะไปหวังให้ได้ประชาธิปไตยเต็มใบที่แท้จริง ตามรัฐธรรมนูญ ฉบับนี้ก็คงจะไม่ได้

เพราะถ้าจะเอาเต็มไปกันจริง ๆ แล้วนี่ วิถีสมาชิกก็ต้องมาจากการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องเลือกตั้งรัฐบาล ค.ร.ม. ทั้งชุดก็ต้องเลือกตั้ง แม้แต่การกระจายอำนาจการปกครองประเทศไปตามหัวเมืองต่าง ๆ นั้น การแบ่งส่วนการบริหารราชการแผ่นดินก็ไม่ควรจะแบ่งเป็นส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ส่วนภูมิภาคก็ควรจะเป็นส่วนท้องถิ่นทั้งหมด อย่างนั้นถึงจะเรียกว่าเป็นประชาธิปไตยที่แท้จริง แต่เรายอมรับกันครีว่าจะจะเป็นประชาธิปไตย ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ถึงขนาดนั้น ยังไม่เหมาะสมกับสังคมไทย ที่จริงกระผมคิดว่า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและท่านผู้รู้ทั้งหลายนี้ส่วนใหญ่ต้องการให้บ้านเมืองเป็นประชาธิปไตย เพราะประโยชน์ผลจากการเอกราชประชาธิปไตยที่เต็มไปจริง ๆ นั้นนะ จะสร้างความมั่นคงให้กับชาติบ้านเมืองได้มากในระยะยาว แต่ระยะสั้นนี้อาจจะมีความสับสนวุ่นวาย เราจะรู้สึกว่าการเดินขบวนกัน จะรู้สึกว่ามีความยุ่งยากเกิดขึ้น เพราะเราไม่เคยชินต่อระบอบประชาธิปไตย เราเคยชินต่อระบอบราชาธิปไตยมาเดิม แล้วสิ้นแห่งมาถึงระบอบที่ค่อนข้างไปทางเผด็จการมากกว่าประชาธิปไตยมาตลอดระยะเวลา ๕๐ ปี เมื่อเราเคยชินอย่างนั้นเรา มาประสบกับปัญหาเมื่อบ้านเมืองเป็นประชาธิปไตยขึ้นเราก็จะรู้สึกว่ามันวุ่นวายมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามครีบ ท่านประธานที่เคารพ เรายอมรับกันว่าเราจะต้องได้ประชาธิปไตยบางส่วนมาเพื่อให้บ้านเมืองเรามีความสงบสุข เพื่อให้บ้านเมืองเรามีเวลาในการพัฒนาในระบอบประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นเราต้องยอมรับว่า บางส่วนในบ้านเมืองเรานี้ มันเป็นประชาธิปไตยมากขึ้นตลอดระยะเวลา ๕๐ ปี โดยเฉพาะช่วงหลังใน ๑๐ ปีหลังนี้กระผมคิดว่าถ้าเรียกภาษาใหม่ที่ใช้กันในคนรุ่นใหม่จะใช้คำว่า “เป็นการปฏิวัติประชาธิปไตย” หรืออยาก จะทวนเรียนว่า เป็นกระแสปฏิวัติประชาธิปไตย โดยประชาชนจะสูงขึ้น ถ้าเราเทียบกับ ตอนเราเด็ก ๆ นี้ เราอยู่บ้านกระผมอยู่ชนบทบ้านนาค เมื่อก่อนนี้หัวหน้าสถานีตำรวจ นายอำเภอ ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้น แยกท่านขุน คุณหลวง คุณพระ เรียกว่า ระบอบเจ้าขุนมูลนายเดิม ราษฎรต้องลงจากคานาต้องหลีกเลี่ยงภนชน ลงไปนั่งให้วันนั่งกราบกัน แต่ระยะ ๑๐ ปีหลังนี้มันไม่เป็นเช่นนั้น มันดีขึ้น เพราะกระแสที่ประชาชนมีความรู้สึกต่อระบอบประชาธิปไตยทั่วประเทศนั้นสูงขึ้น กระผมเองเคยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมา ๑๐ กว่าปี อยู่ในภาคเหนือ แล้วเกิดในภาคใต้ เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภาคใต้ เราได้

เห็นว่าประชาชนนั้น ต้องการประชาธิปไตยมากขึ้น ข้าราชการประจำ ถ้าเพื่อยังมีความ
 ผู้นำก็เป็นระบอบเจ้าขุนมูลนาย ข้าราชการประจำพวกนั้นจะต้องเจ็บปวด จะต้องมีความรู้สึก
 เจ็บปวดสวนทางกับกระแสความรู้สึกของประชาชนตลอดมา เพราะฉะนั้นเมื่อเราไม่ได้
 ประชาธิปไตยที่แท้จริงถึง ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์นี้ อย่างน้อย ๕๐ เปอร์เซ็นต์ก็ได้ หรือเรา
 จะลดลงเหลือ ๔๐ เปอร์เซ็นต์ก็ได้ สดมาเหลือ ๗๐ เปอร์เซ็นต์ก็ได้ กระผมคิดว่า
 รัฐธรรมนูญที่เราพยายามแก้ไขในค่างสูงก็ ๗๐ เปอร์เซ็นต์ที่จะเป็นประชาธิปไตยได้ ใน
 ส่วนของประเทศไทยนี้ กระผมคิดว่าเท่าที่คณะกรรมการร่างมานี้ก็พยายามจะยืดหยุ่น
 ครบในต้นร่างนี้ก็ยืดหยุ่นไว้ให้มากแล้ว แล้วก็ยังมีโอกาสที่จะให้ท่านสมาชิกเมื่อรับหลักการ
 ไปแล้ว ได้มีโอกาสที่จะแปรญัตติ ยืดหยุ่นลดลงไปให้เหลือ ๖๐ เปอร์เซ็นต์ก็ได้ แปร ไปแปร
 มากกระผมยังนึกว่าอาจจะลดลงไปเหลือ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ คือเป็นประชาธิปไตยครั้งโตตามเดิม
 ท่านประธานครับ ก่อนจะจบลงไปอีกจะฝากกราบเรียนว่า ตราบใดที่การปกครองประ
 เทศไทยยังไม่เป็นประชาธิปไตย การบริหารราชการแผ่นดินไทยก็จะต้องล้มเหลว จะต้องมีการ
 คอร์รัปชัน จะไม่มีการส่งดุลอำนาจระหว่างผู้ปกครองประเทศกับราษฎรเจ้าของประเทศ
 ทั้งหลาย เมื่อระบอบการเมืองล้มเหลว ระบอบการปกครองล้มเหลวการวิธการราชการ
 แผ่นดินก็ล้มเหลว ระบอบเศรษฐกิจการส่งเสริมการลงทุน ค่านิยม วัฒนธรรมในสังคม
 ทั้งหลายก็จะเลวร้ายตามมาอย่างที่เราเห็นกัน กระผมคิดว่าท่านประธานคงจะต้องยอมรับว่า
 คราวนี้ว่า ความเลวร้ายของคุณธรรมในสังคมไทยปัจจุบันตกต่ำมาก ถ้าเทียบกับเมื่อครั้งกระผม
 เด็ก ๆ ซึ่งเราเห็นในสมัยตั้งแต่ยุคท่านจอมพล ป. พิบูลสงคราม คนหัวโปกนี้ครับ หัวโปก
 ใช้ศีรษะโปกหัวกลงดินนี้ โดนตำรวจจับนะครับ เพราะคิดว่าไม่มีคุณธรรม ผิดกฎหมาย
 หลูโทษ แล้วจะเห็นเป็นเรื่องตลกกว่า เอ๊ะ ทำไมตำรวจจับ แต่ว่าถ้าเราปล่อยให้คนทำ
 ทารุณกรรมสัตว์ สิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ เหล่านี้เราไม่จับกุม อีกหนึ่งคนเขาเชื่อศอกโปกได้ก็
 หน้อยเชื่อศอกคนก็ได้ มันส่งผลให้จิตใจคนกระด้าง อย่างเช่นครูยงเงินเตี้ยวนี่เชื่อศอกเปิด
 คอโปก คอท่านกันอยู่ตรงริมคลองผดุงกรุงเกษม มหานคร ตัดคอโยนทิ้งไปต่อหน้าคนมาก ๆ
 นั้นเราปลุกฝังอะไรครับ ปลุกฝังความรู้สึกธรรมให้กันแต่ก็ ๆ เล็ก ๆ ที่เดินผ่านมา สังคม
 เปลี่ยนแปลงไปในทางเลวร้าย นั้นเพราะระบอบการปกครองเราใช้ไม่ได้ ตลอดระยะ

เวลา ๕๐ ปี แล้วเวรผู้มาเลเซีย สิงคโปร์ไม่ได้ บ้านกระผมอยู่ที่ดึกกับชายแดนมาเลเซีย เมื่อกระผมเด็ก ๆ ข้ามน้ำมาเลเซียนั้นเขาตัดคั่นน้อยหน่ากว่าเรามาก แต่ระยะเพียง ๒๐ ปี ให้หลัง เดียวนี้มาเลเซียเจริญมากกว่าเราหลายเท่าตัว สิงคโปร์ยิ่งไปใหญ่ โดยทรัพยากร โดยคุณภาพของบุคคลของประเทศไทยกับประเทศเหล่านั้นแล้วไม่แตกต่างกันครับ เพราะ ว่าเราอาจจะเก่งกว่า อาจจะมีเงินกว่า แต่ระบบการปกครองประเทศที่เป็นประชาธิปไตยของประเทศเรานั้น เป็นข้อได้เปรียบของเขาส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของเขาได้รุ่งเรืองเฟื่องฟูขึ้น กระผมหวังใจว่าท่านสมาชิกที่เคารพทั้งหลายจะ ได้ช่วยกันสร้างสรรค์ระบอบประชาธิปไตย ให้สถิตสถาพรอยู่ในประเทศชาติของเราสืบไป ครับ ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : มิใหม่ครับ เกียรติยศครับ เชิญทางนี้ ครับ เชิญครับ

พลเรือตรี วินิจ ศรีพจนารม สมาชิกวุฒิสภา : ท่านประธานที่เคารพ กระผม พลเรือตรี วินิจ ศรีพจนารม วุฒิสมาชิก ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติที่เคารพนับถือทุกท่าน กระผมขอขอบพระคุณที่กรุณาให้โอกาสแก่กระผมขึ้นมาแสดงความคิดเห็น ต่อที่ประชุมใน ครั้งนี้บ้าง สำหรับกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้น ท่านทั้งหลายก็ทราบอยู่แล้วว่าเป็นกฎหมาย แม่บทสูงสุดของประเทศ เพราะฉะนั้นในการที่จะร่างกติก ในกาที่จะแก้ไขกติก ชอบที่จะ พิจารณาให้รอบคอบและถูกต้องเหมาะสมจริงๆเสียก่อน เพื่อให้ประเทศชาติสามารถอยู่รอด ได้ไม่วุ่นวายทางการเมือง เพื่อให้ประเทศชาติสามารถพัฒนาทางการเมืองภายในได้ดีและเพื่อให้ประชาชนมี โอกาสได้อยู่ดีกินดีอยู่เย็นเป็นสุข มีสิทธิเสรีภาพ และมีหน้าที่ที่พึงควรมีต่อ ส่วนรวมด้วย เพราะฉะนั้นถ้าหากรัฐธรรมนูญไม่ดี รัฐบาลไม่อาจมีเสถียรภาพอยู่ได้แล้ว ประชาชนก็ไม่อาจจะอยู่ได้ด้วยควมร่มเย็นเป็นสุข การเมืองภายในประเทศก็ไม่สามารถจะ พัฒนาให้เจริญได้ และในที่สุดประเทศไทยก็ไม่สามารถจะอยู่รอดได้นี่เป็นสำคัญที่สุด กระผมเคารพท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกท่านเพราะท่านได้อุทิศตน อุทิศกำลังทรัพย์ อุทิศทุกสิ่งทุกอย่างก็เพื่อจะมาทำหน้าที่ ให้แก่ประชาชน เราต่างทุกฝ่ายทุกท่านทั้งวุฒิสมาชิก และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่างก็มุ่งมั่นที่จะมาปฏิบัติเพื่อประเทศชาติเพื่อประชาชนของเรา

อยู่ แต่ว่าความเห็นก็อาจจะแตกต่างกันอยู่บ้าง กระผมได้พยายามที่จะพิจารณาที่กษาระหว่าง รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมทั้ง ๒ ฉบับที่ได้เสนอมานี้แล้ว ก็เห็นว่าก็อยากจะพยายามจะสนับสนุนทุกอย่างละครับ ถ้าหากว่าสิ่งนั้นดีจะทำให้ดีขึ้น จะทำให้ประเทศอยู่รอด จะทำให้ประชาชนอยู่เย็นเป็นสุขมีสิทธิเสรีภาพจริง ๆ กระผมก็สนับสนุนแน่นอนทีเดียว มีได้แก่ที่รู้มาจะหรือเหตุผลอย่างอื่นมาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยว สำหรับร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่เสนอมานี้ กระผมได้พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่ควรรับหลักการ ด้วยเหตุผลหลายประการครับ ดังกระผมได้ร่วกรทราบเรียนดังนี้ครับ

หลักการของร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ตามที่ท่านวุฒิสมาชิกท่านแรกได้อภิปรายแล้วบอกว่ากว้างขวางไม่มีขอบเขตที่แน่นอน เรียกได้ว่า แก่กันเกือบทั้งฉบับแล้วท่านสมาชิกสภาผู้แทนฯ บอกว่าเฉพาะห้องน้ำห้องส้วมเท่านั้น ขอภัยนะครวี้ ความจริงนั้นไม่ใช่อย่างนั้นนะครวี้ ไปแก้ไอ้เสาหลักแทนที่จะตั้งตรง ให้ตั้งเอียงเสีย อย่างนี้บ้านมันก็พังง่ายครวี้ ไม่ใช่จะไปแก้ที่ห้องน้ำ ห้องนอน ห้องรับแขก หรือห้องทานอาหารก็หามิได้ เสาหลักทั้งหลายที่ค้ำจุนหลังคาหรือโครงสร้างของบ้านนั้นอยู่ ถ้าไปแก้เสียมันก็พังเร็วครวี้

ประการที่ ๒ เหตุผลในมาตรา ๓ ถึงมาตรา ๘ ตามร่างที่เสนอมานี้ แก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยเรื่องสิทธิและเสรีภาพ เรื่องนี้ก็ดูว่าน่าจะดี เพราะเจตนารมณ์ก็อาจจะดีอยู่ แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดที่แท้จริงแล้วจะเห็นได้ว่าเป็นเรื่องหมุมหมิมมากครวี้ ควรจะบัญญัติไว้ในกฎหมายมากกว่า ไม่ควรละมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ทำให้รัฐธรรมนูญขาดความเป็นแม่บทที่เรียกว่า กฎหมายสูงสุดของประเทศ บทหมุมหมิมเหล่านี้ที่ไม่เหมาะสมและที่อาจจะขัดขวางการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ ในกระบวนการความยุติธรรมของรัฐ ถ้าหากบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแล้วแก้ไขได้ยาก แล้วความบกพร่องที่เกิดขึ้นนั้นก็จะเป็นอยู่ได้นาน เพราะฉะนั้นโปรดคิดให้ดูว่าเราจะเล็งสิ่งที่หมุมหมิมกันจะทำให้เกิดโทษมากกว่าเกิดผลนั้นมิไว้ในรัฐธรรมนูญหรือไม่ เพราะว่ามีแม่บทที่จะทำได้อยู่แล้ว ไปบัญญัติไว้ในกฎหมายไม่ดีกว่าหรือ

เหตุผลประการที่ ๓ ในมาตรา ๘๔ ของร่างรัฐธรรมนูญให้ประธานสภาผู้แทนฯ เป็นประธานรัฐสภา นั้นเหมาะสมแล้วหรือ แม้แต่ประเทศฝรั่งเศสยังระบุให้ประธานวุฒิสภา รักษาการประธานาธิบดี เมื่อกำหนดประธานาธิบดีว่างลง แล้วประเทศเนเธอร์แลนด์จะระบุให้ประธานวุฒิสภาเป็นประธานรัฐสภาเมื่อประมุขร่วมกัน นอกจากนี้ก็ยังมีอีกหลายๆ ประเทศก็ระบุไว้ทำนองเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าประเทศที่เจริญแล้วมีการพัฒนาทางการเมืองแล้ว เขามีความเห็นคล้ายนั้น เขาก็ให้เกียรติประธานวุฒิสภาและเขามองเห็นความสำคัญของวุฒิสภา ประเทศเหล่านี้เป็นประเทศที่มีประชาธิปไตยมากกว่าเราและได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้นานกว่าเรา เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าถ้าเราใช้อุปทานดั้งเดิมที่อยู่ในประเทศของเราหรือความขัดข้องใจที่มีอยู่ในระยะที่ผ่านมาขึ้นมาเป็นเหตุจูงใจให้เสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญให้ไปในทางที่นานาประเทศเขาไม่ได้กระทำแล้วล้มไว้ดีกว่า

เหตุผลประการที่ ๔ ในมาตรา ๑๓๓ มาตรา ๑๔๖ ว่าด้วยคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและสมัครรับเลือกตั้งนั้น เรื่องนี้เราที่ได้โต้เถียงกันมานานในการร่างรัฐธรรมนูญทุกครั้ง และได้ขุดคุ้ยที่ตีพิมพ์สมควร ตามที่บัญญัติไว้อยู่แล้วในรัฐธรรมนูญที่กำลังใช้อยู่ เราจะมาแก้ไขให้หย่อนลงไปเพื่อให้คนญวน คนต่างด้าว คนที่ได้สัญชาติตามกฎหมาย ไม่ใช่ได้สัญชาติโดยการเกิดตามมีสิทธิ นอกจากนั้นยังให้ผู้ที่มิใช่ ๒ สัญชาติ หรือโอนสัญชาติมีสิทธิทางการเมืองกับเราด้วย ดูแล้วน่าประหลาดที่ว่าชาติไทยของเราจะให้ต่างชาติเข้ามาอยู่บ้านเราแล้วในรัฐสภาซึ่งเป็นสถาบันหลักของชาติเขียวจหรือ ดูซึ่งเป็นห่วงสงวนสิทธิ์ของเลือดต่างชาตินั้นเสียจริง แม้แต่กลุ่มที่กำลังถูกถามประเทศของเราอยู่ในขณะนี้ก็ไปให้สิทธิ์แก่เขาด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือคนญวน

เหตุผลประการที่ ๕ มาตรา ๑๔๗ ของแก้ไขเกี่ยวกับการกำหนดวันพิจารณาพระราชบัญญัตินำเสนอว่ามีอยู่ ๒ ฉบับ คือ ฉบับแรกแก้ไขมาตรา ๑๒๘ ก็มีหลักการไปอย่างหนึ่งคือให้ศาลอนุชาตเสียก่อน ส่วนฉบับหลังนั้นก็เหมือนกับที่มีอยู่ในรัฐธรรมนูญนี้เอง เพียงแต่ลดจำนวนวันเท่านั้นเอง กระผมก็เลยไม่ทราบว่าจะเสนอร่างในการแก้ไขครั้งนี้ จะเวลาอย่างไรกันแน่ ความจริงที่เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญเขาก็มีความแจ่มชัดพอสมควรอยู่แล้วนะ ครับ ที่นี้มาตรา ๒๐ ที่สำคัญที่ขอแก้ไขมาตรา ๑๔๖ ของรัฐธรรมนูญนั้นแต่ละครั้ง คือให้

นายกรัฐมนตรีมาจาก ส.ส. บังคับไว้ว่าเช่นนั้น จำนวนรัฐมนตรีมีเพียง ๒๕ นาย ครึ่งหนึ่งของรัฐมนตรี ให้มาจาก ส.ส. ๓ ประเด็นอันระบอบพรรคการเมืองนั้นในการขาดเสียงในสภาของท่านประธานรัฐสภาของไทยเพื่อเสนอชื่อนายกรัฐมนตรีนั้น ให้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงแต่งตั้งนั้น ย่อมจะเลือกจากพรรคที่ได้ที่นั่งในสภาสูงที่สุดอยู่แล้วที่มีเสียงข้างมาก โดยเดินขาดอยู่แล้วเพื่อเป็นนายกรัฐมนตรี อันนี้เป็นหลักปฏิบัติที่เรายอมรับ เป็นประชาธิปไตยอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นหัวหน้าพรรคที่เตรียมจะเป็นนายกรัฐมนตรีก็จะต้องลงสมัครรับเลือกตั้งเป็น ส.ส. ก่อนแล้วแน่นอน มิฉะนั้นจะสามารรถคุมเสียงในพรรคและเป็นหัวหน้ารัฐบาลได้สะดวกอย่างภาคภูมิใจได้อย่างไร เพราะฉะนั้นการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญว่าต้องเป็น ส.ส. จึงไม่มีความหมายอันใดเลย ยิ่งแต่จะทำให้รัฐธรรมนูญไทยมีความเหมาะสมที่ใช้นั้นครบถ้วน มากขึ้นในสภาของชาวต่างประเทศ เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าเราคงได้พยายามศึกษารัฐธรรมนูญของต่างประเทศ ต่างประเทศเขาก็พยายามศึกษารัฐธรรมนูญของเราเหมือนกัน ถ้าเราเขียนในสิ่งที่ค่อนข้างจะเขยออย่างนี้ ไปมันจะมีแต่ทำให้เรารู้สึกว่า เอ เมืองไทยนี่แปลก เป็นความสำนึกทางการเมืองของหัวหน้าพรรคหรือผู้เตรียมตัวจะก้าวเข้ามาเป็นหัวหน้ารัฐบาลอยู่แล้วว่าตน จะต้องแสดงฝีมือลงสมัครรับเลือกตั้ง การกำหนดให้รัฐมนตรีทั้งที่ตั้งต้องมาจาก ส.ส. ก็เช่นกัน หากควรกำหนดไม่ เพราะพรรคการเมืองที่ได้มาควรมาย่อมต้องมีรัฐบาลเงากำหนดตัวบุคคลในพรรคที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมเป็นรัฐมนตรีเงากระทรวงต่างๆ เอาไว้ติดตามวิเคราะห์ ประเมิน และกำหนดแนวนโยบายของรัฐ พร้อมทั้งหาข้อมูลและหาวิธีดำเนินนโยบายที่พรรคควรจะจัดดำเนินการเสนอแนะไว้พร้อมทุกแห่งทุกมุมอยู่แล้ว กระทรวงใดที่คนในพรรคไม่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมพอ ก็ต้องไปเชิญคนภายนอกเป็นรัฐมนตรีเงา เพราะฉะนั้นจะเห็นได้ว่าพรรคนั้นก็มิสิทธิ์ที่จะตั้งคนในพรรคได้ทั้งหมดและรัฐบาลอยู่แล้วไม่น่าจะต้องมาระบุ ถ้าหากไม่ตีพอก็คงไปเชิญคนภายนอกอยู่ดี เพราะว่าหัวหน้ารัฐบาลจะต้องรับผิดชอบต่อประชาชนที่รัฐบาลของตนจะต้องปฏิบัติตามนโยบายที่แถลงไว้ให้สำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ของชาติอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

กระผมทูลอนุญาตเฝ้าฯครับ เพราะว่าท่านวุฒิสมาชิกผู้ควรวุฒิสมาชิกได้มาทรง คณะกรรมการ
ก็เลยขออนุญาตสรุปว่า ร่างพระราชบัญญัติรัฐธรรมนูญฉบับเพิ่มเติมแก้ไขนี้เมื่อพิจารณา
ให้ละเอียดถี่ถ้วนแล้วจะเห็นได้ว่า ผลการแก้ไขรัฐธรรมนูญตามร่างฉบับนี้ก็ไม่ได้ทำให้
รัฐธรรมนูญเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น เพราะของเดิมก็เป็นประชาธิปไตยมากอยู่แล้ว
เมื่อก่อนเล็กท่นเฉพาะกาล ไม่ได้ก่อประโยชน์ให้รัฐบาลสมัยเสถียรภาพมากขึ้น แต่ตรงกันข้าม
กลับทำให้ล่อแหลมต่อการล้มลุกคลุกคลานเหมือนอย่างเคย ไม่ได้รักษาสถิติเสถียรภาพของ
ประชาชนมากกว่าเดิม แต่ของเดิมมีอยู่ครบถ้วนแล้ว เพียงแต่แยกแยะสิ่งหยาบหยาบ
บัญญัติเข้ามา ซึ่งจะขัดขวางการปฏิวัติของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมมากกว่า แล้ว
กับทบัญญัติอะไรต่างๆ นะครับ แล้วก็ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง รับเลือกตั้ง อันนั้นกระผมก็เลย
ขอสรุปว่า กระผมรับหลักการไม่ได้ และใคร่ขอกราบเรียนท่านผู้มั่งเกียรดิทั้งหลายโปรด
พิจารณาให้ถ่องแท้ ให้เห็นแก่ชาติไทย และประชาชนคนไทยเถิด อ่ารับหลักการร่าง
รัฐธรรมนูญฉบับเพิ่มเติมแก้ไขนี้เลยครับ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ก็ท่านสมาชิกครับ ผมว่าเรื่องนี่ยาว
แล้วก็เป็นกฎหมายสำคัญของรัฐธรรมนูญนะครับ จะต้องพิจารณากันอย่างละเอียดอ่อน
ก็จะตั้งหาทางในการที่จะให้เหตุผล อย่างวันนี้บรรพกาลคดี เพราะต่างคนต่างได้เตรียมมา
แต่ถ้าหากว่าท่านสมาชิกจะทิ้งระยะไว้แล้วก็มาพิจารณากันอีกสักครั้งหนึ่งในวันศุกร์หน้านะ
ครับ เลาดลอดวันเลยก็จะได้พอดีครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๑๒ นาฬิกา

สมุดรายนงานการประชุม

Digital Object
National Assembly Library

เกษรา ไก่จันทนาท	พัทวิ ไชคำพา
ชลอด้กัณหณ์ ชรรวมผล	วัฒน์ บุตมภักดี
สตีมา คุ่มมณฑล	รุจิรา เมล็ดแดง
สุจิตรา ไกรบุบผา	ภูษชงค์ เอกบุตร
กรรณา พิมพ์สุวรรณ	อรสา เจียมเจริญ
นนทลี จำป๋อง	บุษราคัม สกมลวารี
สมศรี ใจอ่อนน้อม	ปราณี เอกรัตนากุล
ชนิกา ศรีสมวงษ์	เปรมจิต บุญหล่อ
อนงค์ ใต้ประดับ	อุทุมพร แก้วสถิตย์
บร็อร แก่นกุล	พัทวิ คล้ายสุวรรณ
บุญพา เผ่าสำราญ	รัชนี ชันดีโชติ
สุภาวรณ์ มาลัยหัต	สุจิตรา ทองมา
พวงมวบผา วิไลวงษ์	เยาวเรศ นวลสกุล
ทิพรัตน์ สาดประดับ	ประเสริฐ บันสิน
อัมพา กันทิไกรวิทย์	กฤษณา มิ่งสุวรรณ

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม
Subject
National Assembly Library

พลโท เริงฤทธิ์ รุมาคม
พลเอก วาท กุญชรานุสรณ์
พลเอก เกียรติศิลป์ กัลยาณกุล
พลโท แสงวง จามรจันทร์
พลเรือตรี สำอางค์ ศรีโสภณ
พันเอก สงวน คำวงหา
พันเอก สุเทพ สีฉะรา
นาวาอากาศเอก มนูญ อัมรานนท์
พันเอก ทวีวิทย์ นิตย์มเสน

ตรวจแล้ว วันที่ ๒๓ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕

สมารักร้องในครววาประชุม

ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ (สมัยวิสามัญ)

วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

พลอากาศเอก พระริน ทรงอภูล

ประธานรัฐสภา